

LIK@BTA.BG

февруари 2025

ИЗДАНИЕ НА БТА ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА, ГОДИНА LX

ЛИТЕРАТУРА
ИЗКУСТВО
КУЛТУРА

БНР 90 години по-късно

ОКТОМВРИ

НОЕМВРИ

ДЕКЕМВРИ

ЯНУАРИ

Литература Изкуство Култура

ЛИК

ФЕВРУАРИ 2025

ТЕМАТИЧНО ИЗДАНИЕ
НА БЪЛГАРСКАТА
ТЕЛЕГРАФНА
АГЕНЦИЯ

ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР:
Кирил Вълчев

ГЛАВЕН РЕДАКТОР:
Георги Лозанов

ОТГОВОРЕН РЕДАКТОР:
Яница Христова

МЛАДШИ РЕДАКТОР:
Ренета Георгиева

КОРЕКТОР:
Лиляна Николова

ХУДОЖНИК НА КОРИЩА:
Пламен Герчев

ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ:
Маряна Шагрина

ПО ДИЗАЙН НА СТУДЕНТИ ОТ НХА:
Теодор Мирчев
Елисавета Драгомирова
Виктория Димитрова

В БРОЯ СА ИЗПОЛЗВАНИ СНИМКИ ОТ:
архив на Пресфотото БТА,
pressphoto@bta.bg
ISSN 0324-0444

КОНТАКТИ:
Българска телеграфна агенция
1124 София,
бул. „Цариградско шосе“ 49

РЕКЛАМА:
marketing@bta.bg / 02 926 2296

СЪДЪРЖАНИЕ

БНР 90 години по-късно

- 6** | Начело на радиото – директорите през годините
- 20** | Милен Митев: Аудиторията винаги е на първо място
- 26** | Радиото е в крак с технологичните революции, анкета с Управителния съвет на БНР
- 32** | Каква е днес обществената мисия на Българското национално радио, анкета с Обществения съвет на БНР
- 38** | Какво е БНР днес, Даниел Ненчев
- 52** | Радиото е магия – невидима и гръзка, анкета с радиожурналисти
- 62** | Проф. Веселин Димитров през 2003 г.: Радиото отброява секундите на живота
- 66** | Натиск и съпротива, Вяра Ангелова
- 70** | Българското национално радио в архива на БТА
- 136** | Боян Добрев: Радиото се променя

Кирил Вълчев, генерален директор на БТА

Този брой на списание ЛИК, посветен на 90-годишнината на Българското национално радио (БНР), е обяснение в любов към радиото.

А тази любов е лично преживяване за много хора – за създаващите БНР през годините, за гостите в ефира му и за неговите слушатели.

Моята любов към радиото също започна в БНР. За първи път влязох в радиото в началото на 90-те години на миналия век, когато БНР беше единственото българско национално радио. В програма „Христо Ботев“ водех издания на едно младежко предаване,

което се казваше „Юноша“. А първото издание, което записахме, беше на тема „Любовта“...

После отидох в Дарик радио със създаването му през 1993 г., където ме заведе Зора Нейкова от „Христо Ботев“, която заедно с други колеги се прехвърли като водеща в превърналото се по-късно в първо частно национално радио. Там станах политически журналист, макар като Юноша да не исках изобщо да се занимавам с политика, защото ме отблъскваше крещящото противопоставяне между хората в първите години на

българската демокрация.

28 години водих политическите обзори „Денят“, „Седмичката“ и „Годината“ на Дарик радио, като си давам сметка, че образците ми са идвали от БНР.

Още при първото предаване трябваше да реша как да съм облечен. Реших винаги да съм с костюм, защото прочетох как първият директор на Радио София Сирак Скитник отговарял на онези, които го питали защо води с костюм предаванията: „Как човек може да говори на толкова много хора, ако не е в костюм?!“

А Ива Тончева от БТА – вто-

рата ми успоредна работа като студент, по образец на водещите от БНР и ББС, където тя също работеше на второ място, ме посъветва да си измисля едно и също обръщение за начало и така започнах да се обръщам към слушателите с „госпожи и господо“ понеже ми се струваше, че госпожиците не се интересуват от политика...

Собственикът на Дарик радио Радосвет Радев пък ме съветваше да говоря с по-дълбок тембър, както сам се беше научил в БНР, защото явно звучах неособено сериозно за такава сериозна работа.

Опитвах се да подражавам и на подготовката на водещите в БНР. В петък срещу събота не спях, за да готвя „Седмицата“. Синът ми Александър я наричаше „неспаната вечер“, а гъщеря ми Ана Мария знаеше, че в петък вечер никъде не се излиза, не се канят гости и се мълчи по време на новините по БНР. Наистина не лягах. Не можех да си представя, че ще говоря на толкова много хора, без да съм подготвен. Смятах, че е проява на неуважение към събеседниците на толкова важни постове и с толкова голямо обществен присъствие, да отбия номера с общи въпроси, без да съм вникнал в темата. Скоро разбрах, че някои от тях биха предпочели да бях спал в нощта преди предаването, както биха предпочели да не бяха толкова подготвени водещите на „Неделя 150“ по БНР на следващия ден...

Подражавах на спокойния тон на БНР, където имах чувството, че всъщност журналистите обичаха героите, които минаваха през студията им – изглеждаше ми, че дори при най-горещите разговори там гледаха на събеседниците си досущ като Симеон Радев в „Строителите на съвременна България“ – като на добри хора, които невинаги успяват да покажат най-доброто от себе си и вършат и лоши неща.

Когато си тръгнах от Дарик радио, за да застана начело на БТА, проучване на „Алфа Рисърч“ показва, че за 28 години „Седмицата“ е станало най-слушаното предаване в ефира на Дарик радио. Но аз никога не престанах да сравнявам с БНР, което беше еталонът за всички частни радиостанции.

И Дарик се опитваше да прави точно това, което БНР прави вече 90 години – да променя. Даже по едно време бях изменил сентенцията *Verba volant, scripta manent* (Казаното отлита, написаното остава) на *Scripta manent, verba transferent* (Написаното остава, казаното променя).

А БНР имаше образаца, оставен от своя пръв ръководител Панайот Тодоров Христов с творчески псевдоним Сирак Скитник, комуто през 2022 г. БТА посвети брой на списание ЛИК за 140 години от рождението му, който казва: „Първо – управлението на Радио София е далеч от мисълта да води угодническа политика.

Вярно е, че то трябва да се съобразява с културата и изискванията на своите слушатели – и ще се съобразява, но вярно е също, че Радио София като държавен институт със свои задачи, със свой план на работа не може да не гържи сметка за просветната и културната си роля, която му предстои. Изхождайки от нивото на средния слушател, ще се мъчим да създадем вкус към приличната музика, към ценната литература, култ към големите ни хора на миналото и в днешния ден, обич към земята ни и пр.“

БНР винаги е носило достойно тази огромна отговорност, защото медиите изобщо имат просветна роля като носещи знанието за днешния ден. Това ги приравнява на училищата, сред които БНР е като елитен университет. И затова си струва България да помисли дали не е правилно с държавния бюджет средната работна заплата на журналистите в обществените медии да бъдат приравнени със средните заплати за учителите.

България само ще спечели от по-качествена журналистика. Понеже въпросът за възнагражденията и осигуряването на журналистите в България е въпрос дали да бъде насърчена професионалната журналистика с редакционна отговорност на медиите, в които работят, на фона на блогъри, влогъри и инфлуенсъри, които не носят такава отговорност. Обществото чрез държавния бюджет може

София, 12 ноември 2024 г. Генералният директор на БНР Милен Митев и генералният директор на БТА Кирил Вълчев в Университета за национално и световно стопанство, където се провежда дискусия на тема „Свободата на словото на медиите в България“, организирана от Асоциация на българските радио- и телевизионни оператори (АБРО).
Снимка: Благой Кирилов, БТА

да задава по-висок стандарт в публичните медии, да подпомага чрез различни програми частните медии в България и българските медии другаде по света, които спазват тези стандарти.

Защото най-важни за ис-

тинното знание за днешния ген са хората, които информират за него, и затова преди инвестициите в изкуствения интелект трябва да правим вложения в естествения интелект.

Част от просветната и

културната роля на радиото, за която преди 90 години говори Сирак Скитник, са и музикалните състави на БНР. И затова България трябва по-усърдно да инвестира и в тях, както е правено през годините с голям резултат.

Стига само да припомним в тази година на второ в историята световно изложение в Осака в Япония как преди 55 години на предишното изложение там списание „Паралели“ на БТА описва турнето на Детския радиохор: „Една крилата, завладяваща детска песен грабва милионите посетители на българския па-

вилион на „Експо-70“ в Осака още с влизането им. От широкия цветен екран ги посрещат грейнали в радост детски лица, сияйни усмивки. Пее Детският хор на Българското радио и телевизия!... Българските славеи са отново в Япония!... Наред с редица други световноизвестни изпълнителски състави и артисти те са поканени да изнесат самостоятелен концерт в изложбения град на „Експо-70“.

Вдъхновението, което носят гласовете на БНР в ефира и в концертните зали, може да се обясни и с датата, на която всяка година радиото отбелязва създаването си – на 25 януари е денят на свети Григорий Богослов, един от тримата светители на православие заедно със свети Василий Велики и свети Йоан Златоуст. Той в своите Пет слова за богословието има вдъхновяващи за пожелания мисли:

Нека работещите в БНР да продължат да се приобщават с чист ум към чистите неща, за да напредват повече в истината.

Защото за работата на хората в медиите се изисква същото като за „отличния богослов“, който според светия мъж трябва да е изпитал себе си и напреднал в съзрението, като е пречистил или поне пречиства и душата, и тялото си и спазва границите на благочестието, за да се движи „вътре в определените ни граници“, тоест да знае кога, къде и колко да говори.

И противно на очаква-

ните пожелания за празник, си струва и пожеланието работещите в радиото да не ги отминават страданието и болката в борбата за добродетелта. Защото свети Григорий Богослов казва, че човек оценява много по-добре онова, което е придобил с труд и болка, а онези, които са нетърпеливи и не понасят доброволно болката и страданието, насочват погледа си само към видимите неща и остават в пълна заблуда, докато наградата за труда и болката е отвеждане до намиращото се отвъд видимите неща. Именно отвъд видимите неща със силата на звука, който всъщност също е невидим, БНР трябва да продължава да отвежда колкото се може повече хора...

В този брой на ЛИК има още един важен знак – той е общо дело на БНР и БТА като пример за сътрудничество, което може да прави българите по-успешни, а резултатите от усилията ни по-добри, когато сме водени от любов в делата си. Част от развитието на това десетилетно сътрудничество е новото предаване „Радио ЛИК“ по програмата „Христо Ботев“ на БНР, което започна да представя новите броеве на списанието на БТА всеки месец, както и изложбата със снимки от архивите на агенцията, запечатали мигове от 90-те години на радиото.

Честит празник на Българското национално радио!

Начело на радиото – директорите през годините

През дълголетната история на радиото негови ръководители са били забележителни личности, които са подпомогнали развитието и адаптирането му към промените на историческото време.

Какви са били директорите на медията, как са се отнасяли към служебните си задължения и как е изглеждало радиото, погледнато през техните очи, или пък какви са били самите те, разгледани през спомените на техни съвременници и колеги, научаваме от архивния фонд на БНР.

От радиото предоставиха на ЛИК безценни файлове и записи с интервюта, чрез които можем да сглобим пъзела от ръководни кадри на БНР и да проследим какво е необходимо, за да бъдеш начело на една от най-популярните медии в страната.

Сирак Скитник Юни 1935 – март 1943 г.

Сирак Скитник – както е артистичният псевдоним на писателя и художник Панайот Тодоров Христов, е първият директор на Радио София – радиото, дало първообраза на БНР. През октомври 2022 година списание ЛИК му посвети тематичен брой, а поводът беше навършването на 140 години от рождението му. На страниците на изданието препечатахме интервю със Сирак Скитник от вестник „Нови дни“, публикувано на 1 септември 1935 година. То бе предоставено от фонда на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

В интервюто Сирак Скитник казва: „Управлението на Радио София е далеч от мисълта да води угодническа политика. Вярно е, че то трябва да се съобразява с културата и изискванията на своите слушатели – и ще се съобразява, но вярно е също, че Радио София като държавен институт със свои задачи, със свой план на работа не може да не държи сметка за просветната и за културната си роля, която му предстои. Едно радиостудио не може да бъде музиколожки или научен институт, но то не е и увеселително заведение. Изхождайки от нивото на средния слушател, ще се мъчим да създадем вкус към приличната музика, към ценната литература, култ към големите хора на миналото ни и на днешния ден, обич към нашата земя и пр.“

Корицата на броя на списание ЛИК, посветен на Сирак Скитник, октомври 2022 година

Йордан Стубел *март 1943 – август 1944 г.*

За Йордан Стубел (псевдоним на Йордан Бакалов) разказва през март 1987 година Есто Везенков. Той поема функциите на Стубел като главен уредник на програмата, когато след смъртта на Сирак Скитник той става директор на държавното радио. „Беше един поет, преди всичко поет, честен, кротък човек. Не обичаше грубости, нито наказания“, казва Везенков и изтъква, че Стубел не робувал на догми и не допускал дискриминационно отношение към никого. Посочва, че кабинетът му винаги бил пълен с хора на изкуството и науката и там се раждали „идеите за радиото“.

Константин Константинов *август 1944 – септември 1944 г.*

Писателят Валери Петров в запис на БНР от септември 2002 година припомня работата си в Радио София в дните непосредствено след Девети септември 1944 година, когато е евакуирано в село Нови хан. „... студиото на радиото всъщност се помещаваше в едно... в селското училище. То е било основно или прогимназия, не знам. Беше се разположило вече там в стаята. Така, най-елементарните неща. Помня, че някаква трибунака имаше с микрофон. И няколко стаи, където имаше пружини за легла. И цялото това чудо се охраняваше от някаква рота, мъничка“, спомня си времето в Нови хан писателят. Той казва ласкави думи за директора, когото заварил – писателя Константин Константинов – „демократ в истинския смисъл на думата“. „Аз много (го) ценя, с когото – въпреки разликата във възрастта, бяхме много добри приятели в последните, зная ли колко, десетина години на живота му“, казва Валери Петров. Допълва, че може да говори много, и то добро за него. „Той е писател и човек, така е в моето съзнание непрекъснато... с най-добри черти“, казва Петров. По думите му, наричали са го дори „Душко“, „Душката“, „Душичката“.

Орлин Василев (Христо Василев) *септември 1944 – 1945 г.*

На 7 май 1967 година Орлин Василев (чието истинско име е Христо Василев) изнася реч по повод отбелязването на Деня на радиото. Той изразява удовлетворение, че „редица от кадрите имат вече двайсетгодишна служба... и продължават да служат“. „Редица от кадрите имат вече двайсетгодишна служ-

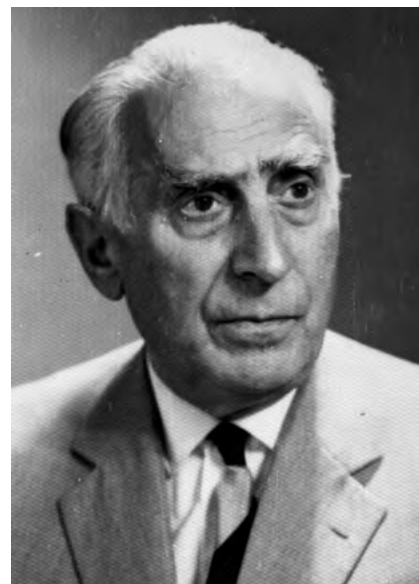
ба, че са от първия ген и продължават да служат говори, аз да се не похваля, че някои от тях съм ги подбрал със сигурно око, но това не е толкова важно, колкото е важно, че те вече са си били създадени и това беше не само в този сектор, а във всички останали сектори“, са думите му. В края на своето слово Василев завършва с пожелание към радиослужителите: „Желая ви, другари, стореното от вашите предходници да бъде умножавано, да бъде изтънчвано, като шпага винаги да стига до сърцата на нашия слушател, да върши великата полезна работа за тържеството на продължаващата неспирно революция. Бъдете здрави!“

Карло Луканов 1945 – 1947 г.

През юли 1981 година Карло Луканов разказва спомените си, в които споменава за работата на нашето радио веднага след Девети септември 1944 година и за директора му тогава Орлин Василев. „Орлин Василев беше извънредно енергичен човек, извънредно. Аз на шега му казвах: „Ако се беше родил в Ню Йорк, щеше да задминеш Ал Капоне.“ Луканов споделя, че „другарят Димитров“ е одобрявал линията на развитие на радиото. „А ние какво правехме тогава, наистина? Преди всичко предавахме на живо, защото магнитофонът се появи много по-късно, на живо предавахме всички наши митинги, събрания, където и да ставаха в страната“, спомня си той.

През юли 2003 година Леда Милева разказва спомените си за радиото след Девети септември 1944 година. За Карло Луканов тя казва следното: „Посрещнахме го едва ли не със страхопочитание. За разлика от нас, ентузиазираниите младоци, той имаше и опит, и познание, и биография, които не можеха да не ни респектират. Участвал в Испанската гражданска война, живял дълги години в Москва, Карло Луканов бе работил там в легендарната за нас по времето на фашизма радиостанция „Христо Ботев“. По-подходящ директор на радиото едва ли би могло да се намери, но се чудехме как щеше да погледне той на разнородната и необучена армия от радиоработници, която бе наследил и с която трябваше да гради програмата на една професионална радиостанция. Не бяха минали и няколко дни, когато разбрахме, че в лицето на опитния радиожурналист сме намерили не само авторитетен директор, но и един изключително обаятелен човек.“

Карло Луканов. Снимка: архив БТА

Мишо Николов

1949 – 1956 г.

През май 1951 година Мишо Николов, председател на Радиокomiteта, изнася слово по случай Деня на радиото. „Радиолюбителското движение у нас печели все повече привърженици сред нашата димитровска младеж. Българското радио все повече се налага като важен фактор за културния и политическия живот на нашата страна. Политическите новини, информацията за най-важните вътрешни и международни събития, трудовете подвизи на нашите ударници и герои на труда стават известни чрез радиото едновременно на целия наш народ“, казва той.

В спомените на Леда Милева от 2003 година Мишо Николов е описан като „един много добър човек, който беше най-бързо прекараният в затвора политически затворник“. „Беше мил човек, но в никакъв случай нямаше ерудицията и ръководните способности на Луканов. Уважаваше ни. Работехме доколкото можем добре, но се случи така, че при него завърши моята радиокариера. Преди това обаче завърши тая на моя съпруг Николай Попов. Това стана през 1950 година. Тогава се беше разгоряла битка за чисти кадри в партията, особено във важните обществени институции“, казва Милева.

Мишо Николов през 1952 г.
Снимка: Людмил Костов, БТА

Васил Иванов

1956 – 1960 г.

През март 1990 година Михаил Докторов разказва спомени за радиото, свързани с двамата негови директори – Васил Иванов и Неделчо Ганчовски.

„През 1959 година тогавашния директор на Радио София Васил Иванов ме покани да седна на неговата маса в клуб-ресторанта на Съюза на журналистите. С него се познавахме като партийни работници в града“, споделя Докторов. В течение на разговора между двамата става ясно, че имат общи несъгласия за някои промени, настъпили в партията. „Не се поколебах и му казах, че аз също не съм съгласен с някои работи и че не искам да работя във вестник „Вечерни новини“, тъй като по някой път се налага да пускам материали, които съвестта ми не приема. Без колебание той ме покани да отида на работа в Радио София – литературен сътрудник на главната литературна редакция... – казва Михаил Докторов. – Така през пролетта на 1959 година аз се озовах в един огромен колектив с различни характери. С това с различни нива на култура – казва той и допълва, – и на съвест...“

ЛИК 2025

Неделчо Ганчовски

1960 – 1965 г.

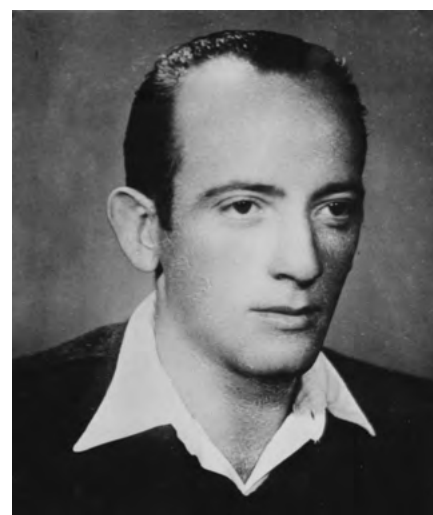
Михаил Докторов разказва, че ситуацията в радиото се променя, след като Васил Иванов напуска и директор на радиото става Неделчо Ганчовски. „Това, което можеше да се пуска в радиопредаването като сатира, като критика към определени хора, към определени прояви при Васил Иванов, беше ликвидирано при Ганчовски. Спомням си, че докато Васил Иванов не се поколебаваше да поеме защитата на нашите предавания, критикуващи дори министри, Неделчо Ганчовски спря две мои предавания, в които се засягаха нетолкова отговорни хора. Но това отново потвърди, че и за свободната мисъл, и за журналистите настъпва ново време – време не само на вътрешна цензура, но и на външна цензура“, казва Докторов.

Алберт Коен

1966 – 1967 г.

На 19 декември 1966 година е направен запис от събранието за посрещане на новия директор Алберт Коен. Той встъпва в длъжността с думите: „Имам дълбокото убеждение, че влизам в едно от най-живите, най-динамични, най-активни и най-творчески културни учреждения в нашата страна. Едно от тези учреждения, където работи многоброен колектив – единен, сплотен, въодушевен от големите задачи, които стоят пред него, един колектив, който е изковал здрави традиции (...) който съзнава голямата отговорност, която има към (...) нашия масов радиослушател.“ Освен това споделя очакванията си за „приятна и ползотворна“ работа с радиослужителите.

Алберт Коен през 1960 г.
Снимка: Стефан Петков, БТА

Богомил Нонев

1967 – 1968 г.

В интервю за рубриката „Ние, българите“ от май 1983 година Богомил Нонев говори за радиото в своя живот. Спомня си, че за първи път чул звука на радиото като дете от един прозорец и че техен съсед в „Лозенец“ бил Георги Несторов, по-късно инженер в радиото, който бил изработил радиоприемник. Според Нонев радиото навлязло във всекидневието на българите в навечерието и през годините на Втората световна война. Спира се и на работата си като репортер на фронта в края на Втората световна война. Разказва и за периода, в който начело на радиото: „... бях изпратен да работя като негов директор или като един от ръководителите, които създаваха в продължение на няколко години радиото и телевизията на

Богомил Нонев през 1985 г.
Снимка: Живко Ангелов, БТА

едни нови начала, при едно осъзнаване на първостепенната роля, която радиото и телевизията играят за духовното възпитание на нашия народ. Това бе време, изпълнено с много надежди, с много вълнения, време, когато трябваше да създаваме нови емисии, нови предавания, да разслоим програмата, да я приспособим към всеки наш зрител в телевизията и слушател в радиото, да намерим път към душата на българина – и този, който е в селото, и този, който е в града, и този, който е в родината, и този, който е извън пределите на родината...”

Раг Каменски 1970 – 1971 г.

На 17 август 1970 година, когато се прави първата копка на административната сграда на радиото, директорът на медията Раг Каменски прави изказване. „С особено вълнение ние, радиоработниците, очакваме сега събъдването на едно начало, което ще реализира нови пълни с въздух и слънце помещения за творческия труд на редакторите и режисьорите, на артистите и говорителите, на инженерите и техниците – достатъчно на брой и модерно съоръжени апаратни, монтажни кабинни и студиа за модерна радиожурналистика“, казва той. Каменски се обръща към присъстващите и заявява: „От радиожурналистите вие всички първи научавате събитията по големия свят и в нашата страна.“

Тодор Стоянов 1968 – 1977 г. (председател)

По време на първата копка на новата сграда на радиото през август 1970 година слово изнася и председателят на радиото Тодор Стоянов. Той казва: „Както знаете, социологическите изследвания сочат, че населението на страната отделя средно на ден 2 часа и 27 минути за слушане на радио, 1 час и 9 минути за гледане на телевизия, 16 минути за четене на вестници, 13 минути за художествена литература, 9 минути за кино. Радиото държи приковано върху себе си вниманието на българина в течение на 137 минути от всичките 1440 минути на денонощието. Наистина колко дълбоко е навлязло радиото в духовното битие на нацията. Аз припомням този факт в момента, когато правим първата копка на новата сграда, за да кажа, че ние имаме съзнанието за мащаба на своята мисия и на своя дълг.“

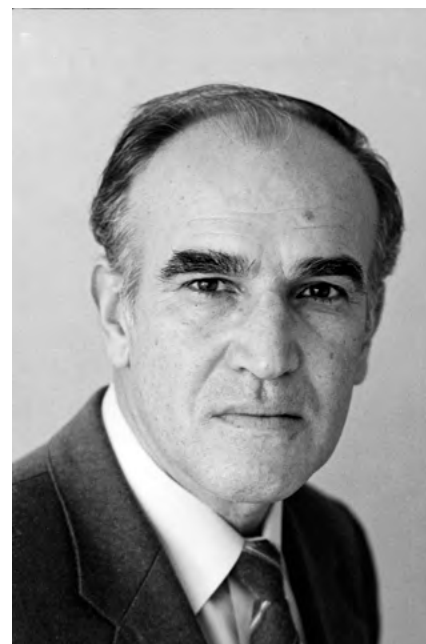
16 септември 1970 г. Тодор Стоянов на тържеството по повод първата копка на строежа на новата сграда на радиото. Снимка: Владимир Иванов, БТА

Боян Трайков

**1973 – 1977 г. (зам.-председател) и
май 1977 – юли 1981 г.**

В началото на януари 2001 година в интервю на Албена Димитрова в предаването „Нещо повече“ на програма „Хоризонт“ по случай 30-годишнината от създаването ѝ Боян Трайков говори за необходимостта „радиото да бъде в непосредствен диалог със слушателя“ и идеята за неговото персонифициране. „Слушателят да усеща, че думите се отнасят към него... и че той участва в този диалог, става съпричастен. По този начин именно радиото влияе.“ Отбелязва факта, че много репортери не изслушват интервюирания и не са достатъчно подготвени, за да му опонират и да се получи разговор. Според журналиста „не всеки може да застане и да говори пред микрофон, и то да говори непосредствено, човешки. (...) Именно в това се състои модерното, новото, съвременното правило“.

Той отправя пожеланието „Хоризонт“ „да бъде динамично жизнено радио и да има съзнанието, че е национално радио... „Хоризонт“ да пребъде!“

Портрет на Боян Трайков от периода 1981-1990 г. Снимка: архив БТА

Стефан Тихчев

май 1982 – януари 1986 г.

На профсъзна учредителна конференция на Комитета за телевизия и радио (КТР) Стефан Тихчев, председател на комитета, говори за програмите на радиото и телевизията, за усвояване на средствата, за трудовата дисциплина, за назначаването на кадри. Той коментира реорганизацията, която предстои по набелязаната нова структура: „В какво се изразява тя? Структурата беше разработена на принципа да няма отделни ръководители на радиото и телевизията, а да има ръководители, заместник-председатели по направления. И вие ги знаете – това са: едното направление е информационно-публицистични програми на радиото и телевизията, другото направление – художествените програми в радиото и телевизията, третото – икономика и техника в радиото и телевизията. Районни радио- и телевизионни центрове и няколко общи за телевизията и радиото редакции, които направления се ръководят от заместник-председателя на комитета. Целта е действително главните редакции да станат основните творчески звена, а главните редактори да бъдат основната фигура в нашето творческо и производство, като отговарят за творческите, организационните, производствените и финансовите в въпроси на редакциите, които те ръководят“, казва Тихчев.

Стефан Тихчев през 1980 г.
Снимка: Димитър Дейнов, БТА

Лалю Димитров

януари 1986 – август 1987 г.

През 1989 година се провежда среща на Политбюро с журналисти в резиденция „Бояна“, която е открита от Тодор Живков и затворена от Лалю Димитров. В своето слово той казва, че подобни срещи са „жизнено необходими“: „Първо, защото днес ние получихме информация. Получихме, чуваме идеи. Чуваме мисли, които, струва ми се, от друго място нямаше да можем да чуем“, казва той. Димитров допълва, че чувството е провокирало мисленето на неговите колеги. „А това е много важно за нашата работа. Дај боже, както се казва, тази провокация да не се отрази само върху нашето мислене. А да се отрази и върху нашето действие, тоест върху нашата всекидневна журналистическа работа“, допълва той.

Любомир Павлов

август 1987 – декември 1989 г.

През 1989 година се провежда среща на ръководството на Комитета за телевизия и радио с активисти му. Сред многобройните теми, които присъстват в дневния ред и са коментирани от Любомир Павлов, е решението за изграждане на „Златен фонд“ в областта на културата в радиото и телевизията. Павлов цитира докладна, в която „изрично се подчертава цялата сложност на системата от многобройни и твърде различни по състав и задачи звена, подразделения и организации, сложна система от творчески състави и кадри, журналисти, музикални и филмови кадри, режисьори, оператори, художници, редактори и така нататък и така нататък, инженерно-технически и икономически, изпълнителски и други специалисти в единния и неделим процес на телевизионното и радиотворчеството, производството и излъчването. В докладната изрично се подчертава, че по технология на производство и излъчване телевизията и радиото са две своеобразни, твърде различаващи се помежду си системи, своеобразни асоциации без собствени ръководства“. Той допълва, че в документа се подчертава, „че изпълнението на тези отговорни задачи зависи от личностните качества, подготовката и отговорността на ръководството на комитета и на всяко негово звено“.

Филип Боков

декември 1989 – февруари 1990 г.

На 23 февруари 1990 година е организирана среща на ръководството на КТР за представяне на новия председател – Павел Писарев. Сред имащите гумата е и Филип Боков. Той благодари на колегите си, с които е работил през двата месеца и половина в радиото. „Много не можахме да направим, но времето беше тежко. Във всеки случай аз запазвам добър спомен от тези два месеца и половина“, казва Боков. Допълва, че на прощаване е подписал едно предложение до Министерския съвет за разделяне на Комитета за телевизия и радио на Българско радио и Българска телевизия. Такова предложение е внесъл и в парламентарната комисия, която работи в момента в Народното събрание. „В предложението, което съм направил, един от елементите е създаването на Обществен съвет, който да се избира или назначава от Народното събрание, който да определя общите насоки на работата на телевизията и на радиото. Така че той ще бъде обществен и национален орган, който ще стои над двете общонационални институции – Българско радио и Българска телевизия. Разбира се, ако правителството и Народното събрание приемат това предложение“, казва Боков.

Филип Боков през 2006 г.
Снимка: Владимир Шоков, БТА

Александър Владков

март 1990 – юни 1992 г.

На 6 март 1990 година в първото си изявление след поемането на поста генерален директор на Българското радио Александър Владков подчертава, че решението на Народното събрание, „с което Българското радио и Българската телевизия се обособяват като самостоятелни и равностойни институти с общонационален и надпартиен характер, надхвърля по своето значение стойността на пореден административен акт в сферата на масовото осведомяване“ и защитава тази констатация в няколко аспекта. Отбелязва, че „новата самостоятелност на националното радио и националната телевизия, освободени от сковаващи и трудноподвижни административни структури“, ще даде възможности за повече оперативност, инициативност, „политическа и творческа отговорност пред обществото“, ще мобилизира творческите сили в радиото. Новият генерален директор посочва, че за да бъде Българското радио „трибуна и глас на всички българи“, са необходими гражданска доблест, „неотклонен стремеж към истината, професионализъм във всяко начинание и толерантност към всяко мнение“.

Александър Владков през 1987 г.
Снимка: Живко Ангелов, БТА

Иван Обретенов

**Юли 1992 – ноември 1992 г. (и.д.) и
ноември 1992 – юни 1995 г.**

През 1995 година на тържествения концерт по повод 60-годишнината на Българско национално радио в Зала 1 на НДК генералният директор на медията Иван Обретенов произнася приветствено слово. „Нас на „Драган Цанков“ 4 ни наричат Старата къща. Вероятно защото от нея лъха много солидност, много традиция, много респект. И мисля, че няма да сбъркам, ако кажа, че в това отношение Националното радио може и има право да дели мездан само с няколко още основополагащи институции, формирали съвременна България. Старата къща на „Драган Цанков“ 4, нашата Стара къща, има спомени и е свидетел на ентузиазма, на таланта, сърцатостта, майсторството на своите пионери. Аз не мога да кажа защо, но през годините тези качества чрез приемствеността са осигурили онази ефективност на радиото. И бих искал пак да повтора – неговата удивителна солидност“, казва Обретенов. Той допълва, че сред най-ярките приноси на Българското национално радио са тези в сферата на културата, поезията и литературата, артистичното майсторство и драматургията, и най-вече – музиката в нейните висоти.

Иван Обретенов през 1994 г.
Снимка: Евелина Андреева, БТА

Вячеслав Тунев

Юни 1995 – юли 1997 г.

През 2000 година по повод 65-годишнината от създаването на радиото Вячеслав Тунев прави изказване като вече бивш директор на медията. Той споделя, че преди да заеме този ръководен пост, е сътрудничил много години на радиото. За годините, когато е бил начело на радиото, казва: „Това беше един интересен период в моя жизнен и професионален път. Радиото е една магия (...) Това беше водещата медия в България и трябва да се запази това ниво. Смятам, че радиото винаги ще бъде водещата медия в България. Винаги преди всички“, споделя Тунев. Според него радиото и в момента върви добре. „Забележки винаги могат да се правят. Аз ще се въздържа от такива. Просто бих пожелал радиото да продължава да бъде Радиото с главна буква“, казва той.

Вячеслав Тунев през 1984 г.
Снимка: Димитър Викторов, БТА

Лиляна Попова

юли 1997 – ноември 1997 г.

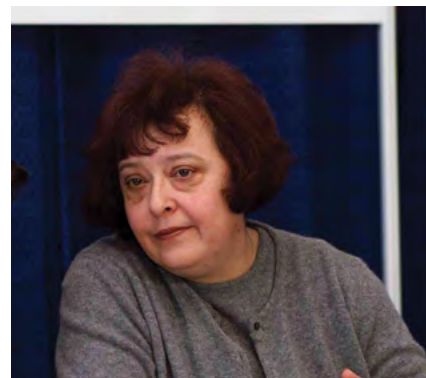
На 13 юни 1997 година водещият Александър Велев разговаря с новоизбрания директор на БНР Лиляна Попова в „Неделя 150“. „Националните медии трябва да вървят към разделяне със своя държавен статут. Те трябва да станат европейски обществени медии и това означава не само да изпълняват обществени функции, тоест в тях да бъдат представени интересите на всички групи в българското общество, но и да имат обществен статут като начин, като схема на финансиране. Вие знаете, че сега те са пряко свързани с държавния бюджет, че това е основната субсидия, на която разчитат, и при това положение тяхната зависимост от изпълнителната власт се запазва (...) Водоразделната линия сигурно ще бъде приемането на един закон, който ще промени статута на държавните електронни медии“, казва Лиляна Попова.

Водещият коментира, че мандатът на Попова е приет от Народното събрание да бъде до избирането на Национален съвет за радио и телевизия – тоест до приемането на нов закон и от него избирането вече на нови генерални директори. Тя потвърждава, че така би трябвало да бъде, като законът трябва да бъде обмислен и да не бъде приет прибързано.

Александър Велев

януари 1998 – януари 2001 г. и май 2016 – юни 2019 г.

През 2000 година в рамките на Радиоген, посветен на 65-годишнината от създаването на радиото, по програма „Хоризонт“ се включва генералният директор Александър Велев. „Радиото служи на обществото, а не служи на политиците. Радиото формира общественото мнение – да, но не е в услуга на политиците, а в услуга на по-доброто бъдеще на обществото“, казва той. Коментира, че вътре в радиото трябва да се постигне баланс между отделните професии, отделните програми и отделните интереси. „Около 1500 души работят към днешна дата в системата на Българското национално радио и всеки е със своите си проблеми. Важното е в максимална степен да се стиковат тези проблеми, да се съчетаят и да се получи един добър радиопродукт“, смята Велев. Той казва, че е време „да си подредим собствената къща“ – Старата къща, както наричат радиото, да бъде в крак с времето. „Да се приближим максимално до западноевропейските си колеги. Това е нашата цел“, казва генералният директор.

Лиляна Попова през 2002 г.
Снимка: Бистра Бошнакова, БТА

Александър Велев през 2004 г.
Снимка: Владимир Шоков, БТА

Иван Бориславов

**февруари 2001 – април 2001 г.
(невъстъпил в длъжност)**

В запис от 13 февруари 2001 година от среща с радиослужители в НСРТ Иван Бориславов заявява: „Аз съм дошъл да работя в интерес на БНР, в което, противно на всичко, което се пише в пресата, съм въградил живота си, своя опит на радиожурналист, радиопублицист.“

Иван Бориславов през 2001 г.
Снимка: архив БТА

Поля Станчева

май 2001 – май 2007 г.

През януари 2016 година Светлана Тарашоева разговаря с Поля Станчева за документалния ѝ филм „Олово срещу словото“, посветен на 80-годишнината на БНР. Авторката откроява знакови моменти в историята му, свързани със създаването на гържавното радио, Закона за защита на гържавата (фиксиране на честотите на Радио София и пломбиране на апаратите), вражеските радиостанции и заглушаването им. Журналистката разглежда „феномена „радиоточка“, който определя като „социалистическо чудо“. Поля Станчева отбелязва, че програмата „Хоризонт“ е създадена като противовес на нездравия интерес на българина да слуша сръбско“. „Оказа се, че всъщност през 70-те години българинът изпитва огромно любопитство към предаванията на Радио Белград заради хубавата музика, заради новия начин на поднасяне на информация. Тогава властта взема много бързи мерки да се създаде модерна българска радиостанция, която да привлече вниманието на слушателя“, казва тя и допълва, че резултатът наистина е великолепен, тъй като „Хоризонт“ става любимо радио. Поля Станчева посочва, че в днешно време „нито един от нас не се страхува да каже в ефир какво мисли“, и изтъква, „че днес БНР е една от най-свободните медии“. По думите ѝ „доверието е може би най-ценното, което има националното радио“.

Поля Станчева. Снимка: Тихомир Пенов, БТА

Валерий Тодоров май 2007 – май 2013 г.

В интервю на Илиана Райчева Валерий Тодоров, генерален директор на БНР, заявява: „Ние сме медия, която като обхват на въздействието чрез техническите средства няма аналог на територията на страната. Ние сме единствената медия, която излъчва на 11 езика. И при това ние сме с единственият интернет сайт, който има страници на 11 езика. Плюс това страници на всичките 10 наши програми. Напомням – това са информационно-музикалната програма „Хоризонт“, която е абсолютен лидер в радиоефира, културно-образователната програма „Христо Ботев“, Радио България, което излъчва на 11 езика, и 7 регионални радиостанции, които, за разлика от другите частни търговски радиостанции, са 24-часови програми. Освен че са 24-часови като програми, те са и самостоятелни радиостанции. Така че Българското национално радио е един холдинг, който включва и шест музикални състава“, казва Тодоров. Той изтъква уникалните качества на архива на БНР: „Ние притежаваме най-големия звуков архив – над два милиона единици и още много други архивни материали“, казва той и допълва, че освен с архивиране радиото се занимава и с издирване, и с възстановяване на музикален архив. „Така че Българското национално радио е също един архивен институт“, смята директорът. Той подчертава, че след новостите в техническото и технологичното развитие на БНР след 2007 година медията е „абсолютен медиен лидер“ в националния радиоефир.

Радослав Янкулов май 2013 – май 2016 г.

През октомври 2013 година генералният директор на БНР Радослав Янкулов представя отчет за първите 100 дни от своя мандат. В него коментира и предложенията за структурни промени и нова концепция за медията. Янкулов споделя, че концепцията, с която се явява в СЕМ за конкурса за генерален директор на радиото, носи заглавието „Малки стъпки към големи промени“. „Това е израз на едно мое убеждение, че радиото, неговите програми и разнообразие, тази страхотна палитра е достатъчно цветна, достатъчно добра, достатъчно развита, за да се налага да се правят или да се търсят някакви генерални промени, свързани с части от БНР“, казва той. Според него обаче почти винаги малките промени, малките, но важни детайли са в състояние да направят картината по-добра и по-красива. Янкулов казва, че стотте дни от неговото управление може да се свързват с изработването на новата олекотена и опростена структура на БНР, която включва нови правил-

Валерий Тодоров през 2013 г.
Снимка: Христо Касабов, БТА

Радослав Янкулов през 2017 г.
Снимка: Минко Чернев, БТА

ници за дейността на БНР, проект за училище за радио, нова концепция за Радио България и Радио София, както и концепция за дейността на бъдещата музикална къща БНР.

Светослав Костов юни 2019 – октомври 2019 г.

Светослав Костов по повод 10-годишнината на Радио София и като негов директор все още казва: „Това, което ми хареса, отивайки в Радио София, е, че видях едни млади хора, на които все още им е интересно да правят радио. Все още се опитват и се учат. Успяхме да обогатим екипа с още млади хора и мисля, че това е добре“, споделя той. Според него радиото изпитва своите трудности, както вестниците преди време. По думите му това се отнася към слушаемостта и потреблението, но въпреки това то остава все още най-бързата медия. „Опитваме се да вкараме т.нар. нови медии. Ако преди говорехме за радио 2:0 с гругите платформи, сега вече говорим за 4:0 и 5:0 – това са Фейсбук профилите, Туитър и YouTube. Видеото влиза много. Виждам, че се харесва“, казва Костов.

Светослав Костов през 2019 г.
Снимка: Владимир Шоков, БТА

Ангон Балтаков януари 2020 – август 2021 г.

На 25 януари 2020 година Ангон Балтаков, генерален директор на БНР, дава интервю за предаването „Мрежата“ по програма „Христо Ботев“ с водещ Николета Атанасова. Той коментира нови възможности за финансиране на радиото и споделя желанието си за развиване на нови платформи за разпространение на съдържанието на БНР. „В Българското национално радио има над 1300 души. Дълбоко в себе си вярвам, че всеки един от тези 1300 души е професионалист и идва всеки ден в Българското национално радио, независимо в кой град и в коя програма, с целта да направи радиото един ден по-добро – казва Балтаков. – При моите първоначални срещи с ръководните екипи в радиото и с хората, които правят радиото, било то журналисти, звукорежисьори, техници и административен екип, подходът ще бъде отворен и диалогичен. Искам да разбера какви професионалисти са и как решават проблемите“, допълва той и посочва, че неговият стил на управление е „изключително отворен, изключително диалогичен“. „Ръководните екипи, с които ще искам да работя, би трябвало да следват този модел на управление“, смята генералният директор. Ангон Балтаков заявява, че основното за него е да има стабилност и приемственост. „Ще вляза в сградата на Българското национално радио с изключително отворен ум без никаква багаж. За да разбера наистина как заедно всички можем да направим радиото по-добро“, споделя той.

Ангон Балтаков през 2020 г.
Снимка: Асен Тонев, БТА

Милен Митев, генерален директор на БНР:

Аудиторията винаги е на първо място

Милен Митев
Снимка: БТА

„Аудиторията винаги е на първо място“, заявява в интервю за списание ЛИК генералният директор на Българското национално радио Милен Митев. Той допълва, че медията подкрепя българското изкуство и особено младите творци. „Не е нужно всички да ни харесват, но всички ще ни уважават, ако спазваме ясни принципи в работата си“, убеден е генералният директор.

Милен Митев е роден на 4 март 1984 година. Висшето си образование получава в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, където завършва „Право“. През 2009-а започва работа като юристконсулт в БНР. В периода от август 2018 до

юли 2019 година изпълнява длъжността директор на Дирекция „Правна и човешки ресурси“ в медията. През следващата 2020 година става директор на Административната дирекция на БНР, а от 4 август 2021-ва Съветът за електронни медии му възлага да изпълнява длъжността генерален директор на радиото. На 26 октомври същата година Милен Митев е избран за генерален директор на БНР. На 17 октомври 2024-та е преизбран на същия пост.

В периода 2013-2019 година, както и от 2020 година досега Митев е член на правния комитет на Европейския съюз за радио и телевизия (EBU), както и на експертните групи по авторско право и публично финансиране. От пролетта на 2023 година е член на радиокомитета на съюза, а през декември е избран за член на Управителния съвет на EBU.

Пред списание ЛИК Милен Митев разказва какви са инициативите, с които ще бъде отбелязана 90-годишнината на БНР през 2025 година. Той описва как се е променила медията през десетилетията от своята история и как се стреми да изгради връзка с аудиторията си днес, когато технологиите заемат все по-голяма част от вниманието на слушателите.

„Уверен съм, че най-силните години тепърва са пред нас – казва с надежда генералният директор на БНР. – Днешното време изисква освен да разказваме историите на другите, да се научим да разказваме увлекателно и собствената си история“, споделя той.

„Не бива да забравяме също, че освен медия БНР е и културен институт, дом на шест музикални състава на световно ниво и най-голямото звукозаписно студио в страната“, припомня Милен Митев пред ЛИК.

Ето какво още каза той пред изданието на БТА:

Господин Митев, в края на януари се навършиха 90 години от основаването на Българското национално радио. Какви са инициативите, с които ще отбележите този юбилей през 2025 година?

– През цялата 2025 г. ще отбелязваме с много и разнообразни инициативи годишнината, както са много и разнообразни дейностите на радиото. На 25 януари, в деня на Българското национално радио, на тържествена церемония бяха връчени голямата награда „Сирак Скитник“ и годишни награди на БНР, а на празничен концерт на всичките музикални състави на радиото почетохме юбилей и поколенията талантиливи творци, отгадени журналисти, но и верни и критични слушатели, които са част от нея. Двете събития станаха възможни с финансовата подкрепа на Министерството на културата. Открихме също изложба с художествени творби от Националния конкурс „По стъпките на Сирак Скитник“ на ученици от художествени гимназии в страната. За нас този конкурс и тази експозиция са наистина важни, защото подкрепата на младите творци е част от завета на Сирака.

През февруари в сградата на БНР ще бъде открита изложба с фотографии, документиращи знакови моменти от историята на радиото. Те са подбрани от архивите на БТА и на Държавна агенция „Архиви“ и ще илюстрират дългия

път, който Старата къща е извървяла през тези 90 години.

Двете изложби ще бъдат експонирани през годината и в регионалните радиостанции на БНР в цялата страна.

През пролетта Оркестърът за народна музика ще зарадва своите почитатели с турне в Северна България. Това е проект, който слушателите и почитателите на фолклора отдавна очакват, той също ще се осъществи с подкрепата на Министерството на културата.

През есента ще осрещнем публиката на музикалните състави в обновено Първо студио. Емблематичната зала, използвана както за записи, така и за концерти, ще предложи подобро и съвременно изживяване на нашата аудитория.

Тези девет десетилетия позволяват на радиото да се развива в рамките на три различни България – с монархическо управление, в рамките на комунистическата власт и по време на демокрацията в най-новата част от историята ни. Как медията се променя през различните периоди?

– Радиото винаги е било огледало на нашата страна и на обществения живот. Всеки от тези периоди е оставил своя отпечатък върху медията – дал е едни неща, взел е други. Това, което не се е променило, е желанието на журналистите от радиото да бъдат близо до хората, да са

необходими и незаменими за своята аудитория.

Такива примери може да се открият дори в несвободното време преди 1989 г. Предавания като „Разговор с вас“ са давали възможност гласът на хората да бъде чул в публичното пространство и в същото време журналистите да имат по-ярко присъствие пред микрофона. „Тромбата на Вили“ е на практика първото музикално риалити у нас и единственото в радиоформат.

Кои са най-трудните моменти за БНР през годините? Както и кои са най-силните му години?

– Радиото винаги е следвало свой собствен път и това често е водило до трудности. В интервю от 1935 г. за в. „Нови дни“, публикувано в списание ЛИК от октомври 2023 г., Сирака разказва за финансовите затруднения, с които се е сблъсквало БНР. Радиото на два пъти е било сливано с телевизията и после отделно отново. В по-ново време опити за външна намеса в работата на журналистите на няколко пъти доведоха до тежки протести. Най-масовите през 2001 г., най-скорошните през 2019 г. Хубавото е, че радиото има силата да се обединява пред трудностите, да събира сили и да израства неимоверно, когато има нужда да преодолее истински кризисен момент. Силата на радиото е в увереността на всички в Старата къща, че работят

Перник, 7 октомври 1952 г. Работниците от ДМЗ „Ленин“ слушат по радиото речта на министъра на финансите Кирил Лазаров. Снимка: Виолета Попова, БТА

за слушателите, които заслужават, но и изискват само честно, почтено и професионално отношение. Така е било през всичките 90 години. Така ще бъде и за напред. Затова съм уверен, че най-силните години тепърва са пред нас.

В какъв етап от развитието си се намира БНР в настоящия момент?

– Последните години създават сериозни предизвикателства за обществените медии, а и въобще за „традиционните“ медии. Трябва да адаптираме начина си на работа и медийните си услуги, така че да отговарят на променящите се очаквания на аудиторията. В същото време не можем да си позволим да правим компромиси с професионалните си стандарти. Необходимо е да намерим решение на тази задача, за да запазим най-високото доверие в БНР и значението на му за българското общество.

Как биха могли да се запазят високите журналистически стандарти, когато все по-често ролята на журналистите е иззета от непрофесионалисти с профили в социалните мрежи?

– За постигането на тази цел трябва всички медии и журналисти да обединят усилията си. Потребителите все по-трудно правят разлика между материал, създаден от журналист от голяма медия, зад когото стоят професионален екип и редакционни принципи, и материал, създаден от човек с телефон в ръка. В същото време работата на медиите е да проверяват информацията, да търсят различни мнения, да представят анализи. По този начин се дава възможност на аудиторията да изгради информирано мнение. Това често липсва в материалите, които не са създадени от професионални журналисти. Ако позволим журналистиката да се размие

в потока от свръхинформация, това ще доведе до негативни последици за цялото общество. Затова е важно журналистите да поддържат нивото си, а медиите да им гарантират възможност да работят свободно.

Важно е и обществото да обърне фокус върху медийната грамотност. В това поле, колкото и странно да звучи, ние, медиите, трябва да се научим да обясняваме по-добре какво правим и защо то е важно. Днешното време изисква освен да разказваме историите на другите, да се научим да разказваме увлекателно и собствената си история.

Кои са етичните и професионалните принципи, които сте наследили от предишните директори на БНР и които се стремите да спазвате и в своето управление?

– Аудиторията винаги е на първо място. Подкрепяме българското изкуство и особено младите творци. Не е нужно всички да ни харесват, но всички ще ни уважават, ако спазваме ясни принципи в работата си.

Как си сътрудничите с Управителния и с Обществения съвет при вземането на ръководни решения?

– Важните решения в радиото се вземат от колективни органи или след широка дискусия. Управителният и Общественият съвет са гарант именно за спазването на този

принцип. Всеки член на колективните органи може да изрази мнението си по даден въпрос от позицията на професионалист или ангажиран слушател. Дискусията намалява риска от вземане на грешно решение.

Кои са характеристиките, които отличават БНР като обществена медия в сравнение с другите радиа в страната?

– На първо място общественото финансиране ни дава свободата да не се ръководим само от рейтинг, когато вземаме програмни решения. Разбира се, не е без значение колко хора ни слушат, но така имаме свободата да създаваме предавания, насочени към специфични групи от обществото. За нас доверието и уважението на аудиторията са най-важният измерител.

Проучване на агенция „Естат“ през миналата година показва, че както хората, които слушат програмите на БНР, така и тези, които не ги слушат, смятат, че журналистите в общественото радио са добре подготвени, темите се третират задълбочено и професионално. Голяма част от неслушащите БНР споделят, че рядко се интересуват от новини, но когато търсят такива, биха се доверили на радиото. Именно към това се стремим – да подготвяме високо ниво в работата си и всеки да знае, че може да намери достоверна и актуална информа-

ция при нас. Не подценяваме забавното съдържание. При нас винаги ще има музикални предавания, контакт с аудиторията, детско и младежко съдържание. То обаче носи и трябва да носи почерка на обществената медия дори ако това означава по-ограничена популярност в сравнение с търговските медии. Ние не се стремим да се конкурираме пряко с тях, нито да ги копираме, нашата цел е да предложим различен тип съдържание, което слушателите ни няма да намерят другаде.

Не бива да забравяме също, че освен медия БНР е и културен институт, дом на шест музикални състава на световно ниво и най-голямото звукозаписно студио в страната.

Как изглежда свободата на словото в радиото? Има ли опити за цензура в медиите днес?

– Екипите, които подготвят предаванията, имат свободата да подбират теми и събеседници. Обсъждането им става на редакционни съвети под формата на диалог, а не на разпореждане от ръководството. Ако журналист в БНР чувства, че му се оказва натиск, той може да сигнализира както генералния директор, така и Управителния съвет, Програмния съвет или редакционната колегия на съответната програма, за да потърси съдействие и защита. Никой орган в радиото не

е безконтролен.

Колкото до опити за намеса отвън, не съм се сблъсквал със случай на оказване на натиск върху наш журналист, откакто съм генерален директор на БНР. Вярвам в професионализма на колегите и в това, че има достатъчно медии, които успяват да устоят на опити за цензура. За съжаление, все по-голям става проблемът с автоцензурата – някои журналисти сами избягват дадени теми или подхождат към тях по определен начин, притеснени да не създадат проблеми за себе си или за медията, за която работят. Срещу този вид цензура много трудно може да се противодейства. Затова е важно ръководителите на медии непрекъснато да дават ясен знак на журналистите, че могат да разчитат на подкрепа, ако им се оказва натиск.

В миналото, а и в новата история на БНР се случва радиото да се превърне в център на протести от различно естество – било то заради заплащане или смяна на ръководството. Какво символизира недоволството на журналистите?

– Радиото – това са хората в него. БНР е обществена медия, която не принадлежи на своето ръководство. Генералните директори и управителните съвети се сменят и именно работещите в БНР са тези, които гарантират непреходност на принципи-

те и ценностите, вградени в Старата къща. Хората в радиото отдавна са показали, че не се страхуват да изразят публично мнението си, както и че умеят да се обединяват срещу всичко, което приемат като заплаха за своята работа. Мисля, че по-точната дума, която описва духа на БНР, не е „недоволство“, а „непримиримост“. Реакцията на радиото срещу несправедливостите показва най-пряко ролята на медията като коректив в обществото.

През октомври казвате, че една от целите за новия ви мандат е да се създаде мобилно приложение на радиото, с което да достигнете и до по-младата аудитория. Кога се очаква да се случи това и как би трябвало да изглежда приложението?

– Това е част от стратегията да предлагаме медийните си услуги навсякъде и да сме по-близо до своята аудитория. Приложението ще бъде

факт през тази година. То ще направи нашето съдържание по-лесно достъпно за всеки, независимо дали предпочитаме да четем, да слушаме или да гледаме. Приложението ще даде възможност и за повече видимост на съдържанието, създавано от регионалните програми на радиото. Преглеждаме също и отделна секция с детско съдържание, защото децата са тези, които трябва да научим да бъдат критични към източниците на информация, да предпазваме от фалшиви новини, дължни сме да им предлагаме качествено и безопасно съдържание.

Какво е мнението ви за изкуствения интелект? Как се отнасяте към прогнозите, че дори в медиите ще се превърне във фактор, заличаващ различни професии?

– На сегашното си ниво на развитие изкуственият интелект по-скоро може да помага на работещите в медиите

ме, отколкото да ги измести. Той е добър в обобщаването на масиви от данни, става все по-добър в трансформирането на текст в говор и обратно, но не може да замести работата на водещия или редактора. Нямаме представа обаче докъде и как може да се развие изкуственият интелект, тъй като повечето такива системи се самообучават. И все пак те ползват информацията, вече създадена от хора, за да настроят своите алгоритми. Така че изкуственият интелект е толкова добър, колкото информацията, до която има достъп. Не вярвам, че може да замени хората, които създават съдържание, или тези, които творят изкуство. Ако допуснем това да стане, ще живеем в един по-тъжен свят. Може да звучи клиширано, но изкуственият интелект няма как да развие душа и затова няма професии, които никога няма да изчезнат. Много от тях са именно в медиите.

София, 25 януари 2025 г. Генералният директор на БНР Милен Митев преди тържествената церемония по връчване на наградата „Сирак Скитник“.
Снимка: Никола Узунов, БТА

Безплатната карта на детето изтича?

ДЕЦА
ОТ 7 ДО 14
ГОДИНИ

0
лева

Зареди я сега, като покажеш в каса на "Център за градска мобилност":

- Акт за раждане на детето (може и снимка от телефон);
- Документ за адресна регистрация на родителя в Столична община – лична карта с постоянен адрес или Удостоверение от районната администрация за настоящ адрес.

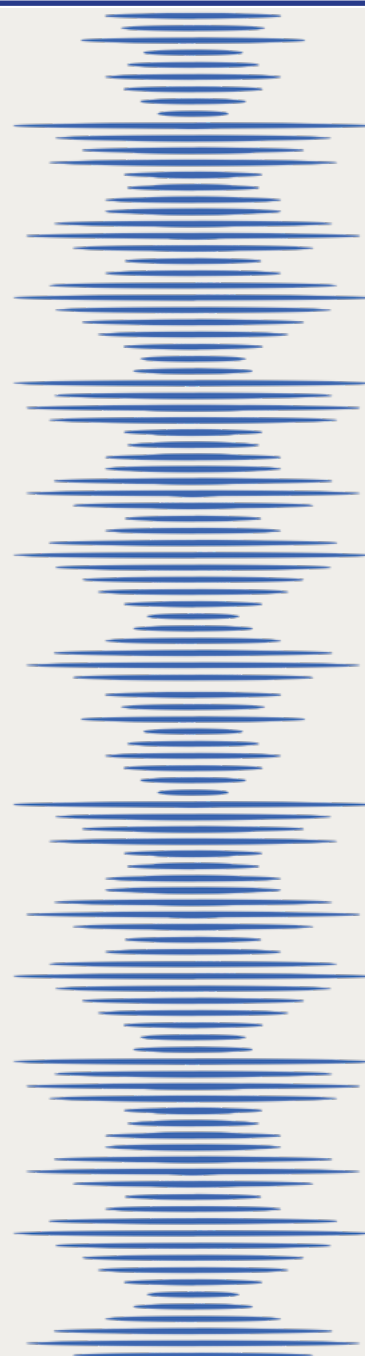
Радиото е в крак с технологичните революции

Анкета с членове на Управителния съвет на БНР

Управителният съвет на Българското национално радио е върховният управителен колективен орган на обществената медия. Сред задачите, които стоят пред Управителния съвет, са да представлява интересите на обществото по отношение на определянето на стратегическите насоки за развитие и управление на БНР. Съветът е гарант за институционалната независимост на БНР и поема пред обществото отговорността за законосъобразното и ефективно използване на ресурсите на националното радио. Водещи принципи в работата на Управителния съвет са публичност на вземаните решения и прозрачност на финансовата политика.

Генералният директор е член по право и председател на Управителния съвет, който се състои от петима души. През 2022 година Милен Митев предлага в състава му да бъдат: Албена Миланова – дългогодишен директор на дирекция „Международно сътрудничество“, признат авторитет в Европейския съюз за радио и телевизия (European Broadcasting Union – EBU) и член на Групата експерти по въпросите на обществените медии в информационното общество към Съвета на Европа, представляваща Република България в периода 2006-2008 г.; Валери Запрянов – журналист с над 40 години опит в различни печатни и електронни медии; юристът Димитър Димитров – член на досегашния УС на медията, чието присъствие ще осигури приемственост в работата на съвета, и световноизвестният музикант Теодосий Спасов, се посочва в новина на БНР от 28 юли 2022 година. Предложението на Митев е утвърдено от СЕМ.

От списание ЛИК се обърнахме с молба да се включат в анкетата на изданието няколко от представителите на Управителния съвет. В следващите няколко страници може да прочетете отговорите на Албена Миланова, Димитър Димитров и Теодосий Спасов, с които поговорихме за ролята на радиото в обществото днес и за неговото бъдеще, за регионалните програми и за целите, които стоят пред медията в момента.

Албена Миланова, член на Управителния съвет,
дългогодишен служител на БНР:

Радиото ще оцелее, като използва технологиите и стига до слушатели на всички платформи

Албена Миланова. Снимка: личен архив

Госпожо Миланова, каква е ролята на радиото в обществото днес?

Албена Миланова: По принцип самото общество трябва да каже каква е ролята му. Основно тя се регламентира в Закона за радиото и телевизията. Но според мен ролята на радиото в обществото днес основно е да информира – обективно и балансирано. Защото е факт, че ние имаме и регионалните радиа, и система от кореспонденти в страната и в чужбина.

Заедно с основната задача да информира е, разбира се, и да представя българската и световната култура, както и да съхранява музикалните състави, които са страхотно богатство.

Какви са целите, които БНР си поставя като информационна и културна институция?

Албена Миланова: Да предоставя безпристрастна и обективна информация.

А като медия, предполагам, знаете, че само ние имаме такава програма с културна насоченост – „Христо Ботев“, където се представя българската и световната култура.

Това е уникално богатство.

Като културна институция, защото ние сме и такава, за мен е огромно постижение, че успяхме да запазим нашите музикални състави. Защото други колеги от европейските обществени медии не успяха да се справят с тази задача.

А тези музикални състави, освен че изнасят концерти, записват и много музика от български композитори. Всичко това се съхранява в звукозаписния фонд на БНР, използва се от програмите и се излъчи в ефир.

Затова сме културна институция, защото пазим културното богатство на нацията. Освен чрез „Златния фонд“, където са най-важните архивни звукозаписи от историята на България, също така се съхраняват тези записи на концерти на нашите музикални състави.

Тоест – ясно е, че целта е и възпитанието на младите хора в отношение и респект към националната култура.

На какъв принцип са избрани регионалните програми на БНР?

Албена Миланова: Радио Варна на 9 декември отпразнува 90-годишнината си. Ние отбе-

лязваме Царския указ за начало на БНР, но разпръскването е започнало преди това – през 1929 година. Радио Варна е първото регионално радио – то стартира на 9 декември 1934 година, а след него е това в Стара Загора – 1936 година.

Имало е възможност, имало е честоти. Вече самото конституиране на тези регионални радиа е станало с нареждането на първия директор на радиото – Сирак Скитник.

Радио Пловдив и Радио Благоевград са от 70-те години – по социалистическо време. Това е едно решение на управляващите, на апарата на ЦК. За Радио Шумен например решението е също да се покрие Делиормана. Но реализацията на тези решения, които имат конкретни политически цели, е много позитивна, защото тези регионални радиа отразяват и покриват проблемите на съответния регион.

Планират ли се програми и за други райони на страната?

Албена Миланова: Послед-

ните години създадохме Радио Кърджали, Бургас и Видин. Търси се причината за създаването на най-младите ни регионални радиостанции и тя е, че се търси териториален баланс. Засега оста не е затворена, защото би трябвало да има и едно регионално радио в централната част на Северна България – независимо дали ще е в Плевен, Велико Търново или Ловеч. Това е брънката, която липсва от затварянето на оста от регионалните радиостанции.

С развитието на медиите през последните години и с изчезването на регионалните печатни медии, а и БНТ също има много малко регионални станции, попълваме тази празнина – хората от съответния град и регион да имат информация какво се случва там. Защото тях това ги интересува, не ги интересува какво се случва толкова в Со-

фия. Така че е много важно регионалните ни радиостанции да бъдат запазени и развити.

Но с този силно редуциран бюджет, за който всяка година треперим, за момента няма как да планираме нови станции. Но реално, ако има финансиране, това, което трябва да бъде запълнено, е точно централната част на Северна България.

Как първата електронна медия, каквато е радиото, ще оцелее под натиска на набиралите скорост технологични революции в XXI век?

Албена Миланова: Радиото ще оцелее единствено като използва тези технологии и стига до своите слушатели на всички платформи. Не знам дали сте забелязали тази тенденция, но аз, понеже 25 години съм била директор на „Международно сътрудни-

чество“ на БНР и участвам в конференции на Европейския съюз за радио и телевизия, последните малко по-малко от 10 години там се казва: „Вече няма конкуренция между частни и обществени медии. Конкуренцията е с технологичните гиганти.“

Виждате, все пак за груго ниво на взаимоотношения става дума дори и в България, дори по повод 90-годишнината на БНР. Взаимно се подкрепяме.

Радиото все пак е медия и остава да е медия, която човек може да ползва, вършейки нещо груго. Защото екранът изисква груго внимание.

Но все пак с оглед на промяната в настроението и младите хора, бъдещето на радиото е да използва точно тези платформи и гиганти, за да достигне до своята аудитория по всички възможни начини.

София, 20 септември 2005 г. Сградата на БНР на бул. „Драган Цанков“ 4. Снимка: Владимир Шоков, БТА

Димитър Димитров,
член на Управителния съвет, юрист:

Ролята на радиото винаги е била в процес на разширяване към нови хоризонти

Димитър Димитров. Снимка: личен архив

Господин Димитров, каква е ролята на радиото в обществото днес?

Димитър Димитров: Ролята на Радиото винаги е била в процес на разширяване към нови и нови хоризонти от неговото създаване насам. За съжаление, законодателят през последните десетилетия не отчита все по-разнообразните потребности на българското общество в областта на обществените медии. Дейностите, извършвани както от БНР, така и от БНТ, се увеличават, но някои от тях остават извън текущия обсега на ЗРТ. Резултатът съответно е систематично недофинансиране, въпреки което и най-вече благодарение усилията на нашите служители, радиото отговаря все така отчетливо на обществената необходимост. Във време на дезинформация и фалшиви новини, на еднопосочност на мненията, на доминиране на една или друга гледна точка в конкретна частна електронна медия, БНР все още е гласът, на който се доверяват хората и където все още може да се чуят различни гледни точки.

Какви са целите, които БНР си поставя като информационна и културна институция?

Димитър Димитров: Все така да предоставяме за разпространение политическа, икономическа, културна, научна, образователна и друга социално значима информация на всички граждани на Република България. Да продължим да осигуряваме достъп до националните и световните културни ценности и да популяризираме научните и техническите постижения. Основна наша цел е все така да защитаваме националните интереси, общочовешките културни ценности, националната наука, образованието и културата на всички български граждани без оглед на етническата им принадлежност. Стремим се в ефира и посредством музикалните състави да поощряваме създаването на произведения от български автори, както и родното изпълнителско изкуство. Както винаги сме го правили, да информираме, да образуваме и да забавляваме, прилагайки и новите инфор-

мационни технологии. Отразяването на различните идеи и убеждения в обществото чрез плурализъм на гледните точки във всяко от новинарските и актуално-публицистичните предавания с политическа и икономическа тематика е традиционен наш принцип и неговото опазване е висша цел за ръководството на Старата къща.

На какъв принцип са избрани регионалните програми на БНР?

Димитър Димитров: Последната регионална радиостанция на БНР е открита 3 години преди да вляза в Управителния съвет и изобщо да прекрача прага на Старата къща. 9-те ни РРС имат своите издадени от СЕМ лицензи и са утвърдени информационни лидери на местно ниво. Тяното опазване е изключително важно с оглед все по-изчезващите регионални медии в провинцията. Факт, който не е в унисон с обществените нужди и нагласи, а по-скоро плод на икономически и политически

реалности по места. На регионален принцип предходните ръководства на БНР успешно са се стремили да обхванат максимално голяма територия, групирайки понякога дори 3-4 административни области в една регионална радиостанция. По този начин са балансирани между обществените потребности и ограничените финансови възможности.

Планират ли се програми и за други райони на страната?

Димитър Димитров: Планирането на нова регионална радиостанция (РРС) е прерогатив изцяло на генералния директор на БНР, като двамата от тези, с които работих като член на УС през изминалите пет години и половина, имаха заложена в концепциите си подобна идея. Факт е, че по обективни причини областите Плевен, Ловеч и Велико Търново остават без самостоятелна РРС, като се стремим да запълним тази празнина чрез нашите кореспонденти. Все пак създаването на регионална радиостанция е и въпрос на политическо решение, тъй като е необходимо допълнително финансиране – както целево за създаването, така и залагане на трайно увеличение на нашия бюджет. При евентуално предложение от страна на генералния директор това ще е основен фактор за вземане от страна на УС на подобно решение.

Как първата електронна медия, каквато е радиото, ще оцелее под натиска на набиращите скорост технологични революции в XXI век?

Димитър Димитров: При цялото ми уважение намирам израза „оцеляване“ за безкрайно неточен и подвеждащ. БНР е в крак с технологичните революции и продължава своята доминация като медията, на която хората вярват. В Старата къща се ползва изкуст-

вен интелект, поддържат се канали в платформите Youtube и Spotify, хората ни следват във Facebook, Instagram, X, развиваме успешно платформата Vlna, навлязохме доста успешно и в Tik-Tok. В двата мандата, в които съм член на УС, БНР създаде поредици от подкасти и дори засне музикален видеоклип. Ето защо считам, че тук става дума единствено за продължаване на традицията БНР да достига до хората навсякъде и по всяко време.

Снимка: личен архив на Даниел Ненчев

**Теодосий Спасов,
член на Управителния съвет, музикант:**

*Теодосий Спасов през 2016 г.
Снимка: Христо Касабов, БТА*

Българите се чувстват сигурни, когато получават информация от БНР

Господин Спасов, каква е ролята на радиото в обществото днес?

Теодосий Спасов: Каквато е била винаги – и преди, и сега, и за в бъдеще. Това е една опора, която дава абсолютни хоризонти и идеи на всички слушатели на Българско национално радио. Винаги радиото е давало и културна, и политическа, и социална информация. По този начин българите се чувстват сигурни, когато получават информация от Българско национално радио.

Какви са целите, които БНР си поставя като информационна и културна институция?

Теодосий Спасов: Целите са безброй много. Всичко онова, което вълнува обществото и за което получава информация, това е и стимул за него. Обществото получава информация за нови открития и неща, които предстоят да се случат. Един вид медията трасира много бъдещи промени, които не се виждат и не се чуват много по принцип.

Ние в главния състав сме журналисти и музиканти – едни от най-добрите в своята посока.

На какъв принцип са избрани регионалните програми на БНР?

Теодосий Спасов: Те съществуват и се изграждат във времето. Някои от регионалните програми са създадени веднага след създаването на радиото в София, а някои дори са започнали преди това да излъчват информационна програма.

Планират ли се програми и за други райони на страната?

Теодосий Спасов: Имаше идея по времето на Александър Велев да се създаде програма в Плевен, но така и не се осъществи тогава.

Как първата електронна медия, каквато е радиото, ще оцелее под натиска на нарастващата скорост технологични революции в XXI век?

Теодосий Спасов: Радиото е много адаптивно и включва в себе си дори новите технологии, които в момента са в употреба на обществото – имаме сайтове, имаме линкове, които отвеждат към съответните приложения. Ние сме радио, което е отворено към съвременни тенденции и се комбинира с всички технологични открития, които са в полза на националното радио и дават по-широк периметър на обслужване на обществото.

*Варна, 4 октомври 2021 г. Теодосий Спасов е удостоен със званието Доктор хонорис кауза на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“.
Снимка: Красимир Кръстев, БТА*

ЛИК 2025

Каква е днес обществената мисия на Българското национално радио?

Анкета с членове на Обществения съвет на БНР

Каква е днес обществената мисия на Българското национално радио?

С този въпрос се обърнахме към членове на Обществения съвет на медията – звено, обединило ярки в своята сфера личности, които подпомагат изпълнението на обществените функции на радиото.

Журналистът и писател Милена Димитрова е на председателския пост в съвета, в който членуват още Ваня Монева – сред ярките имена в историята на българското хорово изкуство, Огнян Траянов – собственик и изпълнителен директор на българската софтуерна фирма „ТехноЛогика“ ЕАД, Радина Велчева – основател на фондация „Искам бебе“, неправителствена организация за защита на правата на пациентите с репродуктивни проблеми, и проф. Сава Димитров – ректор на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“.

Преди да зададем единствения си въпрос в анкетата на ЛИК към тях, потърсихме определение за „обществена мисия“ и макар да не открихме точна формулировка, за изясняване на концепцията ни помогна Законът за радиото и телевизията. Според него обществените доставчици на медийни услуги:

1. предоставят за разпространение политическа, икономическа, културна, научна, образователна и друга социално значима информация;

2. осигуряват достъп до националните и световните културни ценности и популяризират научните и техническите постижения чрез разпространението на български и чужди образователни и културни програми и предавания за всички възрастови групи;

3. осигуряват чрез програмната си политика защита на националните интереси, общочовешките културни ценности, националната наука, образованието и културата на всички български граждани без оглед на етническата им принадлежност;

4. поощряват създаването на произведения от български автори;

5. поощряват българското изпълнителско изкуство. Българското национално радио (БНР) и Българската национална телевизия (БНТ) са национални обществени доставчици на радиоуслуги, съответно на аудио-визуални медийни услуги, които:

1. осигуряват медийни услуги за всички граждани на Република България;

2. съдействат за развитието и популяризирането на българската култура и българския език, както и на културата и езика на гражданите в съответствие с етническата им принадлежност;

3. осигуряват чрез своите медийни услуги достъп до националното и европейското културно наследство;

4. включват предавания, които информират, образоват и забавляват;

5. прилагат новите информационни технологии;

6. отразяват различните идеи и убеждения в обществото чрез плурализъм на гледните точки във всяко от новинарските и актуално-публицистичните предавания с политическа и икономическа тематика;

7. съдействат за взаимното разбирателство и толерантността в отношенията между хората;

8. предоставят на гражданите възможност да се запознаят с официалната позиция на държавата по важни въпроси на обществения живот.

Ето какво казаха от Обществения съвет пред изданието на Българската телеграфна агенция, попитани каква е според тях обществената мисия на БНР днес:

Милена Димитрова, журналист, председател на Общественния съвет на БНР:

Каква е обществената мисия на Радиото?

Няма точно определение за обществената мисия на БНР в действащия Закон за радиото и телевизията. Казва се само „да образова, да информира и да забавлява“. Минаха пет години, откакто една внушителна работна група съчини проект за допълнение на закона, предложи и понятие, и по-гъвкави механизми за финансирането на обществената мисия. Само че не случихме на парламент, който да приеме измененията.

Съвременната европейска практика внушава ясно да се дефинират както лицензите за радиочестотите, така и колко, и какви програми, форуми, предавания, дигитални платформи да се възлагат на националния обществен доставчик на радиослуги. И то за определено време, защото социалните нагласи са променлива величина. В края на 2024 година СЕМ поръча проучване за обществената мисия на БНР, резултатите му се очакват и те пак ще върнат публичното внимание към социалната роля и нормите на общественото радио.

Традициите от 90 години повеляват БНР да бъде флагман по бързина и достоверност на новините. То и досега е лидер в радиотеатъра, в музикалната продукция, в регионалния ефир, в културните емисии. Неотклонна

Милена Димитрова. Снимка: личен архив

кауза на Общественния съвет на БНР от 2001 година, откакто е създаден, е да гарантира съответствието на обществените потребности с качеството на радиопрограмите – били те новинарски, музикални, образователни или развлекателни.

Няма как и в нашето време БНР да изневери на стандартите за свобода, отговорност, плюрализъм, въградени още от Сирак Скитник. Това личи и по чувствителна преднина в националното доверие, с което през последни-

те десетина години БНР се възприема сред останалите медии – и публични, и търговски.

Само към две от трите държавни медии са сформирани обществени съвети. Общото помежду им е, че функционират с мандат, на доброволен принцип и в тях се избират професионалисти с авторитет от различни сфери. По презумпция ефирът пулсира в сърцата им.

В БНТ – за сравнение, този колективен консултативен орган е натоварен по-често и по-пря-

ко да подпомага генералния директор и Управителния съвет в текущия мениджмънт. Може да предлага нови телевизионни рубрики и дори да ги спира, в случай че подриват интегритета на нацията или не говорят на чистия и красив с богатството си български език.

Паралелът поражда въпрос дали следва Общественият съвет на БНР да налага мнението си за радиопредаванията? Да – в отсъствието на стриктно национално възлагане на програми. Несъмнено всеки от нас – петимата членове, слуша БНР и изгражда лично мнение през призмата на опита и експертизата си. Не – текущите намеси не са желани, ако накърняват творческата свобода на журналистите.

Компромисът е при поискване, както конкретен случай възникна през 2024 година. Един добронамерен поглед отстрани провокира диалог и ражда редица повече идеи.

Единствена, неповторима и особено отговорна е ролята на Обществения съвет на БНР, когато се определят наградите на името на Сирак Скитник. От 2001 година и досега режколегиите и дирекциите в радиото предлагат изявили се с творчеството си колеги, а Общественият съвет отсява коя от номинациите най-достойно да победи в четирите категории на отличията. Три от призовете остават в БНР: те са за предаване с качествена радиожурналистика, за проект – радио-, музикален или мултимедиен, и Голямата награда „Сирак Скит-

ник“ за целогодишен и дълготраен принос. От две години Общественият съвет на БНР удостоява и журналисти от други ефирни медии за „Професионализъм в ефира“. С това отличие БНР дава тон за толерантност и високи стандарти в цялостната медийна среда у нас. Регламентът на Обществения съвет на БНР ни задължава да отсъждаме с почти пълен консенсус, в настоящия състав от 2022 година и досега го намираме без затруднения.

**Д-р Ваня Монева, член на Обществения съвет на БНР,
хоров диригент, преподавател в НМА
„Проф. Панчо Владигеров“:**

От 90-те години, в които Общественото национално радио съществува, последните 24 години то има своя Обществен съвет.

Този Обществен съвет на БНР е съставен от ярки личности, всеки в своята област отявлен професионалист.

Основната задача на съвета е да разглежда обстойно всички предложения за ежегодните награди „Сирак Скитник“ и да взема обективно и категорично решение кои от предложенията са най-достойни за наградата.

Съветът добре познава съ-

стоянието на музикалните състави и творческите колегии, затова лесно намира консенсус по определяне на наградите.

Консолидира се с лекота, анализирайки и правейки предложения във връзка с някои творчески моменти от работата на БНР.

Присъствието на Обществения съвет е полезно и носи положителен принос в утвърждаването на БНР и регионалните радиостанции като медия с обективност, актуалност и имаща най-висок рейтинг и доверие сред слушателите у нас и извън страната.

Ваня Монева. Снимка: личен архив

Огнян Траянов, член на Обществения съвет на БНР, собственик на софтуерната фирма „ТехноЛогика“ ЕАД и председател на Българската асоциация по информационни технологии (БАИТ):

Бих добавил към определенията в закона:

На фона на толкова много частни радиа, за които финансовата стабилност е жизненоважен приоритет, за БНР основен приоритет трябва да са холистична информираност и възпитание, налагане на ценностите. Като пример: частните медии се оправдават (въпреки методическите указания от СЕМ) с риск от скрита реклама и не популяризират с имена и конкретика примерите за добродетелство. „Добрите новини не вдигат рейтинга, добрите примери не са

добри за приходите ни.“ А обществото ни има крещяща нужда от добрите примери. И добрите примери имат нужда да бъдат разпознати, оценени или поне от увереност, че не са самотни гонкихотовци. Нещо повече – народът ни има нужда от новите будители. Те трябва да бъдат търсени, разпознати, да имат форум. Разбира се, това не може да бъде текст в закон. Това е част от мисията.

*Огнян Траянов.
Снимка: личен архив*

Рагина Велчева, член на Обществения съвет на БНР, основател на фондация „Искам бебе“:

Обществената мисия на БНР винаги е била и ще бъде една – да тупти с пулса на хората и времето. А хората и времената са различни! Различни са поколенията ни, стремежите и мечтите ни, но винаги има нещо, което ни свързва! И това, което ни свързва, е Истината. Когато си последователен и честен,

когато проявяваш грижа към най-гребния детайл или ценниш резултатите от малките победи – точно тогава си коректив на времето си. А нашето радио – Българското национално радио – е ВСИЧКО това! Вярвам в бъдещето му, защото все повече млади хора поемат щафетата от доайените, учат се

Рагина Велчева. Снимка: личен архив

как да служат на истината, на хората и на времето. Бях на 16 години, когато прекрочих прага на радиото и за първи път чух гласа си в слушалките. Осъзнах огромната отговорност, която поемам, заставайки пред микрофона. След това през студентските си години имах възможността и честта да работя с най-добрите професионалисти в програма „Христо Ботев“ и да виждам в реално време как се търси информацията, колко е важно да чуеш различните гледни точки и да гадеш трибуна на всеки, който иска да защити позицията си. И до днес радиото ни успява да създава стабилни мостове и да свързва културните, обра-

зователните и музикалните общности в Европа и в света. Ние сме преки свидетели на случването на световните артефакти, а чрез бързата и качествена дигитализация на БНР успяваме не само да чуваме, но и да гледаме новините и културните феномени от целия свят.

Противно на очакванията на много хора се оказва, че БНР събира изключително много млади последователи в дигиталните платформи именно с предаванията, свързани с историята, архивите и автентичния фолклор. Това ни дава кураж да вярваме, че всички заедно като общество вървим в правилната посока.

Днес БНР се ползва с най-ви-

соко обществено доверие, защото журналистите, които работят в медията, приемат работата си като кауза – да казваш и да отстояваш истината, да даваш глас както на проблема, така и на решението му. Общественото радио е това, което невинаги „ще гони“ рейтинг, защото то не продава информацията, а търси верните факти и носи отговорността за всяка дума.

Днес повече от всякога съм убедена, че имаме нужда от радиото и живото му сърце, защото то има невероятната способност да свързва хората от всички поколения, да ни учи да помним, както и да ни дава сетива за бъдещето.

Проф. Сава Димитров, член на Обществения съвет на БНР, ректор на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“:

БНР е съвременна и модерна медия. Обществените гоставчици осигуряват достъп до националните и до световните културни ценности и популяризират научните и техническите постижения чрез разпространяването на български и чужди образователни и културни програми и предавания за ученици, студенти, за всички възрастови групи. По този начин се поощрява създаването на музикални произведения от български автори и се популяризира българското изпълнителско изкуство. Чрез програмите на БНР изкуството на преподавателите и студентите в Националната музикална академия достига до широка аудитория, а много от нашите възпитаници намират професионална реализация в оркестрите на БНР.

Сава Димитров. Снимка: архив БТА

БНР и БНТ съдействат за развитието и популяризирането на българската култура,

включват предавания, които информират, образоват и забавляват, прилагат новите информационни технологии.

София, 25 януари 2025 г. Симеон Саксбургготски, генералният директор на БНР Милен Митев, президентът Румен Радев, Десислава Радева, председателят на Народното събрание Наталия Киселова, негово Светейшество българският патриарх и Софийски митрополит Даниил в Националната опера и балет на концерт по повод 90-годишнината на БНР. Снимка: Никола Узунов, БТА

КАКВО Е БНР ДНЕС

Актуалните проекти. Целите, тенденциите и плановете. Важните истории. Възгледите, мотивите и надеждите на младите хора в най-голямата българска медия

Даниел Ненчев
Снимка: личен архив

Даниел Ненчев е връстник на НДК и на MTV. Завършил е Българска филология и Електронни медии във ФЖМК на СУ, където е докторант по „Култура и медии“. Отговаря за стратегическото развитие на БНР. Водещ е на предаванията „Радиокафе“ по Радио София, „Гласът на времето“ по „Христо Ботев“, а преди това на „Денят започва с култура“ по БНТ 1, „Нова култура“ по Дарик радио, „Мултимедия“ по Bulgaria ON AIR. Автор в медии като „Капитал“, „Дневник“, „Егоист“, Мах и др. Книгата му „Идеи без граници. 30 интервюта със световни артисти от България“ е номинирана за „Златен лъв“ от Асоциация „Българска книга“ в категорията за издателски проект с най-голяма обществена значимост и широк медиен интерес.

Какво е БНР? Абревиатурата на най-голямата българска медия? Работата на 1200 журналисти, музиканти, редактори, тонрежисьори, служители на обществото? Сборът на всекидневните упражнения по смелост, доблест и интегритет? Две национални, единадесет регионални, десет чуждоезикови програми, шест музикални състава, златен фонд и безценен архив? Почтен приятел, който умее да те забавлява, да те образова и да те информира, докато общувате? Вероятно всичко това плюс вечен стремеж към свобода, проявления на въображението и на силата на таланта.

БНР може да бъде мислено и през общностните и личните истории. Ето две такива.

ИСТОРИЯ ЗА ДОБЛЕСТТА, НАРЕЧЕНА ЖУРНАЛИСТИКА

„Многохилядното и спонтанно недоволство беше започнало като протест срещу скандално избрания нов генерален директор на радиото. След като го свалиха, протестът прерасна в бунт срещу системата на една клика, която безогледно и безсрамно разиграваше интересите си в държавните институции, наемаше обществени пионки, които да обличат в благодетелски фрази перверзните

и действия.“ Този пасаж е литература. Може да се прочете в романа „Не ви познавам“. Писателката Теодора Димова обаче базира част от наратива си в него на реални събития вътре и около Българското национално радио, където работи като драматург. Например следните събития. Преди избора на Иван Гешев за главен прокурор върху вождещата на най-слушаното предаване в българския ефир „Преди всички“ Силвия Великова е оказан натиск да не го води и да не следи съдебната система. Така на 13 септември 2019 г. за първи път във вече 90-годишната история на БНР ефирът на най-популяр-

ната му национална програма спира за 5 часа. Създадена е „опасност за застрашаване на националната сигурност“ според ДАНС. Скоро след това журналистическата колегия на медията излиза на протест на доблестта пред емблематичната ограда на БНР – физическата и метафоричната бариера, която пази обществен интерес, истината и стандартите за професионална журналистика. Генеалогията на тези събития показва, че върху тогавашния генерален директор на БНР Светослав Костов представители на т.нар. политическа класа недопустимо упражняват арогантно си вмешателство. Той от своя страна мултиплицира това недостойно поведение спрямо професионалистите в радиото, някои от които губят работата си. В резултат на всичко това СЕМ уволнява директора Светослав Костов, а слушателите получават обратно възможността да слушат независимо и обективно журналистическо съдържание. Днес Иван Гешев не е главен прокурор, Силвия Великова е носител на голямата награда за журналистика (системен професионализъм, критически дискурс и доблест) „Сирак Скитник“, а за всички тези години Българското национално радио е водещата медия по доверие сред обществото.

ИСТОРИЯ ЗА ЕМОЦИЯТА, НАРЕЧЕНА МУЗИКА

Жив ефир в БНР. Очите на специалния гост Стефан Вълдобрев са пълни със сълзи от радост, гордост, умиление, изненада... Току-що от чужбина в ефира изненадващо се е включила неговата гъщеря, която е споделила с баща си и с аудиторията на Радио София как и колко той е повлиял на нейното артистично развитие. Сълзите са заразни, водещият също живее с емоцията, слушателите и те са съпричастни, но най-хубавото в това предаване предстои. Стефан пее и свири на китара. Изненадващо се включват още музикантът Веселин Веселинов-Еко и режисьорът Стефан Командарев с весели истории. В кулминационния момент, също като изненада – стажант-репортерката Таня Марковска прави журналистическия си дебют в радиото, като талантливо изпява блиц-въпросите си към своя първи събеседник Вълдобрев – по мелодии на създадени от него песни. Слушателят усеща, че се случва нещо специално, извънредно и неповторимо.

Няколко десетилетия по-рано същият Стефан Вълдобрев ще направи своя артистичен дебют също в БНР, като собственооръчно ще занесе първия си запис в радиото, ще

поиска на „Информация“ да го свържат с водещите или редакторите, от „Информация“ ще му обяснят, че това „така не става“, но все пак ще се свържат с Ана-Мария Тонкова, тя ще слезе, ще вземе записа и ще го пусне по „Хоризонт“ в предаването „12+3“ за „радост и полет“ на музиканта.

Няколко години по-късно, след въпросното предаване в Радио София, Стефан Вълдобрев продължава да бъде приятел на БНР, песента „По полека“ е най-популярният радиопоздрав към шофьорите и слушателите, а Таня Марковска вече е хоров диригент в Холандия.

БНР ПРЕЗ ПРИЗМАТА НА СВОИТЕ ЦЕЛИ

За да предлага качествено съдържание за всички и за всеки, навсякъде и по всяко време, БНР формулира цели, свързани с дигитална трансформация и в режим на съхраняване на основни принципи и ценности като свободата, творчеството, плурализма, етични професионални стандарти в журналистиката, защита на демокрацията, гостъпа го бърза, навременна, точна и обективна информация.

През 2025 г. БНР ще представи на своите слушатели, зрители и читатели обновен портал BNR.BG, мобилно приложение и много ново съдър-

жание за ефира и за дигитална среда.

Стратегическите цели на БНР са в три посоки – достигане до позиция на информационен лидер онлайн, запазване на лидерството по доверие и в ефира, утвърждаване като популярен продуцент на българска музика, съдържание за млади хора и за деца.

БНР НА ПРАГА НА (Р)ЕВОЛЮЦИЯ ЧРЕЗ ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ

Основният капитал на Българското национално радио е доверието. Затова в ерата на синтетично и изкуствено генерирано съдържание, фалшиви видеа и дезинформация – използването на изкуствен интелект не е самоцел. При използването на нови технологии БНР ще продължи да приоритизира човешкото творчество и да поема човешка и професионална отговорност при публикуването на важна информация. По отношение на изкуствения интелект (ИИ) БНР ще работи за намиране на отговорите на жизненоважни въпроси като: Как да инвестираме в развитието на компетентни професионалисти? Какви етични принципи да приемем за използването на ИИ? Каква е ролята на хората в БНР за създаването на стойност с помощта на ИИ? Как печели аудиторията от използването на ИИ? Какви са рисковете от използването на ИИ? Кои са продуктите на БНР, които да подобрим? Как да инвестираме

в творчество и оригиналност? Кои са инструментите за монетизация в дигитална среда? Как вместо да планираме работата с ИИ – да експериментираме? Как по-добре да споделяме емоции и важна информация? И в крайна сметка – как можем да го използваме, за да усилим присъствието на БНР в живота на хората?

Изкуственият интелект в идеалния вариант е още един инструмент в помощ на професионалните създатели на съдържание. И шанс да преосмислим онова, което БНР дава и може да дава на обществото.

БНР В НЯКОЛКО АКТУАЛНИ ЧИСЛА

Колко се слуша БНР

– Средният рейтинг на ефирните програми на БНР се равнява на около 105 хиляди слушатели, които във всеки момент слушат някоя от тях. БНР постига връх на слушаемост, който представлява повече от половината от реализирания рейтинг на всички останали радиопрограми в българския ефир, според данни на ЕСТАТ за 2024.

– Програма „Хоризонт“ е лидер сред радиопрограмите в ефира със среден аудиторен дял от 20,5%. Програма „Хоризонт“ достига до над 550 хиляди слушатели на среднодневна база. Средномесечният обхват на програмата е над 1.1 млн. слушатели. Средният аудиторен дял на БНР групата е 33,8%.

Колко се гледа БНР

– Над 8 милиона са гледанията само в официалния YouTube канал на БНР, където се споделят подкасти, концерти, събития, видеоклипове. Създаденият през март официален TikTok канал на БНР, който също предлага разнообразно видеосъдържание от различни продукции на радиото, достига до съвсем нова аудитория. Така например клип от поредицата „Патрулът“ има 1 200 000 гледания, а видеа с гласовете на Елин Пелин и Димитър Талев имат над 70 000 гледания. Преобладаващата аудитория в тези популярни канали е от млади хора – във възрастовите групи 18-24 и 25-34 години, които съставляват близо 70% от зрителите и са нова аудитория за БНР.

Колко се чете БНР

В допълнение към традиционното си излъчване БНР успешно разширява присъствието си в дигиталното пространство, като през 2024 година BNR.BG има над 44 милиона показвания на своите страници със съдържание (pageviews). Така БНР се адаптира към дигиталните тенденции и укрепва позициите си на водещ медийен източник за своите аудитории.

Събитията и концертите на БНР

Всяка година БНР организира големи обществени кампании

и събития като „Музикант на годината“, „Будител на годината“, седмичната класация и годишни награди БНР Топ 20, конкурса за нова българска поп и рок музика „Пролет“, наградите за журналистика „Сирак скитник“. БНР е партньор и продуцент на водещите българските музиканти за техни големи събития, например 30-години „Остава“ в НДК или „Мери Бойс Бенг“ във Военния клуб през 2024 г.

През стартирания нов концертен сезон 2024/2025 се наблюдава ръст с над 40% на продадените билети спрямо същия период на 2023 г., като музикалните състави на БНР Биг бендът, Вокалната група „Радиогеца“, Симфоничният оркестър, Оркестърът за народна музика и Смесеният хор продължават да създават музикални преживявания за своите слушатели, независимо дали става дума за ефира, за Първо студио на медията, за Деня на независимостта в Софийската опера и балет или пък за откриването на 40-ото издание на „Празници на изкуствата – Аполония“.

АКЦЕНТИ ОТ СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПРОГРАМИТЕ НА БНР

През последните години БНР затвърждава водещата си роля в радиопазара на България. Социологическите данни показват, че БНР е безспорен лидер по рейтинг и пазарен дял, като програма „Хоризонт“ е най-предпочитаната

радиостанция и основен източник на информация за слушателите, независимо дали става дума за теми, свързани с изборите за български и европейски парламент, или за Олимпиадата в Париж. БНР е предпочитан източник на публицистика и актуални предавания, като се радва и на значителен интерес към новинарските си емисии, особено в сутрешните и обедните часове. Най-слушаните предавания в българския радиоефир са „Преди всички“ и „Хоризонт до обед“.

Националната програма „Христо Ботев“ остава единствената национална програма за култура и образование. През последната година започна излъчването на собствени културни новини, в ефира се появи 30-минутното предаване „Тийнтайм“, фокусирано върху проблемите и интересите на младите хора, а коментарно-публицистичното предаване „Мрежата“ увеличи своята продължителност с още 30 минути и нова рубрика, посветена на медийната грамотност.

Регионалните радиостанции продължават да бъдат съвсем близо до проблемите на хората, като репортерите на Радио Благоевград например през 2024 г. бяха ежедневно „на терен“ редом с пожарникарите, горските служители и доброволците и проследиха отблизо развоя на пожарите в региона. Радио Пловдив пък стартира съвместна рубрика „Имаш право“

със Сдружението за правна помощ на потребителите, която освен в ефир присъства във видеовариант във всичките социални платформи на медията и помага на хората, взели бързи кредити например, да не бъдат мамени и незаконно преследвани.

БНР Бургас продължава медийната и просветителската си дейност например с осма книга от поредицата „Приказни истории с БНР Бургас“ в резултат от конкурса „Създай книга с БНР Бургас“.

БНР е традиционен и естествен партньор на повечето големи културни институции, фестивали, организации и събития, като 90-годишното Радио Варна например с фестивалите „Варненско лято“, „Опера в Летния театър“, Международния фолклорен фестивал, Международния джаз фестивал, филмовите фестивали „Любовта е лудост“ и „Златна роза“.

Радио Вигин подобно на повечето регионални радиостанции съдейства за решаването на проблемите на местно ниво, независимо дали става дума за неработещ светофар или за проблем с водопроводите. Също така обаче Радио Вигин е и дигитална медия, която популяризира откритите големи гробници, както и гробни комплекси при спасителни археологически разкопки в Рациария с видеоматериали с над 171 000 гледания.

Радио София се утвърди

София, 25 януари 2025 г. Генералният директор на БНР Милен Митев връчва награда на журналиста от телевизия БТВ Светослав Иванов за професионализъм в ефира. Снимка: Никола Узунов, БТА

като модерна градска регионална радиостанция, чиято основна аудитория са хората между 30 и 49 г. През изминалата година то успя да привлече и нова публика с всекидневното си дискусийно и коментарно предаване „Форум“. Продължи да развива и своя мултимедийен формат Musicology Live, посветен на най-новата, качествена и съвременна българска музика под формата на концерти в Първо студио на БНР, които можеш да посетиш, а след това и да гледаш в дигитална среда.

На голям успех се радва изнесеното студио на предаването за народно творчество „От извор се песен лее“ на Радио Стара Загора, като това става част от празничния календар на населените места в региона и показва техния културен живот.

Радио Шумен предложи фор-

мата „Новите нашенци“, чрез него среща аудиторията и последователите си във Фейсбук с чужденци, избрали да живеят и да работят в България. Радио Кърджали премина към 24-часова програмна схема и стартира първото предаване в ефира на БНР с помощта на генеративните езикови модели на изкуствения интелект.

Радио България със своето съдържание на 11 езика се превърна в мултимедийен портал, посветен на българите по света. Информацията, свързана с живота на нашите сънародници зад граница и със събитията в българските диаспори, вече са по-добре структурирани и по-видими, а новините и темите от България се поднасят в по-общен вид, с необходимата бекграунд информация, така че и хората, които не следят постоянно информационния поток, да са наясно с процеси-

те в страната ни.

БНР създава и специални мултимедийни проекти – за патрона Сирак Скитник или за 90-годишнината на медията. Мултимедийният проект „БНР чете „Под игото“ например се реализира в ефира на програмата „Христо Ботев“, на сайта и чрез книжно тяло. С QR на всяка глава на книгата потребителите могат да слушат запис, в който актьорът Руси Чанев чете адаптирана версия на романа на Иван Вазов.

БНР е продуцент и на „Новините на детски език“, „Новини на жестов език“ за хора със слухови затруднения, а чрез генеративните езикови модели на изкуствения интелект предоставя възможност статиите на сайта да бъдат слушани както от хора със зрителни проблеми, така и от всички онлайн потребители.

МЛАДИТЕ ПРОФЕСИОНАЛИСТИ В БНР ЗА БНР И БЪДЕЩЕТО

БНР е и енергията на младите хора в него – техните възгледи, мотиви и надежди. БНР – това са Александра Илиева, водещ и редактор в Радио София и експерт в „Стратегическо развитие“, Анелия Мангърова, актриса, продуцент в TikTok канала на БНР, Боян Бочев, редактор и водещ в Радио София, Виктор Чулев, редактор в Дигитални програми, Диана Костова, главен

редактор в Дигитални програми, продуцент и водещ на „Патрульът“, Елена Пъневска, отговорен редактор и водещ в Радио София, Елисавета Белеганска, редактор в Радио София, Константин Мравов, редактор в „Хоризонт“, Кристиан Бозов, режисьор, ръководител на „Аудио-визуални програми“, Таня Димова, водещ и редактор в „Христо Ботев“, Мартен Роберто, водещ, музикален редактор, продуцент на Musicology Live.

Александра Илиева. Снимка: личен архив.
Фотограф: Елисавета Белеганска

Защо работите в БНР?

Александра Илиева:

Заради доброто заплащане! Заради вълнението, което изпитвам след съдържателен и замислящ разговор в ефир. Защото мога да споделям тази магия на общуването със слушателя и заради надеждата, че това, което е чул, го е накарало да излезе от ежедневието и от зоната си на комфорт за тези няколко минути. За да провокирам себе си, събеседника и слушателя.

Анелия Мангърова:

Заради хората. Аз съм артист в множество сфери – всички се обединяват около желанието ми да разказвам

истории. Един журналист от радиото забеляза това, припозна каузата ми и стремглаво ме представи на екип от невероятни професионалисти. Така аз, самотният артист, станах част от общност от разказвачи журналисти. А журналистите от дирекция „Дигитални програми“ се събиха с актриса, продуцент и фантазмагоро-измисляч. Дано не съжаляват за това!

Боян Бочев:

БНР е обществена кауза, гълг и голяма отговорност. Защото имам свободата да изразявам личното си мнение, да бъда полезен на българското общество и да правя проучвания по теми, които ме вълнуват.

Виктор Чулев:

Заради шанса да работя в медия, в която общественият интерес е ясно и категорично над всякакви частни цели и домогвания.

Диана Костова:

БНР за мен е смисъл и кауза от години. Когато завърших висшето си образование във Великобритания, реших, че щом BBC може да достигне успешно до младите, няма как БНР да не може... и така се върнах в България с мисия.

Елена Пъневска:

Не е случайно, че всички колеги определят радиото като магия. От първия момент, в който попаднах в ефир, разбрах за какво говорят. А защо точно БНР? Защото това е

мястото на свободния дух и на свободното слово.

Елисавета Белеганска:

Защото тук разговорите със събеседници имат различно звучене.

Константин Мравов:

Защото е национално радио и защото предлага на журналистите редакционна свобода.

Кристиан Бозов:

Работата за мен е кауза и смисъл. Вярвам, че трябва да се говори за важните теми и това да служи на обществото, да информира, да образова и да дава гласност на значимото. Именно в БНР откривам тази мисия – като обществена медия, която отстоява обективността, професионализма и високите журналистически стандарти. Тук усещам, че трудът ми има реално значение и принос към хората.

Мартен Роберто. Снимка: личен архив
Фотограф: Даниел Ненчев

Мартен Роберто:

Защото имам възможността да създавам съдържание, с което да подкрепя и да представя градската култура и изключителната българска музикална сцена.

Таня Димова:

Защото изпитвам дълбоко чувство за принадлежност към тази медия. Радиото придава несравнима интимност, лекота и интелигентност на разказаните истории. Доближава ги до човека и развива въображението на слушателите. В БНР работят журналисти, които умело боравят с жанровете и много добре разбират от етика, човешко достойнство и свобода на мислене и изразяване.

С какво БНР се различава от другите медии?

Александра Илиева:

БНР поставя човека на преген план, а не безименната група от хора. Разказва малките истории, които не попадат в информационния поток на частните медии, изцяло зависими от рейтинзите и не поемащи рискове. А тези рискове привличат хората. Налага по-балансиран дневен тон, поставя позитивните истории в началото на новинарска емисия или предаване и не търси сензацията.

Анелия Мангърова:

Радиото предлага много по-голямо разнообразие от съдържание в сравнение с вестникарските или видеомедиите. И макар че дигиталният свят изравнява възможностите – а и сега радиото създава видеосъдържание – останалите медии никога няма да разполагат с богатия архивен

фонг на радиото. Именно той е центърът на знанието, с който радиото изпъква.

*Боян Бочев. Снимка: личен архив
Фотограф: Даниел Ненчев*

Боян Бочев:

В БНР мога да отлича възможностите и ресурсите, които имам на разположение. Ако имаш идеи, можеш сравнително бързо да ги реализираш. Проблемите обаче сякаш се намират основно в сградата с форма на обърната пирамида... Преданието е, че там витае тъмна магия.

Виктор Чулев:

Различава се по връзката с аудиторията, основана преди всичко на доверие и честност.

Диана Костова:

БНР има свобода. БНР има доверие. БНР тежи на мястото си. То е най-независимата медия у нас, но това върви и с огромната отговорност за служителите му. Така го чувствам аз... БНР е медията, която би следвало да е достъпна и достигаща до всяка група от обществото ни, да представя най-точната информация, да дава най-обоснованите анализи и интервюта и същевременно да съумява

да говори на езика на младите. Именно това се надявам, че правим ние в Дигитални програми. Чрез сайта bnr.bg едновременно споделяме следата на ефира и предоставяме оригинално съдържание, създадено за дигитална среда. С поредицата от видеоподкасти успяхме да достигнем до 8 милиона зрители, като над 65% от тях са между 16 и 25 години. Развихме присъствието на БНР в социалните мрежи и вече не само влязохме в платформите на младите, но успяхме да изградим лоялна млада аудитория.

Елена Пъневска:

БНР се развива върху стабилна основа и се учи от дългата си история. Всеки, работещ в тази сграда, знае, че е преминал през истинска журналистическа школа. Това е медията на точността и проверените факти.

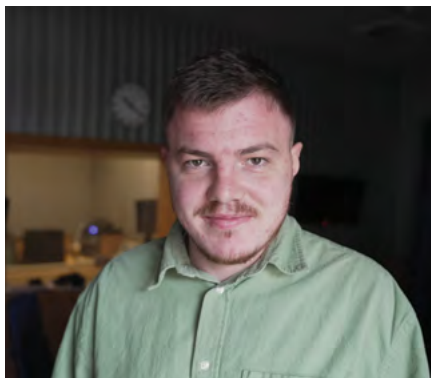
Елисавета Белеганска:

Темата остава на фокус в проблема, който разглежда, без коментар на любопитни и объркващи детайли. От друга страна, дългите формати имат дълбочина, която откривам най-често в дискусия между двама експерти, не между журналист и събеседник, но някои журналисти от БНР го постигат, и то много добре!

Константин Мравов:

Именно с редакционна свобода, извоювана и поддържана от работещите в нея. Пора-

ди това и с тежестта на името и традициите си.

Кристиян Бозов. Снимка: личен архив
Фотограф: Даниел Ненчев

Кристиян Бозов:

БНР се отличава с твърдото си отстояване на моралните принципи и спазването на високи стандарти. Като обществена медия то не се поддава на конюнктурата и не служи на „силните на геня“. Независимостта, обективността и ангажираността към истината са в основата на работата му. Усещането за значимостта на БНР като институция налага отговорността да бъде коректив на властта, а не неин инструмент. Това прави радиото различно и ценно в българското медийно пространство.

Мартен Роберто:

С независимостта, професионализма, устойчивостта и желанието да дава повече.

Таня Димова:

БНР се отличава с богатата история и традиции, които успяват да устоят на съвременните предизвикателства и тенденции. И до днес радиото е безспорен учебник по профе-

сионализъм и се утвърждава като медията, в която хората вярват най-много. Досъвестност, компетентност, отгаденост и колегиалност – все качества, необходими за едно по-устойчиво бъдеще на радиото.

Кои са най-важните съвременни, нови и смислени проекти/предавания/инициативи на БНР и защо?

Александра Илиева:

Musicology и дргуи и музикални проекти – защото музиката е езикът, който може да събори Вавилонската кула, която всяко следващо поколение съгражда с изречения като „това новото поколение за нищо не става“ или „нашите не ме разбират“. Ако бъдат положени усилия в правилната посока, ще се наредят до световноизвестни формати като Tiny Desk concert на NPR и др.

Анелия Мангърова. Снимка: личен архив
Фотограф: Даниел Ненчев

Анелия Мангърова:

Подкастите, защото в същността си те са естествено еволюирало радио. При нас имаме както аудио-, така и

видеокасти, които на практика представляват звукова история от съвременното. Намирам шорттовете на БНР за смислена продукция. Вярвам, че кратките съдържателни клипове са съвременен начин за достигане до аудиторията от всички възрасти. Съдържанието е разнообразно и наситено със случки, ситуации и истории. В шорттове се превръщат ключови моменти от най-гледаните ни подкасти – „Патрулът“ и „Линейката“, но и специално създадени за целта истории от и за радиото. Не е изненада, че те достигат до по-младата аудитория, за която радиото променя своята функция.

Боян Бочев:

За мен един от смислените проекти е документалната продукция на Радио Стара Загора – „Истории за радиото“. Харесвам исторически предавания и проучвания с дълбочина. За мен тази приемственост в работата ни е от особено значение. Понякога в тази сграда забравяме тази добродетел, водени от стремежа към непознатото, новото.

Виктор Чулев:

Подкастите – видео и аудио, чрез които радиото живее сред аудиторията в интернет. Радиото трябва да бъде там, където са хората, а независимо дали ни харесва или не, днес те са предимно в социалните мрежи и платформи като YouTube и Spotify.

Диана Костова. Снимка: личен архив
Фотограф: Даниел Ненчев

Диана Костова:

„Говори“ е подкастът, чрез който можем да се докоснем до едни от най-именитите българи. Усещането да чуеш гласовете на Цар Борис III, Дора Габе, Елисавета Багряна, Елин Пелин, Гунди... нямам гуми да го опиша. „Патрулът“ и „Линейката“ за мен са най-голямата ми мисия. С тях исках да покажа истинската неподправена реалност, в която тези хора работят, а ние живеем. Смятам, че обществото ни и особено младите хора, които тепърва ще се развиват и ще градят семейства в България, имат нуждата да знаят кога, как и защо да се обаждат на 112, защо линейката понякога идва по-бавно, как можем да помогнем на медиците от Спешна помощ на пътя, кога трябва да разчитаме на полицаите, защо саморазправата и агресията не помагат, а влошават ситуацията, и куп други уроци, които аз си вземам всеки път след 12-часовата смяна с екипите на МВР и ЦСМП София. „Туристът“ бе поредица, която носеше любов към България, към българското, но по един много романтичен и натурален начин. В

нея срещаме аудиторията си с приказни и понякога нетолкова познати магични кътчета от България, и всичко това през очите на един любознателен пътешественик. „Гласовете на радиото“ е отворената врата към вътрешния свят на хората, за които радиото е на само работа, а и част от живота, част от душата им.

Елисавета Белеганска. Снимка: личен архив
Фотограф: Даниел Ненчев

Елисавета Белеганска:

„Радиокафе“ по Радио София в петък и събота. Но в духа на времето бих посочила обучението по ИИ като най-смисленото, откато съм тук! Това беше стъпка, която бих предположила за ИТ компания, но и БНР я направи.

Мартен Роберто:

MUSICOLOGY LIVE. Продукция, с която представяме невероятни български артисти с бутикови концерти от Първо студио на БНР. Бих добавил и предаването 60/02, в което заедно с градската легенда Жлъч предлагаме най-актуалното от хип-хоп и фънк сцената.

Таня Димова. Снимка: личен архив
Фотограф: Даниел Ненчев

Таня Димова:

От 90 години БНР пише история. Претърпява промени във всякакъв аспект и винаги намира начин да се впише във времето, в което живее. В случая днес са налице немалко подкасти и дигитални форми, които доказват развитието на медията. Видеокастите „Гласът на жеста“ и „Говори...“, подкастът „Истории от предната линия“, проектът „БНР проверка на факти“, както и съвместни проекти като „Новините на детски език“ са само малка част от инициативите на БНР, с които медията засяга важните и актуални теми в обществото. Дава гласност и възможност за дебат, задава точните въпроси и най-вече – служи като добър пример.

Кристиян Бозов: БНР е една от малкото медии, които разполагат с огромен и ценен архив. Това наследство дава възможност не само да съхраняваме историята, но и да я препредаваме на новите поколения по модерен и гостъпен начин. Предавания като „Говори“ връщат лентата назад във времето, срещат ни с

личности, оставили своя отпечатък, и дават нов живот на миналото чрез съвременен поглед. В същото време намирам за изключително ценно, че БНР е платформа, в която всеки може да изрази себе си. Проект като „Гласът на жеста“ е пример за това. Именно тези инициативи правят БНР различно – медия с мисия и смисъл.

Какво бихте променили в БНР?

Александра Илиева:

Страхът от експерименти. Дистанцирането от слушателя, който има нужда да се свързва и да бъде чул.

Анелия Мангърова:

Бих внесла малко повече хумор – в рамките на добрия тон, разбира се – в предаванията и продукцията на радиото, дори в празниците, официалните церемонии и награждаванията. Забелязвам, по все още неясни за мен причини, че хумористичните или саркастичните нотки са се поуцтрили от всекидневието на работещите в радиото, а още повече – от историите, които разказват.

Боян Бочев:

Бих започнал с корекция на златната поговорка тук: „Радиото е бащиния за едни, и мащеха за други.“ Докато тази равнопоставеност липсва между хората в националното радио, нищо добро не ни чака. За съжаление, примерите за знайни и незнайни

привилегии, за радиокланове и още митични създания не са само басни. Просто лека-полека точно ние, журналистите, се научаваме да не питаме много-много. А това е белег за приближаващо бласто... Другата изключително важна промяна, която бих направил, е радиото да стане по-близо до хората. Тоест БНР да върви в посоката на реална обществена медия. За мен личните срещи със слушатели ще ни дават точен отговор дали сме на прав път с идеите си. Разбира се, това обществено мнение трябва да е в синхрон с журналистически професионализъм.

*Виктор Чулев. Снимка: личен архив
Фотограф: Даниел Ненчев*

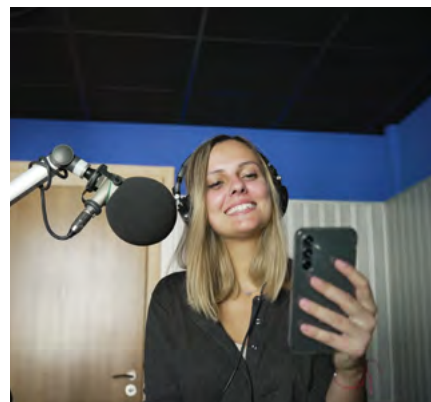
Виктор Чулев:

Според мен фокусът върху дигиталната трансформация трябва да се задълбочи, като радиото запази своята идентичност в този процес.

Диана Костова:

Бих променила приоритизирането на работния процес, що се отнася до подаване на информация към аудиторията на БНР. Бих насочила много повече вниманието на журна-

листите към съевременно-то подаване на информация за дигитална среда паралелно с подаването на такава за радиоефира. Така вярвам, че БНР ще удвои, ако не и ще утрои аудиторията си.

*Елена Пъневска. Снимка: личен архив
Фотограф: Даниел Ненчев*

Елена Пъневска:

Мястото на всяка медия е в онлайн пространството. БНР има лукса да бъде излъчвано чрез радиочестоти, но цялото аудио съдържание трябва да бъде пренесено онлайн и аудиторията ни да има лесен достъп до всички новини и предавания. БНР разполага с голям брой страхотни журналисти, които освен в ефир трябва да бъдат разпознавани и в интернет пространството.

Елисавета Белеганска:

Бих направила повече рубрики, които обясняват процесите и посланията зад тях, защото новината е едно, но нейния смисъл все по-малко хора го търсят.

Константин Мравов:

Редакционната свобода я има, но са нужни и по-ясни редакционни правила и стан-

гартит. Такива има, но не агресивно достатъчно ясно някои от проблемите в работата. Има такива и при координирането на работата, както и цялостно в управлението на човешкия и материалния ресурс. В журналистическите екипи на националните програми почти липсват хора по 30 години и бих направил повече за привличането им. Бих преосмислил цялата програмна схема на националните програми и бих приоритизирал координацията им с отговарящите за дигиталното съдържание, които до момента не използват богатството на ефира. Със сигурност бих приоритизирал създаването на мобилно приложение, което е извънредно закъсняло, а впоследствие и промотирането му.

Таня Димова:

Смятам, че БНР трябва да придобие по-голяма значимост на съдържанието, което се създава в ефира. Радиото започна да говори на един език с технологиите и да развива уменията си в дигитална среда, но всичко това трябва да служи като добавена стойност на актуалните и задълбочени теми, които се развиват в радиоефира. Необходима е по-голяма автореклама и още по-застъпено присъствие в социалните мрежи.

Мартен Роберто:

Не съм в позиция да променям. Шастлив съм, че имам подкрепата да създавам.

Снимка: личен архив на Даниел Ненчев

Кристиян Бозов: Бих искал БНР да говори повече с гласа на младите. Вярвам, че е изключително важно да привлечем младата аудитория, да я ангажираме и да ѝ покажем стойността на обективната и качествена журналистика. Бих насочил сериозни усилия към създаването на съдържание, което е близко до интересите и начина на общуване на младите хора, като същевременно им дава ясен ориентир какво да очакват от една професионална и отговорна медия. БНР има потенциала да бъде не просто източник на информация, а и платформа за активен диалог с младото поколение.

Как БНР да привлича младежка и детска аудитория?

Александра Илиева:

Младежка аудитория не съществува! Съществуват хора на всякаква възраст, които са обединени от общи интереси. БНР би привлякло нова аудитория, ако първо опознае добре настоящата, като борава успешно с данни - плати-

ната на XXI век. И след това създаде формати, съблазнителни за хората, които не знаят какво е БНР. Детска аудитория би привлякло, като направи информативно и забавно съдържание, което да се хареса и на родителите, защото те могат да пуснат радиото. Виграта Слушко, който слуша много радио и знае всякакви истории. Радиостанция за детски часовници? Пейс БНР? Конкурси за деца?

Анелия Мангърова:

Предполагам, че отговорът се крие в предлагането на съдържание, което ги интересува, на местата, които те естествено обитават. Е, да не забравяме, че насочвайки се към децата, поради тяхната неавтономност всъщност таргетираме техните родители. На въпроса какво искат родителите, силно вероятен верен отговор е – свободно време за себе си. Ако приемем, че поради липса на автономност децата не притежават мобилни устройства и достъпът им до такива е ограничен, то приказките се явяват

естествен отговор на тази загадка. А радиоефирът винаги е предлагал и продължава да създава нови – приказки и радиотеатри. Може би формат on demand и наличието им в множество платформи, където БНР присъства, биха увеличили тяхното потребление. Колкото до младежите... те се променят от година на година, но според мен условието остава същото – интересно за тях съдържание там, където пребивават в настоящия период. До вчера беше TikTok, а кое ще е утре...

Боян Бочев: Според мен няма точно правило. Трябва да се научим да говорим на техния език по правилния и смислен начин. Като в същото време не бива да се прекалява излишно със социалните мрежи и платформи. Преди всичко личната среща с аудиторията за мен е най-валидният начин на разговор.

Виктор Чулев:

Като ѝ предложи качествено, вдъхновяващо и съобразено с нуждите ѝ съдържание там, където е основно тя, а именно – онлайн пространството.

Диана Костова:

Като им предлага съдържание, което е близко до тях, до техните интереси и в средата, която те ползват – дигиталната. Надявам се в тази посока да се развиваме и да надграждаме постоянно и към това се стремим с колегите от дирекцията. Една от меч-

тите, може би и амбициите, които споделяме заедно с директора на „Дигитални програми“ Иво Тодоров, е БНР да е медията, към която се обръщат и търсят младите, да я припознаят като своето информационно „вкъщи“.

Елисавета Белеганска: Като ги сблужи с мястото – изложбите на ученици много ми харесват. Като направи фестивал за тях, като ги вкара в диалога, който се опитва да води по темите, които ги интересуват. Като им даде поле за изява, за да ги научи, че идеите и думите са важни и дори в ефир трябва да заставаме зад тях без страх, че са различни и гръзки, което ще им покаже, че от тях зависи и промяната в средата, в която искат да бъдат.

*Константин Мравов. Снимка: личен архив
Фотограф: Даниел Ненчев*

Константин Мравов:

Възможен отговор е гореспоменатото нужно привличане на още журналисти в такава възраст. Други нямам. Може би и чрез мобилното приложение.

Кристиян Бозов:

Привличането на младежка и детска аудитория в БНР е процес, който наподобява четенето на качествена

литература – започваш с по-достъпни и увлекателни материали, а постепенно навлизаш в по-сериозни и значими теми. За да изградим връзка с младите, трябва да говорим на техния език, да използваме платформи, които те следят, и да им предложим съдържание, което ги вдъхновява и обогатява.

БНР може да почерпи опит от успешни международни практики – концепции за младежко съдържание, начини за комуникация и формати, които задържат вниманието. Разширяването на езика на радиото, адаптирането към съвременните начини на общуване и създаването на динамични интерактивни предавания биха били ключови стъпки в тази посока. Именно затова работата на дигиталните програми е толкова значима – те може да бъдат мостът между БНР и младата аудитория, предлагайки съдържание в среда, която е естествена и удобна за тях.

Таня Димова:

С новосъздадения канал на БНР в TikTok медията постави много добро начало на пътя към младежката и детската аудитория. Колкото повече съдържанието на радиото достига по модерен начин до тази аудитория, толкова повече тя ще променя представя си за медията. Наличието на повече младежки предавания, които да носят звученето на младите, също би допринесло за привличането им към ефира и дигиталните

София, 25 януари 2025 г. Водещите на церемонията, на която се връчва наградата „Сирак Скитник“, Давид Калпачки, Нора Георгиева, Илияна Типова и Ивайло Пеев. Снимка: Никола Узунов, БТА

каналите на БНР – темите и проблемите, които ги вълнуват, представени чрез начините им на изразяване и през музиката на поколението. Разбира се, би било хубаво да има и нова свежа кръв, която да допринесе с енергията си и идеите си за това – съдържание от младите за младите.

Как си представяте БНР в идеалния вариант след 5 години?

Александра Илиева: В стъклено радиостудио на улицата между хората.

Анелия Мангърова: Преди около два дни Естония стана първата държава с нулева администрация. Малкият ми опит в българските медии не ми позволява да имам широк поглед на опитен журналист, за да знам дали говорите, които ще изложат, са част от дългосрочните планове на

други медии. Но знам, че в БНР се полагат сериозни усилия за въвличане на новите технологии в ежедневната работа на журналистите и служителите. Мечтая след пет години всички радиослужители да владеят технологиите дотолкова, че да увеличат многократно времето си за креативна работа, оставяйки досадните административни задачи на програмите-асистенти. Е, добре, може би прекалявам – а и не вярвам в идеалните варианти. Тогава с какво ще се борим, за да бъдем щастливи? Като за начало след пет години ще се радвам да подам заявка за гост в радиото до имейла на „Пропуска“ или поне да им се явя като холограма, за да им поднеса дигиталния подпис на директора на дирекцията. Което и от двете да е, ще съм щастлива.

Боян Бочев: Представям си Българското национално ра-

дио с много повече хора, работещи с желание, спокойствие и лично удовлетворение. По-малко чиновници и повече бунтовници в еволюционния смисъл на гумата

Виктор Чулев: Като предпочитаната мултимедийна платформа и (до)верен съюзник за едно ново поколение млади хора, което да се справи с порочните модели в обществения живот у нас.

Диана Костова: Още по-дигитално, по-активно, с много оптимизирани работни процеси, с интегриран изкуствен интелект – защо не в процесите по създаване на съдържание. Представям си БНР след 5 години с Иво Тодоров и целия ни екип да сме реализирали голямата ми мечта – БНР да стане информационното „вкъщи“ за малки и големи.

Елена Пъневска: След 5 години се надявам на лице все още да са високият професионализъм и свободата на словото. Но идеалният вариант включва достойно заплащане на журналистите и всички служители, както и още по-голяма разпознаваемост на ефирното съдържание в интернет.

Елисавета Белеганска: С повече слушатели, които се включват на живо в ефир!

Константин Мравов: С реално адресиране на гореспоменатите проблеми.

София, 25 януари 2025 г. 90-годишнината на Българското национално радио е отбелязана с концерт в Националната опера и балет. Снимка: Никола Узунов, БТА

Мартен Роберто:

Представям си БНР и Радио София да продължават да бъдат най-адекватния източник на новини и музикално съдържание. Смяя да твърдя, че ефирът на БНР София представя най-доброто на музикалната сцена и категорично е радиото, което наистина подкрепя качествената българска музика.

Таня Димова: Живеем в динамични и изключително несигурни времена, въпреки това обаче съм сигурна, че и след 5

години БНР ще е най-гостоприемната медия, която ще е в услуга на обществото. Ще информира, ще дава достъп до качествено и културно съдържание, ще бъде коректив, когато се налага, и няма да се поддава на внушения. Ще служи с възможностите на изкуствения интелект, но няма да изневерява на характеристиките на традиционната медия. Ще пише история в условията на съвременния свят.

Кристиян Бозов:

В идеалния вариант след 5 го-

дини си представям БНР като водеща и иновативна медийна платформа, която успешно съчетава традицията с новите технологии. БНР ще бъде не само център за обективна и качествена информация, но и медия, която активно участва във формирането на общественото мнение и културния живот в страната. Ще продължи да отстоява моралните си принципи, но с още по-силно присъствие в дигиталния свят, като привлича разнообразни аудитории чрез нови формати, иновативни подходи и взаимодействие със слушателите.

Радиото е магия – невидима и гръзка

Анкета с радиожурналисти

Снимка: личен архив на Даниел Ненчев

Любимите гласове от радиоефира оставят ярка следа в паметта на слушателите, които често се връщат в спомените си към тях дори когато журналистът, на когото принадлежи този глас, вече не е пред микрофона всеки ден.

Отнема години, понякога дори десетилетия отгаденост и посвещаване на професията, за да се утвърдят радиожурналистите не само като имена, а и като разпознаваеми фигури, които внасят в ежедневието и в домовете на аудиторията както информация, така и авторитетно мнение по разнообразни въпроси.

За да разкажат за дългогодишния си опит, за любовта към професията и за магията на радиото, поканихме действащи журналисти, а и техни колеги, които в момента се радват на спокойствието на пенсионната възраст.

Божана Димитрова, Диана Янкулова-Тренева, Лили Маринкова, Михайлина Павлова, Силвия Великова, Силвия Чолева и Чавдар Стефанов споделиха пред списание ЛИК как Българското национално радио се превръща за тях в съдба, кои са някои от ярките спомени в кариерата им и какво ще бъде бъдещето на радиото в свят, в който технологиите се развиват с невероятна скорост.

Божана Димитрова: Радиото е медията на мислещите хора

Божана Димитрова е един от основателите на програма „Хоризонт“. Тя е и сред създателите на предаването „Разговор с вас“, което се задържа в ефира близо 25 години и с това поставя своеобразен рекорд в медията. Божана Димитрова е наричана „Примата на българската журналистика“.

Госпожо Димитрова, с какво Ви привлече радиото?

Божана Димитрова: По-скоро съдбата се разпореди да остана в радиото почти четири десетилетия. В средата на 60-те години чух за кон-

курс за репортери, два дни за две места се състезавахме 92-ма, може би по случайност привличането се превърна в радиоорисия.

Как бихте описали работата си в медията?

Божана Димитрова през 2017 г.
Снимка: Христо Касабов, БТА

Божана Димитрова: Ако подлежи на описание тази работа, ако трябва да избера една главна дума, тя е взаимност, радиото посочи най-прекия път до най-голямата, до милионната си аудитория. Настърчителен е почти светкавичният резултат от репортажите, от интервютата, несравним с други медии е ефектът от живите предавания, красноречиво, задължаващо е и одобрението на слушателите. Защото това е медията на мислещите хора. Радиото буди надежда, въображение, а и големият Петър Увалиев е още по-точен – радио се прави и от хора с въображение. Така че, надявам се, да е била полезна тази взаимност, от моя страна с цялата ми искреност...

Кои са качествата, необходими за един радиожурналист, за да се открие в професията?

Божана Димитрова: Нека не повтаряме задължителните изисквания във всеки занаят, да подчертая най-задължителните, безусловните за радиото – богатия, ясен, красив български език, ще повторя, че именно радиото е първи езиков законодател! Радиоречта е пребогата с нюанси, включва умението да слушаш,

да се довериш на интонацията, многоречива е дори усмивката, нарочната пауза, сдържаното възклицание, премерената ирония. Това са част от детайлите, които ще помогнат, ако журналистът реши да се открие с име и образ, предполага се, преди това вече да е създал представа с позиция и култура.

Кой е най-яркият професионален спомен от практиката Ви в БНР?

Божана Димитрова: Всичките ми спомени, щом са живи до днес, са ярки, а и несравними. Как да разделиш или да забравиш радостта от добър репортаж, довел до промени, или благодарност за съпричастие, изречена сърдечно, или пък стотиците срещи с големи българи. Но въпросът за яркост от спомени в професията има и друга страна, тази ярка светлина се дължи на радиомагията, в която участва не само журналистът, участва и ефектът на музиката, на техниката, чудна радиосплав, магично радиоопределение.

Радиото е първата електронна медия и дълго време славата му е и на най-бързата сред медиите. Какво е бъдещето му днес, когато

съществува заедно с различните дигитални платформи и социални мрежи?

Божана Димитрова: Да, радиото е първо и по време, и по бъдеще. „В началото бе словото!“, нали! Неоспорима е техническата, мигновената му бързина, то прекрачва всички граници без виза, с лекота общува с целия свят. Няма да напомняме, че вестниците коментират новините на другия ден, телевизията чак вечерта, радиото е до вас вкъщи, в колата, на телефона, няма нужда да търсите Фейсбук или Тик-Ток, за да чуете нещо ново. Радиото гържи и отстоява най-същественото предимство – да е точно до прецизност, два пъти да е проверена всяка вест. И ако така убедително говорим за безспорни качества в днешно време, в този преобразен свят, именно радиото е най-добрият пример за симбиозата на изкуствения с естествения човешки интелект, органична, ярко видима е тази връзка, тази сглобка, ако се усмихнем с модната дума – га, радиото, заченато преди век с техническа гарба, с таланта да излъчва мечти, без съмнение доказва и ще гържи на своето първенство с век напред.

Диана Янкулова-Тренева при получаването на наградата „Златен глас“ през 2022 г. Снимка: Владимир Шоков, БТА

Диана Янкулова-Тренева: Радиото е магия, невидима и гръзка, която може да бъде с всеки и навсякъде

Диана Янкулова-Тренева е старши редактор в обедно-вечерните предавания на програмата „Хоризонт“. Работи в БНР от 1991 година.

Госпожо Янкулова-Тренева, с какво Ви привлича Българското национално радио?

Диана Янкулова-Тренева: Със способността на практика с малко изразни средства да влиза в мислите на човек и да моделира възприятията за околния свят.

Бях на 16 години, когато една нощ се заслушах в „Нощен Хоризонт“, водеше го Константин Тилев, беше лято и той откри предаването с въпроса: „Искате ли да позная какво правите сега?“ В ефира запяха щурци и той предположи, че мнозина го слушат край лагерния огън в планината, после зазвуча прибойът на вълните и водещият ни пренесе на морския бряг. „А груги мечтаят за червената студентска шапка...“, засмя се Тилев и влезе направо в стаята ми. Тогава си казах, че радиото е магия, невидима и гръзка, която може да бъде с всеки и навсякъде, да го води и да го направлява... И си пожелах един ден да бъда пред този микрофон, не другаде, а точно в „Хоризонт“. Тогава Българското радио беше единствено и още не беше на-

ционално, но тази нощ промени живота ми, видях ясно съдбата си и тръгнах, без да се отклонявам, към осъществяването на своята мечта.

На следващата година кандидатствах в СУ „Св. Климент Охридски“ само журналистика, никакви резервни специалности, бях приета първа по успех и в профил „Радиожурналистика“. Още като студентка започнах стаж в „Преди всички“, след завършването бях назначена, била съм репортер и водещ на цяла гужина предавания, докато се спра на политическия анализ и коментар като специализация.

Как бихте описали работата си в медията?

Диана Янкулова-Тренева: Работата в БНР е като виенско колело. Утрото предвещава спокоен и даже скучен ден, а час по-късно някъде е започнала война или терористи са отвлекли заложници и колелото се за-

върта с бясна скорост. Преследването на информацията е адреналин, подреждането на фактите в мозайката на случващото се, търсенето на подходящи събеседници, с които да отидем отвъд въпроса какво се е случило към въпроса защо се случва.

Но ако трябва кратко определение на работата в БНР, това е екип, отбор, с който имаме ясна цел и принципи, на който можеш да се опереш във всеки момент, висока проба професионалисти, независимо дали са в студиото или загстъкло на апаратната, на терен в различни точки на света.

Кой е най-яркият професионален спомен от практиката Ви в БНР?

Диана Янкулова-Тренева: Помня 11.09.2001 г., когато влязох в студиото, за да започнем предаването „Нещо повече“ и пред очите ни на телевизионния екран отвлечените от терористите на „Ал Кайда“ самолети се забиха в кулите на Световния търговски цен-

тър в Ню Йорк. Смразяващата картина на хора, които се хвърлят от прозорците на горящите сгради и целия ужас, който направо те парализира. Това може би беше най-инфарктното ми предаване, продължило часове наред с ръка върху пулса на събития, които промениха света.

Като военен репортер съм отразявала войните в бивша Югославия, атаката срещу българската база „Индия“ в Кербала, Ирак. Винаги ме побиват тръпки, когато се озова пред надупчена от куршуми къща, в бежански лагер или разрушен храм. Но за репортера това е и професионално предизвикателство – да разкажеш без картина историята на хората, озовали се насред нечовешки конфликт.

Колкото до лошите професионални спомени, винаги ще помня как Волен Сидеров, тогава лидер на ПП „Атака“, се включи, за да ме уволнява в директен ефир. Или когато НСРТ (Националният съвет за радио и телевизия) санкционира радиото за една новина, която бях съобщила от парламента за Богомил Бонев, тогава министър на вътрешните работи. Новината беше съгласувана с ръководството на радиото, но когато НСРТ наложи санкция, големите шефове се скриха зад гърба ми и ме свалиха от ефир.

Кои са качествата, необходими за един радиожурналист, за да се открие в професията?

Диана Янкулова-Тренева: Журналистът трябва да има свръхсетивност за истината, независимо в коя медия работи. Истината е на първо място, често тя е неудобна за мнозина и тези, на които е неизгодна, гържат лостовите на властта. Журналистът не трябва да се страхува от последствията. Той служи на своята аудитория и ако се страхува, че някой политик ще се обади на генералния директор и ще му каже: „Тази повече не искам да я чувам... или да я виждам в парламента!“, просто трябва да смени професията. Когато темата е важна за хората, когато фактите са проверени поне от два, а най-добре от три източника, когато коментарът им е добросъвестен, а не пропаганден, това е честна журналистика.

В работата си винаги съм се ръководила и от морала, и от етиката, от приличието и зачитането на човешкото достойнство. Търся истории, които вдъхновяват, хора с принос към обществото, които много често остават в сянката на злободневието.

Но за да се открие един журналист, освен смелост и професионализъм трябва да има позиция. Беззъбата журналистика, приведената, слугинската, журналистиката на „поценската кутия“ е халтура!

Радиото е първата електронна медия и дълго време славата му е на най-бързата сред медиите. Какво е бъдещето на радиото, което вече

съществува заедно с най-различни дигитални платформи и социални мрежи?

Диана Янкулова-Тренева: Новината за упадъка на радиото в ерата на социалните мрежи и интернет е силно преувеличена. Ефирът винаги ще бъде бърза и топла връзка между информацията и слушателите. Освен това радиото следва нуждите на съвременната дигитална аудитория, то вече съществува на различни платформи, предлага текст, звук и картина във всички жанрове и форми. Предаването „Неделя 150“, което водя, се излъчва онлайн в интернет страницата на БНР и във Фейсбук с картина от студиото, пропусналите могат да го гледат и да го слушат в удобно за тях време в Youtube. Все по-популярни стават тематичните подкасти и мобилните приложения.

Може би в тази бясна конкуренция на технологичния фронт е нужно да ускорим темпото, но има една много окуражаваща статистика и тя е, че радиото води в класацията по доверие, слушатни, защото ни вярват, защото предлагаме дълбок анализ и широкоспектърни коментари. А публиката на БНР е мъдра и безпогрешно долавя всяко отклонение от професионалните стандарти и етичните правила. Нашата работа е публична, пред микрофона и под прожекторите – гумите вече не отлитат в ефира, остават и живеят свой собствен живот.

Лили Маринкова: Радиото е безсмъртно

Лили Маринкова започва работа в БНР през 1977 година. Тя е била водещ на предаванията „Разговор с Вас“, „Хоризонт преди Всички“ и „Неделя 150“. В периода 16 април 2015 – 6 юни 2016 г. е директор на програма „Хоризонт“.

Госпожо Маринкова, с какво Ви привлече Българското национално радио?

Лили Маринкова: Привлече ме известният радиожурналист и преподавател във факултета по журналистика Веселин Димитров. За нас студентите той беше еталон за богатата култура, разкошен глас, неповторимо присъствие пред микрофона, обаятелен като преподавател и чужд на налаганите журналистически догми.

Как бихте описали работата си в медиата?

Лили Маринкова: Отговорна, напрегната, нервна и в последна сметка обсебваща.

Кой е най-яръкият професионален спомен от практиката Ви в БНР?

Лили Маринкова: Първото ми предаване „Разговор с Вас“ на 08.08.80 г., петък.

Кои са качествата, необходими за един радиожурналист, за да се открие в професията?

Лили Маринкова: Да умее да слуша, да дава предимство на отговорите, а не на своите въпроси, да има ясна кратка мисъл, чувство за хумор и за мярка, да е настойчив, но не нахален, речникът му да е богат, нервите здрави и да има глас.

Лили Маринкова през 1980 г.
Снимка: Петър Жеков, БТА

Радиото е първата електронна медия и дълго време славата му е и на най-бързата сред медиите. Какво е бъдещето на радиото, което вече съществува заедно с най-различни дигитални платформи и социални мрежи?

Лили Маринкова: Тая слава му е отнета, но пък слушането не ангажира както гледането и четенето. Освен всичко друго радиото може да е и фон на различни занимания. Ерго радиото е безсмъртно.

Михайлина Павлова: Радиото се превърна в моя сцена

Михайлина Павлова е дългогодишен радиожурналист. Част е от радиопредаването „Мрежата“ към програма „Христо Ботев“.

Госпожо Павлова, с какво Ви привлече Българското национално радио?

Михайлина Павлова: Как с какво ме привлече? Затруднявате ме с отговора на този

въпрос, защото на първо място радиото беше свързано с радиотеатъра, където като дете ме заведоха на прослушване. Мисля, че не ме одобриха, не, направо не ме одобриха, макар майка ми като актриса

да я канеха да участва в радиопиеси. После дойде желанието ми аз да ставам актриса. Майка ми седна срещу мен и ми обясни с прости думи и с няколко категорични изречения, че това няма как да се случи – не съм била подходяща. После дойде СУ и завършването на специалността „Българска филология“, и после изходих „Драган Цанков“, за да стигна до радиото (отне ми госта години), където можех да пиша сценарии, т.е. да използвам различни драматургични форми, да се срещам с хора, които да преградолагам, за да ми разкажат онова, което е само тяхното, и да се науча да говоря пред микрофон, а и да владея гласа си. Радиото се превърна в моя сцена. Признавам, че нямам ясен спомен как ме е будило „Ранобудно петленце“ или как са ме впечатлявали култовите „Дела и документи“, но си спомням, че слушах с интерес сводката за нивото на река Дунав в сантиметри не защото разбирах от сантиметри, а защото ми беше интересно как тези сантиметри се изговарят на руски и френски език.

Как бихте описали работата си в медията?

Михайлина Павлова: Дълго е за описване. Сигурно ще е клише, като кажа, че радиото е най-хубавото нещо, което ми се случува.

Кой е най-яркият професионален спомен от практиката Ви в БНР?

Михайлина Павлова: Първо да кажа, че аз съм ботевски журналист, т.е. целият ми професионален път преминава на вълните на програмата „Христо Ботев“. И това ме научи на невероятна концентрация, на точност, на прецизност на изказа и мисълта, на краткост и яснота – мога да разкажа история за 3 минути, времето, в което най-пълноценно се задържа вниманието на слушателя. И на звучене ме научи, ако щете. „Христо Ботев“ звучи по различен разпознаваем начин в ефира. Ще открия един проект на колежата ми Георги Василски, светла му памет. Преди години направихме заедно с него и с още двама колеги една публицистична рубрика, която излъчвахме на живо след информационния бюлетин в 12.00 ч. на обяд – „Темата на деня в 300 секунди“. Мисля, че никога не съм се чувствала по на място и по-отговорна. Сега така се чувствам като водач на „Мрежата“ – предаване на програмата „Христо Ботев“, посветено на медиите и журналистиката и е единственото с такава характеристика в националния ни ефир.

Кои са качествата, необходими за един радиожурналист, за да се открие в професията?

Михайлина Павлова: Всеки колега има свой отговор на този въпрос. Аз ще се въздържа, защото слушателят знае или не как да избира, за да открие един или друг журналист.

Важното е този слушател да придобие медийна грамотност, която после може би ще му помогне да откроява добрата журналистика.

Радиото е първата електронна медия и дълго време славата му е на най-бързата сред медиите. Какво е бъдещето на радиото, което вече съществува заедно с най-различни дигитални платформи и социални мрежи?

Михайлина Павлова: Вероятно ме питате само и единствено за Българското национално радио – на тази обществена медия трябва да се заложи много в бъдеще и да се преформатира обхватът ѝ така, че все повече хора да израстват с навика да я ползват. Важното е да се знае, че общественото радио умее да не „избухва“ на топовини и на Фейсбук атракции.

София, 25 януари 2010 г.
Пощенско-филателно издание,
посветено на 75-ата годишнина на БНР.
Снимка: Петър Кръстев, БТА

Силвия Великова: В Радиото цензура не може да има

Силвия Великова е водещ и репортер в програма „Хоризонт“. Тя води едно от най-слушаните радиопредавания в България – „Преди Всички“, водещ е и на предаването „Политически некоректно“.

Госпожо Великова, с какво Ви привлича Българското национално радио?

Силвия Великова: С професионализма и ясната гражданска позиция на хората, които срещнах, когато за първи път влязох в радиото. От тях се научих, че за да си добър журналист, трябва да си максимално възискателен към себе си, и че ако нямаш свободен дух, няма как да си журналист.

Как бихте описали работата си в медията?

Силвия Великова: Работя като репортер и водещ в програма „Хоризонт“. Репортерските ми задължения включват отразяване и коментирание на събития в ресора „Съдебна власт“, а като водеща – да правя интервюта по различни актуални теми. Макар че двете позиции се различават като краен радиопродукт, това, което ги обединява, е, че трябва да си много подготвен, много информиран и много съсредоточен.

Кой е най-яркият професионален спомен от практиката Ви в БНР?

Силвия Великова: Много са, но най-важните са тези, свър-

зани със заявяване на ясна позиция, че в радиото цензура не може да има.

Кои са качествата, необходими за един радиожурналист, за да се открие в професията?

Силвия Великова: Да е подготвен, да има интересни идеи, да не се страхува, да не се поддава на външни влияния и да не се самоцензурира.

Радиото е първата електронна медия и дълго време славата му е и на най-бързата сред медиите. Какво е бъдещето на радиото, което вече съществува заедно с най-различни дигитални платформи и социални мрежи?

Силвия Великова през 2021 г. Снимка: Христо Касабов, БТА

Силвия Великова: То трябва да продължи да се развива в тази много остро конкурентна среда, в която телевизията е радио, радиото е телевизия, а сайтовете са и радио, и телевизия. Но радиото трябва да остане онази специална медия, в която чрез гумите и интонацията на журналиста аудиторията може пълноценно да „види“ онова, което дават като бонус телевизионната картина или фотокадърът.

София, 22 януари 2005 г. Председателят на парламента проф. Огнян Герджиков открива бюст-паметник на Сирак Скитник във фойето на БНР по повод 70-годишнината на националната медия. Снимка: Бистра Бошнакова, БТА

Силвия Чолева: Радиото има способността да въздейства върху човешкото въображение

Силвия Чолева е част от екипа на „Арт ефир“ – делничното обзорно предаване за култура на програма „Христо Ботев“.

Силвия Чолева
Снимка: личен архив
Фотограф: Свобода Цекова

Госпожо Чолева, с какво Ви привлича Българското национално радио?

Силвия Чолева: Много отдавна в младостта си работех във вестник „Отечествен фронт“ и веднъж по покана на приятел от радиото направих материал за БНР. Не бях свикнала с техниката и това ме разколеба да продължа да сътруднича, но след години нещата в живота ми се стеккоха така, че постъпих тъкмо в БНР на работа. И така близо 25 години. За това време взаимно се опознавахме. Не мога да кажа, че е било любов от пръв поглед, защото писменият текст е съвсем друго нещо, но пък радиото има способността да въздейства върху човешкото въображение чрез гласа, интонациите, паузите. И в този смисъл пак се приближава по някакъв начин до писмения текст.

Как бихте описали работата си в медията?

Силвия Чолева: Радиото е разнообразие, динамика, особено в предаването „Арт ефир“, което водя от самото начало на работата ми в БНР. Срееща ме с различни изкуства, с интересни творци, а това обогатява. Ако си гледаш сериозно работата и се гот-

виш добре, разбира се. Не съм приемала работата си като занаят, всеки път ми е ново. Никога за тези години не ми е било скучно, защото за мен съдържанието е най-важното в нашата програма. Съдържанието е основното. Това е, за което работя – културата да достига възможно до всички, които ни слушат.

Работата ни не е лека и е непрекъсната – често се работи и вечер, в събота и в неделя, но ако ти е интересно това, което правиш, умората се преодолява. През годините ми е тежало единствено желанието този добре смазан механизъм на програма „Христо Ботев“ да бъде разбутван от време на време, когато се сменят директорите. Разбираемо е, но обикновено не е в полза на работата, а обратно. И се повтаря ли повтаря.

Отразяването на културните събития, коментарите, интервютата в програмата не са като в другите програми, работата ни е специфична, а журналистите, които познават процесите в културата, не са много. Има добри професионалисти в БНР, но трябва още млади хора. Те едва ли ще дойдат, ако се продължава така – дълги години заплащането е мизерно, което показва и отношението на обществото към култура-

та. За култура парите в България никога не стигат, културата не е важна, макар във времето да се оказва точно обратното. В тези условия понякога човек губи мотивация, прегаря, рутинира се, става безразличен. Мисля, че е важно още от университета да се привличат младите хора към т.нар. културна журналистика, да се повишат заплащането и авторитетът на тази професия. Тогава и те ще искат да работят в този ресор. Не съм оптимист обаче, като виждам какво става. Културният журналист си остава рядка птица, изчезващ вид...

Кой е най-яркият професионален спомен от практиката Ви в БНР?

Силвия Чолева: Не мога да открия един. Много са срещите ми с талантиливи писатели, художници, музиканти, артисти, режисьори от България и чужбина. Някои познавам заради професията, други чисто творчески извън радиото. Това е богатство.

Кои са качествата, необходими за един радиожурналист, за да се открие в професията?

Силвия Чолева: Да обича работата си, да обновява знанията си постоянно, да следи културния процес отблизо, на живо, не по имейла, да е смел, да не е мързелив.

Радиото е първата електронна медия и дълго време славата му е и на най-бързата сред медиите. Какво е бъдещето на радиото, което вече съществува заедно с най-раз-

лични дигитални платформи и социални мрежи?

Силвия Чолева: Радиото се променя, както всичко около нас. Дигиталните платформи и социалните мрежи помагат съдържанието да достигне до максимален брой хора и това ще се развива. Необходимо е обаче тази медия да запази спецификата си и да балансира, да не се превърне в подобие на себе си. Модите отминават, сегашното увлечение по т.нар. подкасти например също ще отмине.

Радиото има бъдеще не само защото е „в крак с времето“. Най-важното е, че оставя човека на въображението му – може да затваря очи и да слуша гласа, да си представя, а това е далеч по-въздействащо от агресивните образи и цветове, които ни атакуват отвсякъде и най-често са скучни. Робот може да ви прочете новините, но да разговаря с друг робот за някое представление или книга ще е госта досадно. Човешкият глас е незаменимото при състояние на радиото в ефира.

Чавдар Стефанов: Напред с любов и уважение към журналистиката и в съзвучие с различните технологии

Чавдар Стефанов започва работа в БНР като репортер и новинар. Той е един от основателите и водещите на предаването „Хоризонт за вас“, води и първото издание на предаването „12+3“. Бил е кореспондент на медията в Москва.

Чавдар Стефанов през 2006 г.
Снимка: Владимир Шоков, БТА

Господин Стефанов, с какво Ви привлече Българското национално радио?

Чавдар Стефанов: Бях „купен“ с шоколад от редакторката Дора Христова, когато бях 7-8-годишен, за да озвуча кратък текст за робот, наречен Роби. „Арестува“ ме при майка ми Мария, която работеше като секретарка и като нямаше кой да ме гледа, ме вземаше със себе си на работа.

Тракащи пишещи машини, във фоайето ухае на спирт от циклостилните апарати, с които се размножаваха плановете, минаваха разни хора, които започнаха да ме разпознават. Години по-късно проф. д-р Веселин Димитров като „гуру“ на модерното радио, ме обработи в тогавашния факултет по журналистика и още студент започнах като стажант в новинарската програма „Хоризонт“.

Как бихте описали работата си в медията?

Чавдар Стефанов: Всички харесваха гласовете ми ганни и така стигнах до новинар. Едновременно с Мико Петров правехме неделно ново предаване „Хоризонт за вас“, оказа се много слушано. Назряваха промени. Въпреки че с хаоса около ядрената катастрофа в АЕС Чернобил през 1986 г. българската цензура ме от-

Врати напълно. По-късно началството реши да раздвижи „мъртвото следобедно време“ на програмата, а Йордан Лозанов ме оплете в екипната „мрежа“ за ново следобедно предаване – избистряхме теми и идеи на чаша бира и кебачета при Георги Папачоcheв, който предложи и единодушно одобрихме име – „12+3“. Имах честта да бъда първи водещ на 4 януари 1989-а.

Кой е най-яркият професионален спомен от практиката Ви в БНР?

Чавдар Стефанов: Предаването „12+3“, което стана символ на започващите промени в България. И с хващащите изпети музикални сигнали на предаването на Сергей Джуканов, и промяната на другия стълб в радиото – музиката, чудесни музикални редактори... И не само с първото обръщение на Петко Георгиев към слушателите с думите „гами и господа“. Имахме неистов стремеж за първа информация дори и за „тежки“ теми като криминалната хроника, при земен трус. Много забранени тогава теми се отваряха всеки ден. С плахи стъпки в студиото влизаха нови политици, създаваха се нови партии. Спомням си връщането на имената на българските турци, когато политиците се покриха и не ни отговаряха – тогава отворихме прекия телефон на слушателите. В ефира вече звучаха и различни български емигранти, тема-

та за Македония, която преживявахме и при кратките ни екипни сбирки (по модерному – „тиймбилдинг“) в село Ковачевица в старата къща на оператора, режисьор и възрожденец по дух Радослав Спасов (съпругата му бе редакторка в екипа – Галя Спасова). Какво ли не пускахме, стига да е актуално. Всичко бе благодарение на екипа и на другите колеги от програма и страната, чийто брой като сътрудници нарастваше. Появи се и филиал на предаването със съботното „12+плюс“ на Асен Сираков, който през 1995 година взе върховото отличие за радиопредаване на престижния испански конкурс Premios ondas – „Оскар“ в нашата сфера, в конкуренция с водещи радиостанции от света – при това за 100-годишния юбилей на радиото като медия! Празнувахме го като екип в една зала, началството се правеше, че нищо не е станало. Да, времената се бяха променили и подготвяха „затягане на дисциплината“, включително разгром и уволнения заради „12+3“.

Кои са качествата, необходими за един радиожурналист, за да се открие в професията?

Чавдар Стефанов: Първо трябва да обича професията си, твърдо да е решил да бъде журналист. И най-важното – да изпитва удоволствие от работата с хора, които също работят с удоволствие в екип. Да попадне на колеги, които предават опита си и

могат да виждат напред, да бъдат комуникатори в разслоеното ни общество, като отстояват позицията си и свободомислието в полза на слушателите. Да бягат от нарцисизма и лъжата, които поразяват лошо и днес.

Радиото е първата електронна медия и дълго време славата му е и на най-бързата сред медиите. Какво е бъдещето на радиото, което вече съществува заедно с най-различни дигитални платформи и социални мрежи?

Чавдар Стефанов: Дали говорим за радиото като комплекс от музикални състави и журналистика или за отделни дейности? Аз мога да говоря за журналистиката. През 1995-а програма „Хоризонт“ с кавалерски жест даде символичен старт на първата частна радиостанция „ФМ+“ при падането на държавния монопол. В студиото бях с проф. д-р Веселин Димитров и Петър Пунчев, държащ лиценз №1. Днес в ефира има стотици радиа. Животът е толкова динамичен, че оцеляването е дори непредвидимо. Но ако има, а знам и виждам, че има мнозина, които с любов вършат професията си, изходът е един – напред с любов и уважение към журналистиката и в съзвучие с различните технологии. И да потърсят в Гугъл „Приключението 12+3“ за много пълна и честна информация за предаването от дъгсетки хора, които го правиха.

Радиото отброява секундите на живота

Проф. д-р Веселин Димитров е журналист, радиоводещ, учен и преподавател. Роден е на 19 май 1938 година в Пловдив. През 1963 година завършва „Руска филология“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. През 1958 година, още студент, започва да сътрудничи на Радио София.

Той се превръща в първия водещ на сутрешна информационно-музикална програма в историята на българското радио – през 60-те години на ХХ век е автор на предаването „От 6 до 8 сутринта“. През 1969 година създава рубриката „България – дела и документи“, излъчвана по БНР до 1989 година. Бил е и водещ заедно с а Божана Димитрова на предаването „Разговор с Вас“ по програма „Хоризонт“.

След дългогодишната си работа в БНР Веселин Димитров успява да проучи и да анализира историографията на радиото и радиоразпръскването в България. От 1970 година той преподава в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и е обучил поколения радиожурналисти.

Радиожурналистът е автор на 17 монографии и над 130 научни студии и статии, на множество научно-приложни разработки, послужили за

Веселин Димитров връчва наградата „Сирак Скитник“ на Божана Димитрова – за цялостен творчески принос и новаторство във върховите постижения на БНР.
Снимка: Елена Дикова, БТА

развитието на програмната работа на Българското национално радио и модел за местни радиопредавания. Той е автор и на редица книги за организацията и управлението на радиото и радиожурналистиката.

За своята научна и преподавателска работа е награждаван многократно. Веселин

Димитров е носител на първа награда на Съюза на българските журналисти за история, теория и критика. Почетен доктор е на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“. Три пъти е носител на Почетния знак на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ – за 1988, 1998 и 2003 г. С наградата „Си-

рак Скитник“ на Българското национално радио за цялостен принос за развитието на БНР е удостоен през 2003 г. На 4 ноември 2008-а проф. Веселин Димитров е удостоен с орден „Св. св. Кирил и Методий“ огърлие за особено значимите му заслуги за развитието на културата.

Проф. Димитров е един от създателите на музейната сбирка „История на радиото в България“ в Българското национално радио и на постоянната експозиция „История на радиото в България“ във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Професорът умира на 25 юни 2009 г. в София. През 2012 г. бивши студенти и колеги на Веселин Димитров учредяват сдружение на негово име. Сред основните цели на сдружението са да стимулира поддържането на високи професионални стандарти в електронните медии, да съдейства за професионалното израстване на студентите по журналистика и да допринася за съхраняването и опазването на звуковата медийна памет.

На 19 май 2018 г. по повод 80-ата годишнина от неговото рождение официално е открита паметна плоча на сградата на Факултета по журналистика и Музейната експозиция за история на радиото в България, намираща се там, е наречена на негово име.

На откриването е пуснат

запис на проф. Веселин Димитров, в който той разказва пред събралите се как историята на радиото трябва да се пази. „Ние пропуснахме един шанс, който вие не трябва да пропускате - да разговаряме обстойно, сериозно, да правим анкети, интервюта с хората, които са създавали радио в България през последните 50-60 години. Те бяха между нас, те бяха наши колеги и в един момент забелязахме как от жива история се превръщат само в история“, посочва справка, направена от отдел „Справочна“ на БТА.

Колко е важна историята на радиото за Веселин Димитров и с какво въодушевление говори за нея, става ясно и от два записа, предоставени на ЛИК от архивния фонд на БНР.

На 25 януари 2000 година проф. Димитров е сред участниците в тематичния радиоден, посветен на 65-годишнината на БНР, а на 22 октомври 2003 година изнася слово при откриването на паметна плоча пред къщата, в която е живял първият директор на Радиото – Сирак Скитник.

Тук поместваме откъси от двата разговора, чрез които ще представим историята на БНР, погледната през очите на професора.

ПЪРВИТЕ СТЪПКИ НА РАДИОТО

През 2000 година проф. Димитров определя радиото като „феномен на XX век“. „Все

нак ние днес можем да празнуваме 65 години, но това са 65 години от създаването на професионалното радио в България. Иначе радиото в България е от 1903 година“, казва той, като това е годината, в която се правят първите опити с безжичен телеграф в страната.

Той споменава инженер Георги Вълков – „много интересен човек, който имал една най-обикновена радиоработилничка някъде в центъра на София и гордо я именува „Първа българска радиоработилница“, за да подчертае, че той е един от лидерите, въпреки че не е бил най-първият човек, сглобявал радиоапарати от части“.

„Но по-важно е друго – това, което казвам, че е предмет на нашата обща гордост. Докато в Русия винаги казват кой е измислил радиото – Александър Попов. Италианците и голяма част от европейския свят казват името на един техник – италианеца Гулиелмо Маркони, който става после и Нобелов лауреат. Във Франция и Германия се казват имената също така на инженери. Без да подценявам с каквото и да било делото на нашите първи радиотехници, все пак у нас изплуват на преден план имената на интелектуалците. Това е много интересно, много, самобитно, много българско“, подчертава проф. Димитров. Той подканя слушателите да си зададат „един простичък въпрос“ – „какво е карало професора по химия Асен Златаров да се занимава

с радио? Значи е била някаква по-висша, по-груга материя“, смята журналистът.

Проф. Димитров посочва няколко имена, свързали живота си с мисията на радиото в началните години от неговото развитие – строителния инженер Чавдар Мутафов, близък приятел на Асен Златаров, който е бил поет, есеист, белетрист подобно на самия Златаров, изкушен от поезията, прозата и публицистиката; първия ректор на Софийския университет – „езиковедеца“, както се наричал той навремето – Александър Теодоров Балан, и сина му Милко Балан, който е един от големите български лекари, както и Елин Пелин, останал в съзнанието на поколения българи като сладкодумен разказвач. „Имало е нещо, което ги е сродявало. Тази материя, която аз винаги пиша с голямо Р и обичам да казвам, че „радио“ и „работа“ са много свързани помежду си поради първата буква, от която произлизат. Това е, разбира се, един формален парадокс, един формален знак“, смята проф. Димитров.

ИНТЕЛЕКТУАЛЦИТЕ

Проф. Димитров посочва, че коментираните личности-интелектуалци дават старта на историята на радиото у нас и ни приобщават към света. Макар радиото да не е измислено от тях, те като европейски възпитаници, следвали във Франция, САЩ, Германия и Италия, прилагат

наученото тук. По думите му те са заминали да учат в чужбина, но идеята им е била да се върнат в родината. „Не е имало тази едностранност на мисленето. Те са отишли там, за да се научат и да се върнат, за да направят университетските дела тук, в България“, казва Димитров и припомня, че Софийският университет е създаден през 1888 година.

По думите му първите интелектуалци, свързани с радиото, не са имали лоши отношения и не е имало борба между тях кой да бъде по-напред, понеже всеки от тях е посветени на свои дела – проф. Златанов „си гледа университетските лекции“, а Елин Пелин например „си пише разказите“. „Обаче какво пише Елин Пелин, когато през 1932 година се празнува 25-годишния творчески юбилей на Асен Златаров? Той пише един разказ, който е малко познат, но се казва „Най-новата болест“. А най-новата болест е увлечението по радиото“, казва Веселин Димитров. Той цитира един пасаж от произведението, в който става дума за това, че „който се зарази от най-новата болест да слуша радио, да си прави радиопарати и такива разни работи, да се обърне – казва, – към най-добрия лекар, нашия учител по радиото – професор Асен Златаров.“

СИРАК СКИТНИК – УРЕДНИКЪТ

През 2003 година при откриването на паметната

плоча на Сирак Скитник проф. Веселин Димитров припомня две изречения на своя приятел Петър Увалиев – първия говорител на италиански език в Радио София през 1936 година. Увалиев обичал да казва: „Сирака нищо не разбираше от радио“, като тук е слагал една запетайка и е добавял: „но радиото на Сирака излъчваше мечти“.

„Когато царят на българите назначава Сирак Скитник за генерален директор на радиото, както сега бихме казали, а иначе със скромното наименование „главен програмен уредник“, обърнете внимание кого кани той да работи с него“, посочва Димитров. Според него това е много важен момент, понеже е имало огромни подозрения, че когато общественото родно радио, радиото на българските ентусиасти, радиолюбители и интелектуалци, на Асен Златаров, на Елин Пелин и на много други хора си е отивало, новосъздаденото гържавно радио ще се превърне едва ли не в едно бюрократично убежище за чиновници, които да получават големи заплати.

„Сирак Скитник е поканил добротото от най-доброто и най-доброто от доброто на българския интелектуален елит“, казва проф. Веселин Димитров. Той припомня, че сред поканените са роденият в Разград инженер, архитект и в същото време брилянтен композитор и виртуоз на пианото Димитър Ненов, и Боян Икономов – също професор. „Поканил е един човек, който

гълзи години беше обречен на забравя, крайно незаслужено – талантливия български и особено детски поет Йордан Стубел“, подчертава преподавателят. А за началник на своята информационна служба Сирак Скитник се спира на Александър Джаджев, който е бил голямо име в българския печат и е единственият журналист в Радио София, по думите на проф. Димитров.

СЪВРЕМЕННОТО РАДИО

Попитан през 2000 година за мнението му за радиото сега, Веселин Димитров споделя: „Като сграда си го представях точно такава, защото, както и да се модернизират отвътре, сградата, която е направена през 1942 година, ще остане. Браво на тия хора, които са направили такава хубава и модерна сграда. И вътре, разбира се, е много хубаво.“

Той добавя и че като програмно съдържание си го представял точно такава, каквото е. „Иначе нямаше да седна през 1967 година да правя един прототип на „Хоризонт“, който се казваше „Утринна информационно-музикална програма от 6 до 8“. Припомня, че е мислил и работил за това поне 10 години.

ЗА ПАМЕТТА

„Радиото най-слабо документира себе си. Това е широко известен факт. Никъде не може да намерите пълна архивна сбирка или голяма

София, 28 май 2009 г. Президентът Георги Първанов награждава Веселин Димитров с орден „Св. св. Кирил и Методий“ огърлие за особено значими заслуги за развитието на културата. Снимка: Петър Кръстев, БТА

архивна сбирка с документи, в които да прочетете историята на радиото в България. Следователно тя трябва да се събира. Аз не мога да вмения на нашето радио грях в тази посока, тъй като по определението на един любим мой френски писател: радиото отброява секундите на живота. И в това отброяване на секундите на живота в никакъв случай не остава време за самосъхранение. Тъй като отброяването на секундите на живота е едно непрекъснато себераздаване, за което няма край“, казва през 2003 година проф. Димитров. Той разказва случва от преди няколко години, когато тъкмо започва да преподава „История на радиото в България“ като университетска дисциплина. Тогава подканя група студенти да

отидат при хора, които са работили някога в Радио София и да ги помолят да разкажат спомените си. Тогава негов колега-говорител – Николай Джонев, който започва кариерата си през 1948 година, успява да напише един спомен от 4 реда – „4 реда след огромна служба в радиото“. „Малко по-добре писателите опитаха да направят обобщение, тъй като все пак художествената литература типизира, а не гледа нещата в техния буквалния смисъл“, добавя преподавателят. „Грях няма никой. Грях само трябва да имаме ние, ако не събираме и не преглеждаме всичко това, което върви, и в този смисъл днешното събитие е една голяма победа над сянката на забвението“, казва по повод паметната плоча за Сирак Скитник.

Натиск и съпротива

Вяра Ангелова
Снимка: личен архив

Вяра Ангелова е доцент, доктор на науките във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Преподава радиожурналистика и журналистическа етика. Автор на книгите „Социални малцинства и медии“ (2002), „Световното радио – модели на развитие“ (2007), „Българското радио през социализма (1944-1989)“. Съставител на редица сборници, сред които „БНР и БНТ – между държавата и обществото (1989-2015)“ (2017), „#Кой спря БНР?“ (2020). Съставител на сборниците „Радио. Разказ. Реч. Юбилеен сборник В чест на проф. д-н Снежана Попова“ (2014), „Журналистика, ценности, свят. Юбилеен сборник В чест на проф. д-р Мария Нейкова“ (2022).

Има парадоксално противоречие в различните медийни проучвания. Все по-малко хора отговарят положително на въпроса дали слушат радио. В същото време в списъка на медии с най-високо доверие в аудиторията традиционно на първо място продължава да стои Българското национално радио. Вероятно има множество обяснения на отговорите на публиката. Моего обаче е свързано с факта, че няма друга българска медия, която така систематично да е изграждала своя имидж на институция, на която може да се довериш дори когато не я слушаш или не си съгласен със заеманите в нея/от нея позиции. За да аргументирам тази теза, ще се спра на някои от

знаковите протести и кризи в БНР след 1989 г. Съзнавам, че професионалното клопочене в медията се регистрира още от първите месеци на 1990 г. и че тук не правя изчерпателен преглед на всяка драма, евентуално субективно усещана като много силна вътре в самото радио. Все пак ще отделия няколко събития, които ми се струват важни едновременно за историята на БНР, но и за историята на журналистиката и медиите в България.

1993

Ръководството на радиото (с директор Иван Обретенов) взима важното решение да закрие две от четирите си национални програми – „Ор-

фей“, която е профилирана в областите литература и изкуство, художествена музика и фолклор; и „Знание“, специализирана научно-образователна програма. Аргументите са свързани с недостатъчно финансиране на радиото. Този акт събира недоволството не само на работещите вътре в двете програми, но и на общественици, музиканти и научни работници, съпричастни към значението на двете програми. За първи път радиото предприема стъпки по „свиването“ си в ефира, но и до голяма степен символизира общото абдикиране на обществото като цяло от ангажимента към културната и образователната роля на медиите.

1995

В края на ноември 34 журналисти от БНР излизат с публична декларация, в която оповестяват тревожността си за спадането на рейтинга на радиото, за „постоянна директна административна намеса“ в редакторското съдържание. Обявяват се срещу „недопустимо манипулиране на съдържанието“, „информационно затъмнение над определени прояви“ и потискане на професионализма и свободното слово (пълният текст на декларацията е публикуван във вестник „Култура“ на 8.12.1995 г.). На 18 декември генералният директор Вячеслав Тунев уволнява седмина от подписалите декларацията водещи журналисти по онова време – Лиляна Попова, Чавдар Стефанов, Асен Матеев, Галина Спасова, Статул Карабашев, Александър Велев и Ясен Бояджиев. Малко по-рано е освободена заместник-генералната директорка Райна Константинова. Лили Маринкова напуска БНР. Уволненията са приети силно негативно от цялата журналистическа гилдия (във и извън радиото). Случващото се в радиото се превръща и в част от политическите прения между партиите в страната и общественото напрежение. Всичко това довежда до създаването на гражданския форум „Свободно слово“, чиято цел е да се грижи за опазването интересите на журналистите. Сдружението не е първото родено професионално самоорганизи-

ирано движение в БНР (още в средата на 1990 г. е създаден клубът „Свободен ефир“ с искания за по-бързи и по-гълбоки реформи в структурата на радиото. Сред съучредителите са изявените тогава Александър Андреев, Лили Маринкова, Владимир Танев, Мико Петров, Чавдар Киселинчев и др.), но „Свободно слово“ ще бъде силно активно през следващите години, а през 2014 г. ще се направи опит за възраждането на инициативата вече като „Мрежа за свободно слово“.

Събитията от 1995 г. са първият масивен удар върху независимостта на БНР след промените. До голяма степен те изиграват и пречистваща роля за разсейване на общо споделяната заблуда, че след 1989 г. в ефира се е родило свободното говорене, заместило цензурата и политическия натиск. Всъщност процесът по еманципирането на журналистите от властта нито е започнал, нито е завършил на 10.11.1989 г., а протича ежедневно през десетилетията с редуването на силни и слаби ерупции на напрежение.

1997

На 10 януари 1997 г. сградата на Народното събрание е щурмувана от недоволни граждани, протестиращи на площада часове наред срещу правителството на Жан Виденов. Радиото пестеливо отразява случващото се, защото ръководството смята, че не бива да се ескалира напре-

жението. Журналистите са недоволни и искат оставката на заместник генералния директор Борислав Джамджиев, който устно е разпоредил да се спрат преките излъчвания от площада. След неуспешни преговори с ръководството журналистите преминават в началото на февруари към ефективни стачни действия, като на всеки 15 минути се излъчват стачните искания и по един час звучи само музика.

1998

Генералният директор Александър Велев подписва заповедите за уволненията на трима журналисти от програмата „Христо Ботев“ – Виза Недялкова, Антоанета Ненкова и Емил Иванов. Въпреки че са посочени нарушения на „техноличните правила за водене на предавания“, за всички е напълно ясно, че става дума за политически основания. Още повече че предаването „Постфактум“ на Виза Недялкова гразни част от политическия елит още от създаването си през януари 1991 г. Предаването е самоуверено политическо разобличаване и се характеризира с ярка говорно-музикална композиция, която го отличава на фона на останалите публицистични предавания. Продължава политиката на решаването на проблемите с журналистите чрез уволняването им.

По съвсем различен начин ще се развият събитията около предаванията на Петър Волгин, който още с първо-

то издание на „Без контрол“ на 1 април 1998 г. предизвиква сериозен скандал. Велев устоява на натиска за санкциониране на предаването и на водещия до края на мандата си. По-нататък през годините Волгин ще направи предаванията „Дим над водата“, „Деконструкция“ (което, след несполучлива намеса от ръководството на радиото да го съeshи с далеч по-слабото „Конструкция“ на Калин Манолов, в крайна сметка е спряно) и „Политически НЕкоректно“. Въпреки постоянния натиск върху различни радиоръководства да се справят с опърничавия Волгин, в крайна сметка те устояват и не го отстраняват, а гилдията в радиото му присъжда наградата „Сирак Скитник“ през 2003 г. През 2024 г. Волгин¹ сам напуска радиото и става евродепутат, издигнат от „Възраждане“.

2001

След голямо напрежение в радиото и в регулатора – Национален съвет за радио и телевизия (НСРТ), през февруари на поста генерален директор на БНР е избран Иван Бориславов. Решението предизвиква съпротивата на голяма част от работещите в БНР (преобладаващо от програма „Хоризонт“, но и не само), които намират избора за несполучлив и по-ско-

ро политически, отколкото професионално аргументиран. Кризата се разпростира в рамките няколко месеца, като ескалира непрекъснато. Протестиращи журналисти правят жива верига пред сградата на радиото, за да попречат на Бориславов да влезе. За първи път в историята на радиото полиция помага на генералния директор да стигне до кабинета си. Още същия месец на всеки час „Хоризонт“ започва да излъчва песента Let it be – запазената аудиоарка за стачни действия в електронните медии през годините. Ново-назначеното ръководство на „Хоризонт“ подменя част от знаковите водещи на програмата, които протестират, с други колеги (непротестиращи от „Христо Ботев“ или привлечени от частните медии). Подменят се не просто екипите на предаванията, но и студията, от които се излъчват, като пред тях стоят протестиращите до ефир. Уволнени са първата порция журналисти, сред които Лили Маринкова, Петър Волгин, Силвия Великова, Таня Величкова, Катя Лещанска, Красимир Луканов, Диана Чепишева. За няколко месеца числото уволнени набъбва до 19. След поредица от съдебни решения, които установяват несъстоятелността на избора на Бориславов, през май 2001

г. НСРТ избира за временен, а по-късно и титулярен генерален директор Поля Станчева, която да омиротвори духа на радиото.

Може да обобщим, че ако събитията от 1995 г. бележат „началото на края на управлението на Жан Виденов“ по думите на Вячеслав Тунев, до събитията от 2001 г. бележат същото за управлението на Иван Костов. Интересно е, че двата различни политически режима катастрофират, първо удряйки се челно в БНР, а след това и в обществената неприязън.

2014

През цялата година различни групи от работещите в радиото негодуват. Сред тях са журналисти и служителите в „Музикалната къща“. В ефира отново се излъчва Let it be в най-различни аранжировки и изпълнения. На оградата на сградата на БНР отново се събират протестиращи. Този път срещу оръзване на възнагражденията и негодувание срещу неизпълнение на концепцията на генералния директор Радослав Янкулов и евентуални цензурни намеси.

2017

В началото на годината острият конфликт между БНР и МУЗИКАУТОР поставя под риск излъчването на

София, 17 май 2023 г. Работещи в БНР настояват на протест за увеличение на възнагражденията. Снимка: Десислава Пеева, БТА

музика заради претенция за увеличаване на таксите, които радиото плаща на гружеството за авторски права на музикалното съдържание. Кризата въвлича в себе си както Съвета за електронни медии, така и Министерството на културата, парламента, Комисията защита на конкуренцията, съдебните власти. Сезирана е и Европейската комисия. В продължение на близо половин година програмите на БНР излъчват класическа музика в изпълнение на оркестрите на БНР, фолклор, поп музика с изтекли или свободни права. Десетки български музиканти предоставят правата си за излъчването на тяхната музика от БНР. Променени са част от звуковите опаковки на програмите. Кризата приключва със споразумение в средата на

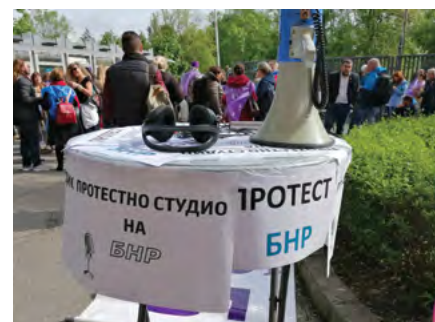
годината, но тя е показателна как гледат на държавната субсидия, която БНР получава, за да се издържа, различните субекти, към които медията дължи отчисления. Политически неразрешеният въпрос за самостоятелното финансиране на общественото радио се отразява дори на този тип взаимоотношения.

2019

На 13 септември ефирът на „Хоризонт“ прекъсва за три часа във времето, в което се излъчва предаването „Преди всички“. Водещата Силвия Великова е сменена, а предаването се излъчва само в интернет. Скандалът и срамът за ръководството е огромен. Вина поема Николай Кръстев, който отбелязва един ден на поста директор на „Хо-

ризонт“, и подава оставка. По-късно е освободен и генералният директор Светослав Костов. Никои никога и до ден днешен обаче не разяснява кой и защо е поръчал спирането на сигнала. Подобно събитие се случва за първи път в историята на радиото и пряко засяга националната сигурност на страната. Въпреки обществената съпричастност срещу безобразие то темата отшумява без резултат.

В известен смисъл този отворен финал на последната криза може да използваме като симптоматичен за продължаващата роля на БНР сред медиите и обществото. Роля на непокорна медия, която периодично е подлагана на натиск, но която му се съпротивлява публично. Не че други медии не са протестирали – има такива, но количествено по-малко и качествено по-непродуктивно. Ето защо според мен БНР продължава да бъде оценявано от публиката с благодарност за най-достоверно, макар броят на слушателите да намалява.

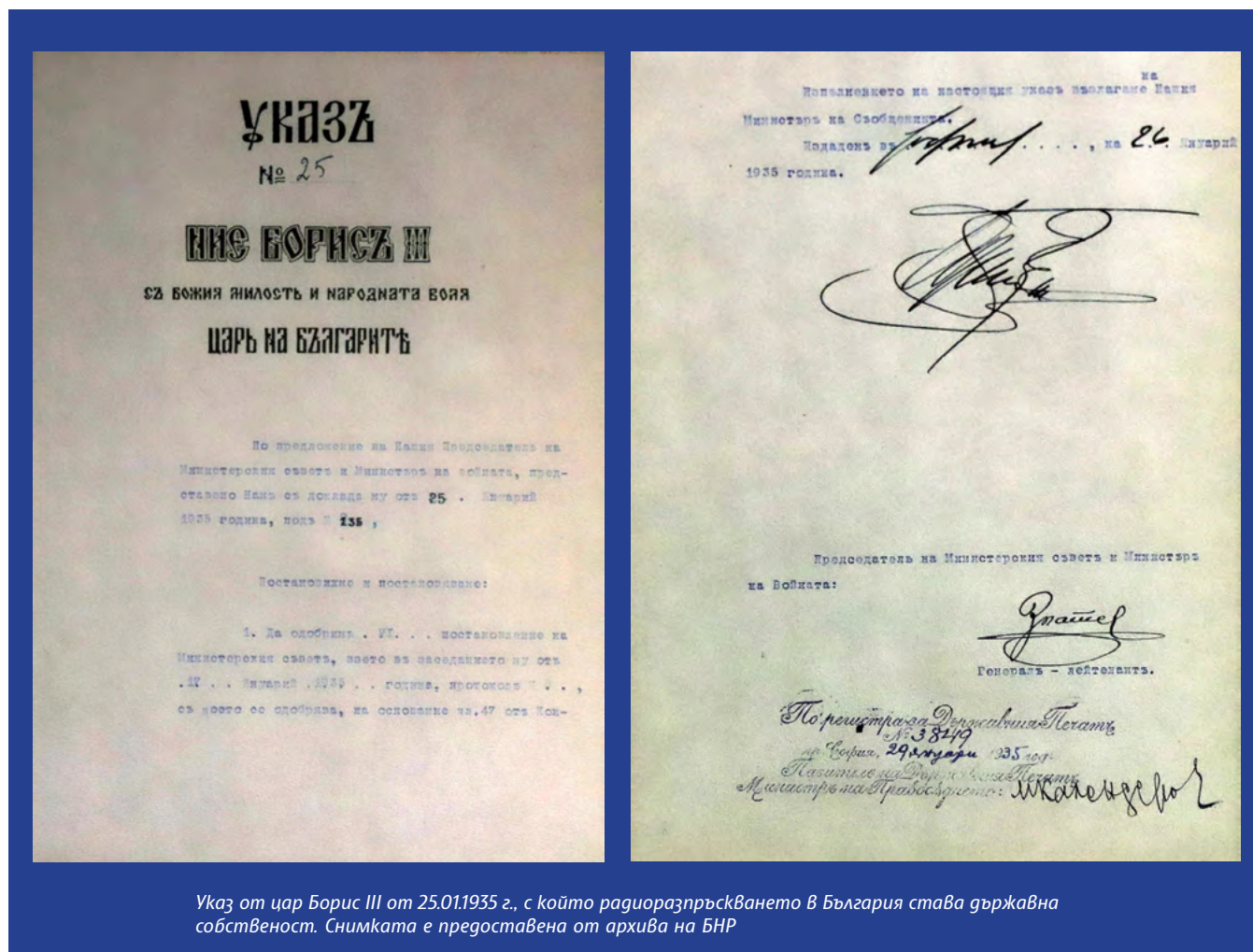
София, 17 май 2023 г. Протест пред сградата на БНР. Снимка: Десислава Пеева, БТА

Българското национално радио в архива на БТА

Българското национално радио и неговата дълголетна история присъстват активно в бюлетините и емисиите на Българската телеграфна агенция.

Публикации се откриват още от десетилетията, когато то е популярно като Радио София. Освен съобщения за самото радио в архива присъстват и различните музикални оркестри и хорове, неизменна част от радиото от началото на неговото развитие.

В тематичната хронология на списание ЛИК поместваме акценти от различни новини, излизали през годините – за развитието на радиото, за журналисти и музиканти, част от екипа му, за разнообразни награди и отличия, както и за други любопитни факти от съдбата на медията.

Указ от цар Борис III от 25.01.1935 г., с който радиоразпръскването в България става държавна собственост. Снимката е предоставена от архива на БНР

1938

В новина от 12 май четем следното:

„Утре вечер по Радио София в 9 часа ще дадат концерта с български, югославски, хавайски, кубански, американски и други песни членовете на световноизвестния квартет югославски млади певци братя Максимович. Те са пропътували цял свят и са пели по договор в Холивуд и български песни. През идущата седмица под покровителството на югославския пълномощен министър г-н Юришич братя Максимович ще дадат вокален концерт в София.“

1940

Историческо събитие е съобщено в ефира на радиото и новината намира място и в бюлетина „Дневни вести“ на БТА на 7 септември 1940 година. В публикацията пише:

„Министър-председателят г-н проф. д-р Филов произнесе днес по Радио София следната реч: „Българи, щастлив съм, че днес мога да ви съобщя онова радостно събитие, което целият български народ вече от няколко дена насам очакваше с нетърпение: нашата Златна Добруджа се връща отново в границите на Майка България.“

Днес на 15 ч и 20 м в Крайова бе подписан договорът между България и Румъния, с който двете държави в дух на взаимно разбирателство и въодушевени от желанието да възстановят добрите междусъседски отношения се

споразумяват върху условията, при които става връщането на Южна Добруджа към България в границите от 1912 година...“

1944

В историята на радиото е запазена информация за разрушената задна част на Първо студио при англо-американските бомбардировки над София през зимата на 1943-1944 година. Радиото е евакуирано в салона на училището на софийското село Нови хан, откъдето излъчва до края на Втората световна война.

А в новина на БТА от 30 декември 1944 година четем следното: „Днес в 5 часа след пладне се извърши откриването на възстановеното студио на Радио София.“

На тържеството присъстваха регентите проф. Ганев и Бобошенски, министърът без портфейл генерал-лейтенант Добри Терпешев, министърът на пропагандата Димо Казасов, главнокомандувачият генерал-лейтенант Маринов, представители на съюзнишките мисии, главният секретар на Министерството на пропагандата г-н Файонов, представители на Националния комитет на ОФ и много други граждани.“

В публикацията се посочва също, че Държавният симфоничен оркестър при Радио София изпълнява „Шуми Марица“, след което министърът на пропагандата произнася реч, в която казва: „Вие виждате възстановен нашият салон.

Той беше почти напълно разрушен и само благодарение на голямата енергия, която развиха сътрудниците на нашата радиоразпръсквателна служба, ние можахме да ви поднесем за първи път от 10 януари тази обществена сграда напълно възстановена. Нека този факт бъде настърчителен източник на всички ония усилия, които трябва да бъдат положени, за да добие София своя първоначален облик.“

След това директорът на радиоразпръскването в България Орлин Василев също произнася реч. Групите „Росна китка“ и „Хайдушка песен“ при студиото изпълняват народни песни, а Държавният хор при студиото – композиции на български композитори. Тържеството завършва с изпълнението на симфонични пиеси на Държавния симфоничен оркестър.

1945

В новина от 17 март се посочва, че продължават разпитите на подсъдимите журналисти от Шестия състав на Народния съд. Сред тях са и личности от радиото.

„Йордан Стубел, писател, главен уредник на Радио София, твърди, че се е стараел да смекчава колкото му е било възможно грубо провежданата пропаганда по радиото. Отрича да е правил доклади против сътрудници на Радио София, които били запозорени в левичарство“, се посочва в новината.

„Извикан бе на подсъдимата скамейка обвиняемият Есто Везенков, заемал разни служби в Радио София, а напоследък е бил уредник на информационната служба. Не се признава за виновен“, пише в новината от гения.

Сред имената е и това на Димитър Симигов – писател, бил на служба в Радио София, уредник на радиотеатъра, автор на диалозите, четени по радиото от артиста Хранов и други, както и Захари Захариев – уредник на радиовести и сътрудник на Д. Симигов в радиотеатъра.

1948

На 26 юли в Радио София е подписана спогодба за сътрудничество между Чехословашкото радиоразпръскване и Главната дирекция на радиоразпръскването и радиофикацията в България. От страна на Чехословашкото радиоразпръскване спогодбата е подписана от Казимир Шал – генерален директор на Чехословашкото радиоразпръскване, от г-р Мирко Очадлик – централен програмен директор, и от г-р Йосиф Урбан.

От страна на Радио София спогодбата е подписана от главния директор на радиоразпръскването и радиофикацията помощник-министъра Карло Луканов, от програмния директор на Радио София Чудомир Петров и от техническия директор на Радио София инж. Ганчо Пушкарков.

Спогодбата предвижда раз-

мяна на програми, концерти и музикални сили. Радио София и Чехословашкото радиоразпръскване се уговарят да устройват веднъж в месеца програмата „България говори на Чехословакия“ и съответно – „Чехословакия говори на България“. Всяка една от страните се ангажира да урежда два пъти дневно най-малко по 10 минути предаване на къси вълни за другата страна.

1949

В новина от 6 април четем, че обявеното от Главната дирекция на радиоразпръскването състезание за най-добрия изпълнител на Ботеви стихотворния пред микрофона ще започне в неделя, 10 април, от 16.30 ч на вълна 391 м по София II, Радио Стара Загора и Варна.

За да поощри активното и масово участие на радиослушателите в този първи по рода си у нас конкурс, Главната дирекция на радиоразпръскването определя следните награди за най-правилно преценилите слушатели: една първа награда – радиоприемник „Христо Ботев“; две втори награди – събрани съчиненията на Христо Ботев, и пет трети награди – годишен абонамент на списание „Радио преглед“.

* * *

На 14 юни оркестровият състав на хор „Пятници“ начело със своя ръководител Васил Хватов посещава Радио София. Те са посрещнати

в концертното студио, където са събрани почти всички радиоработници. Програмният директор на Радио София Чудомир Петров поздравява оркестрантите с „Добре дошли“, а диригентът Василий Хватов запознава присъстващите с народните инструменти на оркестровия състав.

От звукозаписвателната служба при Радио София са записани на магнетофонна лента оригинални руски народни песни, изпълнени от оркестровия състав на хор „Пятници“, които ще бъдат включени за напред в програмата на радиото.

1955

На 7 май по случай Деня на радиото в зала „България“ се провежда тържествен концерт, организиран от Министерството на пощите, телеграфите и телефоните и Министерството на културата. На концерта присъстват видни общественици, научни и културни дейци, техници и инженери от родната радиопромишленост, служители от Радио София и пощите и много трудещи се от столицата.

Доклад за Деня на радиото представя министърът на пощите, телеграфите и телефоните Цола Драгойчева. Тя припомня, че преди 50 години на този ден руският учен А. С. Попов демонстрира първото в света радиоприемно устройство, а днес радиото е не само забележително и си-

гурно средство за съобщения, но и цял обширен раздел от науката и техниката. Драгойчева посочва, че в нашата страна се прави всичко възможно за по-бързо развитие на радиотехническата база. „Националният радиопредавател „Христо Ботев“ бе преустроен и подобри качеството на предаванията си. Радиопредавателите в град Сталин и Стара Загора бяха заменени с нови, по-мощни. Броят на концертните радиостудиа бе увеличен. Осигурено със здрава техническа база и учейки се от богатия опит на съветското радио, българското радио за 10 години народна власт завоюва големи успехи. Сега нашите радиостанции излъчват повече от 85 часа в денонощие, от които 60 часа за страната и 25 часа – за чужбина. Всеки ден в 9 емисии те дават широка и правдива информация за живота и събитията в страната и чужбина“, казва тя.

В рамките на събитието артисти от Народния театър „Кръстьо Сарафов“, Народната опера, Българската хорова капела и Държавния симфоничен радиооркестър изпълняват богатата програма.

* * *

За нови радиофицирани селища в Смолянско четем на 12 май. „Истински празници са тези дни и вечери за млади и стари от селата Момарско и Турян. Високоговорители огласяват вече смълчаните до вчера улици на двете села и

близките високопланински махали. Трудещите се селяни с голямо задоволство слушат народна музика и новини от Радио София“, се посочва в новината от деня.

А на 25 май е радиофицирано селото Голям Поровец, Исперихско. „Тази вечер кооператорите и честните стопани от селото получиха нова ценна културна придобивка. В 30 гома и по улиците на селото за първи път прозвуча народна музика, предавана от Радио София. В близки дни и други 150 домакинства от селото ще слушат предаванията на радиото и на местната радиотранслационно централа. Сега работниците от радиовъзела в Исперих подготвят радиофицирането на цялото село“, посочва БТА.

* * *

На 31 май в Пловдив тържествено е открита новата радиопредавателна станция. На тържеството присъстват представители на Околийския комитет на БКП, Околийския и Окръжния народен съвет и много граждани. След прерязването на трицветната лента секретарят на Околийския комитет на БКП Георги Стоянов произнася реч по радиостанцията, с което честити на трудещите се от околията новата голяма културна придобивка.

Новооткрытата радиостанция е предназначена за предавания в околията. Тя ще има всяка седмица по три емисии на средни вълни. Пре-

даванията на радиостанцията ще се препредават от 72 радиотранслационни центри.

1961

„Говори радиовъзелът Полски Тръмбеш. Говори радиовъзелът Полски Тръмбеш! Драги слушатели, започва нашето редовно предаване!...“

Гласът на програмната ръководителка Румяна Давидова се носи бодро над селото, в домовете, из фермите. Той е вече близък, обичан и чакан с нетърпение от всички кооператори. Те знаят, че и днес тяхната Румяна ще им съобщи нещо ново, ще ги запознае с хода на селскостопанските работи, ще поздравя първенците от селото с някоя хубава народна песен, „ще клъвне“ мързеливците и лентяите“, пише БТА в новина от 26 юли. В нея се посочва също, че в окръга има още 85 радиоредби, които подпомагат активно партийните и стопанските ръководства за мобилизационните сили на селските труженици и в тези напрегнати летни дни. Програмите и тематичните планове на всички радиоредби са тясно свързани с конкретните задачи, които стоят за разрешаване на село. Всеки ден се предават ежедневни бюлетини – коя задача как се изпълнява, изнасят се поздравителни концерти за първенците, четат се художествени и сатирични материали, споделя се опитът на най-добрите бригадири и звеноводи. Радиоредбите в

Долна Оряховица, Бяла черква, Караусен, Павликени и други организират с местни герои и хумористични предавания по подобие на Костагин и Милатин,

Всички радиоредби в окръга са се включили в организирания от Радио София конкурс на тема „На новото – широк път“. С всеки изминат ден програмите стават все по-разнообразни и по-богати. Особено добре работят радиоредбите в селата Мяхалци, Драгомирово, Самоводене, Асеново и Полски Сеновец.

* * *

Гост на Симфоничния оркестър на Българското радио и телевизия е видният пианист Андре Пере. На 27 ноември в зала „България“ се провежда концерт на оркестъра, в който като солист участва гостът. Под диригентството на Васил Стефанов е изпълнена творбата на нашия млад композитор С. Пиронков – Симфония за щрайх, и балетната сюита „Жар птица“ от Стравински. Своего високо клавишно майсторство Андре Пере показва в концерта за пиано и оркестър № 5 от Бетовен. Публиката сърдечно аплодира швейцарския пианист и изпълнителите от оркестъра.

1962

От 4 ноември се пуска в пробна работа нов български радиопредавател на средни вълни.

Той излъчва на 530 метра (566 килохерца) и ще работи делнични дни от 16.55 часа до 24.00 часа и в предпразнични и празнични дни от 15.55 часа до 24.00 часа, като препредава първа програма на Радио София. По-късно предаванията ще станат целодневни.

С пускането на този предавател се дава възможност на трудещите се от нови райони на Югозападна България да приемат и слушат добре програмата на Радио София.

* * *

За делегатите и гостите на Осмия конгрес на БКП в Софийската народна опера на 12 ноември е даден голям концерт. Част от програмата са децата от пионерския хор „Бодра смяна“, които под диригентството на заслужил артист Бончо Бочев изпълняват няколко песни. Прочутите майстори на нашето вокално изкуство Юлия Винер, Никола Николов, Катя Попова, Любомир Богуров, Димитър Узунов и Николай Гяуров в съпровод на оркестъра на Българското радио и телевизия под ръководството на Васил Стефанов изпълняват арии из опери на Чайковски, Верди, Пучини, Масне, Джордано, Пипков и Римски-Корсаков. Концертът завършва с интернационала, изпята от сборен хор, съставен от Българската хорова капела „Светослав Обретенов“, академичния хор „Георги Димитров“ и ансамбъла за масови песни при Радио София.

1963

По повод 7 май – Деня на радиото, БТА публикува новина, озаглавена „Прозорец към живота“. В нея прави кратък обзор на историята на радиото в страната:

„Гласът на българското радио прозвуча в един ноемврийски ден на 1929 година, когато за първи път бе излъчена програма на български език по етера. Конструкторът Георги Вълков с активното съдействие на група радиолюбители с примитивни средства построява в инженерната работилница малка радиостанция с мощност 60 вата. През януари 1935 година е публикуван закон-наредба, с който държавата поема изцяло управлението и ръководството на радиоразпръскването в България. Програмите по това време са кратки, състоящи се от танцова музика, народни песни, съобщения и беседи, прекъсвани понякога със седмици.

Днес Радио София е огромен прозорец към многообразието и пъстротата на живота. Повече от 30 часа в три програми денонощно този говорещ вестник е разтворен пред слушателите. 23 часа в денонощието Радио София предава на 11 езика за чужбина. През 1962 година се въведе програма и на ултракъси вълни. Радиото стана любим другар и съветник на трудещите се. Докато през 1932 година у нас е имало 62 677 радиопарата, сега те на-

брояват 1 183 630, от които 612 460 са в селата. Броят на радиоточките възлиза на 613 090, от които 387 071 само в селата. А от три години и телевизионният екран започна да събира хиляди зрители. В настоящия момент в страната има 43 244 телевизора, от които 5506 са в селата.“

1964

През май по повод Празника на радиото БТА припомня, че до 1944 година у нас нямаше нито едно радиофицирано село, а до момента са радиофицирани повече от 1900 села.

Година наред програмата на „Родно радио“ се е състояла от 1-2 часа два или три пъти седмично. От 1934 година се слага началото на редовната всекидневна тричасова програма на Радио София. Сега програмата възлиза на 37 часа в денонощие за страната и на повече от 25 часа за чужбина на 11 езика.

Докато през 1944 година Радиото разполага с три предавателя с обща мощност 52-киловата, сега в страната има 11 предавателя с мощност 675 киловата, или мощността се е увеличила повече от 14 пъти.

* * *

На 12 юни по покана на австрийското правителство за Виена заминава делегация на Съюза на българските журналисти. Част от състава ѝ е Тамара Тачева – от главната

редакция „Предавания за чужбина“ при Радио София.

Делегацията е изпратена от членове на Бюрото на Управителния съвет на СБЖ и журналисти от столичния печат, БТА и Радио София.

* * *

На 8 август от Букурещ предава кореспондент на БТА, който разказва за отминалия концерт в Букурещкия летен театър „23 август“ на гостуващия Естраден оркестър на Българското радио и телевизия. С концерта на 7 август съставът приключва гвуседмичното си гостуване в Румъния, където изнася концерти в 13 града.

* * *

„През идната година ще продължат в по-широк размер инженерно-техническите работи в нашата радиотехническа и електронна промишленост за достигане на световното равнище в тази област“, пише БТА на 30 декември.

Очаква се още по-масово приложение да намерят полупроводниковите прибори – диоди и транзистори, при създаването на новите модели радиоапарати, телевизори, магнитофони, усилвателни уредби, автоматични и телефонни централи, приемно-предавателна апаратура и др.

„С бърз темп ще се развива радиотехническата апаратура за професионални и

промишлени цели“, се казва в новината от деня.

1965

Радио София и Радио Москва организират тази година голям съвместен конкурс „За среща на Шипка“, пише БТА през май. Планирано е конкурсът да бъде в два етапа: в първия ще вземат участие пет града – Търново, Плевен, Благоевград, Стара Загора и Габрово. Участниците ще се състезават за най-хубаво изпълнение на съветски стихове и песни и най-добър, точен и остроумен отговор на поставени въпроси. Местните конкурси започват на 30 май в Търново и завършват на 27 юни в Габрово. На тях ще бъдат излъчени по 9 души от всеки град, които ще вземат участие във втория етап, който ще се проведе в София през август.

* * *

На 21 септември кореспондент на БТА предава от Москва: „Здрав професионален ансамбъл, състоящ се от превъзходни музиканти – така характеризира „Советская култура“ гостуващия в Съветския съюз Естраден оркестър на Българското радио и телевизия. Негови отличителни качества, добавя вестникът, са високото, техническо майсторство и ансамбловост“, пише той. Отбелязани са големите заслуги на ръководителя на оркестъра Милчо Левиев, а така също изкуството

София, 5 септември 1966 г. Официална Визита на Високо ниво – Тодор Живков, Митко Григоров и Павел Матев посещават Българското радио и телевизия.
Снимка: Б. Тодоров, БТА

на солистите Мария Мицева, Красимира Минева, Стефан Воронов и Кирил Семов. В светските медии се посочва още, че концертите в страната са преминали с голям успех. „Блестящият темперамент, умението веднага да заинтересува слушателя и здраво да го гържи в ръцете си, стремителният темп на представянето, рядката музикалност, финият вкус – всичко това се отнася към истинските завоевания на колектива“, пише в местната преса.

* * *

С голям интерес културната общественост в Перник посреща организираната на 15 декември от Клуба на културните дейци съвместно с Бъл-

гарското радио и телевизия вечер, посветена на големия немски композитор Бетовен. Сред гостите на вечерта в Двореца на културата са аташето по печата при посолството на ГДР Хайнц Хертиг и директорът на Културния и информационен център на ГДР в София Норберт Йонгерко.

За живота и творчеството на великия немски композитор слово произнася Стоян Ангелов от Радио София. Симфоничният оркестър при радиото и телевизията под диригентството на заслужилия артист Васил Стефанов изнася голям концерт от творби на Бетовен. Солист на концерта е цигуларят Георги Бадев, лауреат на международни конкурси.

* * *

На 16 декември в Конгресната зала на Партийния дом се провежда среща на бойците и командирите от столичния гарнизон с колектива на Радио София.

Неделчо Ганчовски – ръководител на Българското радио, разказва за голямата роля на радиото в нашия обществен-политически и културен живот, за стремежа на радио-работниците да съдействат за формиране чертите на новия човек, да възпитават в дух на патриотизъм войните от Българската народна армия. Събитието приключва с голям концерт с участието на състави от Радио София и артисти от столични театри.

1966

За втори път тази година Японското радио организира международен конкурс „Наградата на Япония“ за радио-телевизионни общообразователни програми, пише БТА на 15 ноември и припомня, че в това голямо състезание през 1965 година са участвали над 70 радиотелевизионни организации от 40 страни със 185 предавания. В тазгодишния конкурс, който вече е приключил, участва и Българското радио. То получава втората награда, която се дава от министъра на просветата на Япония, за научнопопулярното предаване „Ловци на атоми“ от д-р Светослав Славчев.

Това е една радиодрамата за съвременните из-

следвания и перспективите за бъдещото приложение на водорода и използването на термоядрената енергия за мирни цели. Тя е изготвена от главна редакция „Предавания за децата и юношите“. Режи-сьор на предаването е Лико Йосифов, а музикален оформител – Мирчо Сливенски. В него участват артистите Васил Стойчев, Петър Чернаев, Емил Стефанов, заслужилният артист Апостол Карамитев, Николай Бинев и други.

* * *

В новина от декември се посочва, че администрациите на съобщенията в България и Обединената арабска република са се споразумели да открият от 15 декември пряка радиотелеграфна връзка София-Кайро. Очаква се така да се намали значително срокът от подаването до получаването на телеграмите, разменини между двете страни.

1967

„Наг 110 000 магнетофонни ленти е общият фонд на Българското радио, а към 20 000 представляват неговия „Златен фонд“. Това са изключително ценни записи от най-важни събития в политическия и културния живот на страната“, четем в новина от 22 февруари.

Публикацията припомня, че неколцина ентузиастични са поставили началото на „Златния фонд“ още с първите пре-

давания на Българското радио през 1929 година. Тогава (пък и до преди десет-петнадесет години) не може да се говори за съвършена звукозаписна техника, с която радиото вече разполага и това му дава възможност да съхранява по най-добрия възможен начин своя „Златен фонд“.

В него може да се чуят записи на видни политически, държавни и културни дейци, както и например изказвания на Жолио Кюри, Пол Робсън, Максим Горки, Пол Елюар и др.

Освен това в „Златния фонд“ има записи и на най-талантливите български изпълнители на концертния, оперния и театралния подиум от различни поколения.

В скоро време извън столицата ще започне строежът на специално хранилище на „Златния фонд“ на Радио София, съобразено с най-новите изисквания на техниката.

* * *

В брой 48 на списание „Паралели“, издание на БТА, е поместена статия, носеща заглавието „Вашето изкуство изгражда моста на сближаването“. В нея се разказва за второто гостуване на Симфоничния оркестър на Българското радио и телевизия във Франция през втората половина на октомври. Поводът е участие в откриването на сезона на Д-вото на Големите изпълнители и в Хавърския музикален сезон. Нашите симфоници имат във Франция

приятели и почитатели още от 1965 година, когато за първи път спечелват признанието на френската публика. Тогавашният успех осигурява и сега ентузиазирани прием в повечето от градовете, в които са поканени: Париж, Марсилия, Лион, Сент-Етиен, Клермон Феран, Нант, Хавър, Руан и Люксембург. Френският печат отразява широко гостуването на нашия оркестър. В „Паралели“ са поместени извадки от някои вестници, сред които са и тези:

„С още непознатата на френската публика рапсодия „Вардар“ от Панчо Владигеров СО на БРТ пожъна триумфален успех, както впрочем и с другите си изпълнения, в които диригентът Васил Стефанов поставя техническото съвършенство на своите музиканти в услуга на една много широка чувствителност...“ („Ла Трибюн“, Сент Етиен)

„Софийският ансамбъл има заслуги, достатъчно известни, за да ги припомним. Ще кажем само, че те свидетелстват още веднъж за прекрасните резултати, до които води всекидневната работа на сто изпълнители, избрани измежду най-добрите.“ („Л'Еко“, Лион)

„Оркестърът показва непрекъснато и проникателно разбиране, релефен динамизъм. Неговото единство под опростеното и съвършено ръководство на Васил Стефанов е пълно. За онези, които още не познаваха големия български диригент, името му ще

остане като синоним на интерпретация от голяма класа.“ („Хавр“)

1968

„Нашите сънародници в чужбина ще имат възможност да слушат гласа на Отечеството по още една нова българска радиостанция. От 22 януари започват редовните предавания на радиостанция „Родина“, предназначени за всички българи извън пределите на страната, пише в новина от 18 януари. Радиостанция „Родина“ ще разказва за успехите на страната във всички сфери на живота, както и за по-важните международни събития. В нейните предаванията ще бъдат включвани програми, посветени на славни страници от нашата история и на най-хубавото от българската литература и музика.

Радиостанция „Родина“ ще предава за Европа всяка сутрин от 7 часа българско време и всяка вечер от 23 часа на средни вълни 362,7 м и на къси вълни на 31,39 е 49 м. За Северна Америка предаванията ще бъдат всеки ден от 18.30 часа и 20 часа източно стандартно време на вълна 30.93 м, или 9,7 мегацикли, и за Южна Америка от 20 часа и 21.30 часа Буенос-Айреско време в секторите на 25,31 и 41 м, или 11,675, 9,700 и 2, 255 килохерца.

* * *

По установени традиции 7 май се чества като Ден на

София, 16 септември 1970 г. Започва строителството на новата сграда на Българското радио. Първата колка е направена от председателя на Комитета за изкуство и култура Павел Матев. Снимка: Владимир Иванов, БТА

радиото и телевизията. На този празник е посветен и тържествен концерт, организиран в зала „Георги Кирков“ на Партийния дом от Българското радио и телевизия, Съюза на българските журналисти, Министерството на съобщенията и Държавното стопанско обединение „Радио-електронна и съобщителна промишленост“.

В програмата участват музикалните състави на Българското радио и телевизия – хоровата капела „Св. Обретенков“ под ръководството на главния диригент Георги Робев, оперно-симфоничният оркестър под диригентството на заслужилия артист Атанас Маргаритов със солисти Благовеста Карнобатлова, Димитър Петков, заслужи-

лия артист Емил Камиларов. Участват също така Ансамбълът за народни песни с ръководител Димитър Динев, групата „Хайдушка песен“ и оркестърът „Балкантон“.

* * *

На 4 октомври в Съюза на българските журналисти се провежда пресконференция, на която генералният директор на Българското радио и телевизия Богомил Нонев говори пред столични журналисти и чуждестранни кореспонденти за творческите инициативи на този важен институт през новия културен сезон. Подробности по новите програми на радиото и телевизията дават техните първи заместник-директори – Рад Каменски

и Кирил Василев. Изтъкнато е, че се предвиждат редица нови рубрики и предавания, изработването на многосериен и други телевизионни филми и ще се популяризират постиженията на българската наука и техника. Специални нови предавания се предвиждат за учащите се и за младежта.

1969

Между 10 август и 4 септември се провежда вторият преглед на съвременната българска радиопиеса и радиопостановка, пише БТА в началото на прегледа. В програмата на Радио София ще бъдат излъчени 16 постановки на нови пиеси за възрастни и деца.

Радиотеатърът за възрастни ще предложи на своите слушатели пиесите „Първата нощ“ от Иван Остриков, „Спокойната хижа“ от Георги Марков, „Бадемовото клонче“ от Емил Манов, „Къмпинг“ от Мирон Иванов, „Хубава есен“ от Михаил Величков, „Бръмбари“ от Кирил Василев, „Адиос, мучачос“ от Васил Цонев и „Към отвъдния бряг“ от Д. Гулев.

Малките радиослушатели ще могат да се запознаят с постановките на пиесите „Помни те, Стоянчо, ние – батко ти, Чапай и войникът Гаврил“ от Димитър Гулев, „Баща ми – бояджията“ от Васил Цонев, „Ами и морската царица“ от Иван Остриков, „Златната ябълка и момчетата“ от Катя Воденичарова, „Просешки работи“ от Мирон Иванов, „Пет пушки и две торби патрони“ от Георги Марков, „Приключенията на

Луско по море“ от Борис Априлов и „Агска бомба“ от Кольо Георгиев.

Режисьорите на радиопостановките за възрастни и деца са Георги Костов, Кирил Каменов, Мария Вълчанова, Ребека Арсениева, Елка Драганова, Сл. Матова, Р. Киряков.

1970

„Днешният августовски ден е необикновен и празничен за колектива на Българското радио“, пише БТА на 17 август. Новината от гения разказва как сред аплодисментите на присъстващите председателят на Комитета за изкуство и култура Павел Матев прави първата копка на основите на сградата на новия радиодом – до сегашната сграда на бул. „Драган Цанков“ 4 в София.

На тържеството по този

повод присъстват политици, видни обществени и културни дейци и граждани.

Новата монументална сграда ще се осъществи по проект на арх. Георги Стоилов. Съоръжена с модерна техника, тя ще бъде съобразена със съвременните изисквания и ще предостави прекрасни възможности за творческа работа на целия колектив.

В приветственото си слово генералният директор на Българското радио и телевизия Тодор Стоянов отбелязва, че колективът от радиожурналисти, говорители, артисти и други ще удвоят своята готовност и ще изнесат напред поверените им позиции на идеологическия фронт.

* * *

София, 16 септември 1970 г. Част от присъстващите на тържеството по повод първата копка на строежа на новата сграда на радиото. Снимка: Владимир Иванов, БТА

София, 5 септември 1970 г. В специално предаване по радиото е направена равностметка на постиженията на нашето стопанство и развитието му в бъдеще. Снимка: Владимир Иванов, БТА

В брой 34 на списание „Паралели“ от август е поместена статия, която разказва за третото турне на детския хор на Българското радио и телевизия в Япония:

„... Родино, Родино, как толкова слънце събра!...“ Една крилата, завладяваща детска песен грабва милионите посетители на българския павилион на „Експо-70“ в Осака още с влизането им. От широкия цветен екран ги посрещат грейнали в радост детски лица, сияйни усмивки...

Пее Детският хор на Българското радио и телевизия!

Хората се спират, дълго и внимателно слушат песента или захласнато поклащат глава. Други насочват по-близо микрофоните на своите магнитофони, за да запишат възшебните гласове. Трети разпитват любезната информаторка, самата тя бивша членка на хора, за неговите

прояви, настоятелно молят да получат записана на грамофонна плоча изпълняваната песен. Голяма част от тях познават малките български певци от концертните им турнета в Япония през 1967 и 1969 година и обичат тяхното изкуство. Знаят за предстоящото им трето гостуване и с нетърпение ги очакват...

И българските славеи са отново в Япония!

Този път им предстои едно изключително преживяване, по-вълнуващо може би от тържествената премиера в Токио. Наред с редица други световноизвестни изпълнителски състави и артисти те са поканени да изнесат самостоятелен концерт в изложбения град на „Експо-70“. От концертния подиум на световното изложение нашите малки певци ще имат възможност да покажат своето изпълнителско майсторство.

Детският хор на Българското радио и телевизия ще гостува в Япония от 14 август до 26 септември. През този период под диригентството на Христо Недялков хорът ще изнесе около 25 самостоятелни концерта в редица от най-големи градове на страната, прекосявайки я от най-северната до най-южната ѝ част. Ще направи стереозаписи за дългосвиреща грамофонна плоча в Токио. Голям интерес към него проявяват и някои музикално-творчески кръгове в Япония. Те ще организират показна репетиция-концерт на хора в гр. Шизуока пред хорови диригенти от Япония. Наред с филмите, заснети по време на миналите турнета, това е един стремеж за изучаване опита в творческата работа на нашия прочут детски хор.

На малките певци от Детския хор на Българското радио и телевизия и на техните ръководители „Паралели“ пожелава пълен успех!“

1971

От няколко години Японското радио организира голям международен конкурс за учебни радио- и телевизионни предавания, четем в новина от началото на годината. За „Голямата награда на Япония“ се състезават радио- и телевизионни станции от целия свят. Българското радио и телевизия са редовни участници в конкурса, те изпращат свои програми за подпомагане на учебния процес. Два пъти вече

програмите, представяни от Българското радио, са удостоявани с „Голямата награда на Япония“.

На 7 януари става известно, че предаването „В чудната страна – „Бионика“ на главна редакция „Предавания за деца и юноши“ при Българското радио е удостоено с похвална грамота.

* * *

На 24 март Симфоничният оркестър на Българското радио и телевизия с диригент заслужил артист Васил Стефанов изнася концерт в зала „Георги Кирков“ на Партийния дом. В него за първи път е изпълнена „Сияйна зора“ от Александър Райчев, в програмата са и Концерт за пиано и оркестър от Чайковски и Симфония номер 3 от Бетовен. Като солистка участва известната наша пианистка Милена Моллова.

А на 28 март в зала „България“ се представя Детският хор на Българското радио и телевизия. Спечелили симпатиите на музикалната критика от Япония, Дания, ГДР и много други страни, малките певци под ръководството на диригента Христо Недялков в акомпанимент на Ружка Чаръкчиева показват отново пред нашата публика своя характерен вокално-изпълнителски стил. В програмата бяха включени песни от Парашкев Хаджиев, Любомир Пипков, Георги Димитров, Димитър Петков, Петър Ступел, Светослав Обретенов и

други български композитори. Изпълнени са творби от Бах, Хендел, Чайковски, Рахманинов, Компанеец.

* * *

На 24 май хиляда слушатели за първи път чуват по Българското радио „Химн в чест на Кирил и Методий“ от Пьотр Илич Чайковски. Творбата на гениалния руски композитор е тържествена възхвала на делото на двамата братя, на забележителната култура на славянските народи, пише в новината от деня.

Химнът е напечатан за първи път в Москва от музикалното издателство на Юргенсон през 1885 година. Негова основа е старинен славянски мотив, който Чайковски е заимствал от сборник с песнопения. Авторът на текста не се споменава, вероятно за да се подчертае народността на произведението.

Внушително и красиво звучи изпълнението на химна от Ансамбъла за песни при Българското радио и телевизия под диригентството на Михаил Милков.

* * *

На 27 май в столицата е подписан протокол за сътрудничество между Българското радио и телевизия и Френското радио и телевизия. Френската делегация се води от Мишел Робига – директор по международните въпроси на Френското радио и телевизия. Протоколът е за периода

1971-1978 година.

В областта на радиото споразумението предвижда широка размяна на музикални, литературни, граматични, образователни документи и забавни програми, размяна на текстови и музикални записи за културни събития, новости и групи.

1973

На 1 февруари в Шумен е открита най-новата радиостанция в страната. На тържеството по този повод присъстват секретарят на ЦК на БКП Александър Лилов, председателят на Комитета за телевизия и радио Тодор Стоянов, представители на съседните окръзи, много граждани.

Първият секретар на Окръжния комитет на партията Васил Вачков изразява благодарността на трудещите се от Шуменски, Силистренски, Разградски и Търговищки окръг за голямата културна приготовка.

Секретарят на ЦК на БКП Александър Лилов честити на трудещите се от този гревен край на родината новата радиостанция, след което прерязва трицветната лента и обявява за открито Радио Шумен.

* * *

На 11 декември в ефира се включва гласът на най-младата българска радиостанция – Благоевград. По този повод на площада пред сградата

Пловдив, 22 февруари 1971 г. Репортаж от окръжния радиоклуб в града на тепетата. Снимка: Владимир Иванов, БТА

1974

на новото радио в града се провежда вълнуващо тържество-митинг, на което присъстват кандидат-членът на политбюро на ЦК на БКП Кръстю Тричков – първи заместник-председател на Държавния съвет, ръководители на окръга и града, представители на Комитета за телевизия и радио при Министерския съвет, културни дейци, много граждани и гости.

Кръстю Тричков поздравява благоевградчани с новата придобивка, пожелава на колектива на радиостанцията успех в благородната и отговорна мисия и обявява Радио Благоевград за открито.

Предстоящите експериментални предавания по втора програма на Българската телевизия и редовното гвадесет и четири часово излъчеше на програма „Хоризонт“ на Българското радио са в центъра на вниманието на пресконференцията, която се провежда на 6 септември в столицата.

Председателят на Комитета за телевизия и радио Тодор Стоянов говори за ролята и задачите на нашите телевизия и радио и отбелязва успехите, постигнати от телевизионните и радиоработниците. Стоянов съобщава, че от 9 септември програ-

ма „Хоризонт“ на Българското радио преминава на 24-часово непрекъснато излъчване.

1975

„Театър без сцена“ е заглавието на статия от брой 3 на списание „Паралели“ от януари, която разказва за радиотеатъра:

„В трето студио на Радио София се записва нова радиопиеса – една от 60-те премиери, предвидени в годишния репертоарен план на радиотеатъра.

Неговата история започва след 9 септември 1944 година, когато са били осъществявани драматизации и пригодени за радио театрални пиеси. Днес оригиналните радиопиеси съставляват около 80-90 процента от годишната продукция, като останалите 10-20 процента са предимно класика. Ръководители на театъра са били Ангел Вълчанов, Георги Громов, Георги Аврамов, Елена Панайотова, в момента главен режисьор е Лиляна Пенчева“, се посочва в статията. От нея също става ясно, че за разлика от някои театри тук режисьорите нямат проблеми с актьорския състав – те разполагат с всички столични артисти, канят актьори от провинциалните театри. Чести гости са народният артист Димитър Панов от Пловдив, заслужилата артистка Елена Стефанова от Търново и други. По този начин записът на гласовете на нашите най-добри артисти ще остане и за поколенията. Същевре-

менно амбицията на театъра е да обогатява непрекъснато кръга от нови гласове. Разбира се, това понякога затруднява записа, тъй като често се случва някои да си глътнат езиците пред микрофона, но почти всички режисьори работят с удоволствие с младите актьори.

Първите пиеси на младите автори също намират добър прием сред колектива на театъра. Известно е, че много от утвърдените днес драматурзи са започнали своя творчески път от радиотеатъра. Така например „Лодка в гората“ на Николай Хайтов е поставена за първи път в радиото.

В почивките по време на записа журналистът Веселин Янакиев от „Паралели“ разговаря с един от драматурзите на театъра – Мария Громова. Първият въпрос към нея е: „Кое е най-характерното в работата на този единствен по рода си у нас театър?“ Громова отговаря: „Спецификата на театъра налага особена структура на пиесите, които трябва да бъдат кратки, за да задържат вниманието на слушателите. Това от само себе си налага голяма концентрация на конфликтите, психологизация на образите, динамика на диалога, наситеност на монолога. Музиката и останалите звукови ефекти трябва да създават чувство за време и пространство, да карат слушателя да си представя мястото на действието. Освен това стремежът на нашия театър е да е ак-

туален, съвременен, непрекъснато разширяваме кръга от автори.“

1976

На 9 юни започва Третият републикански фестивал на червенокръстките радиопредавания, който се организира ежегодно в рамките на традиционния празник „Хисар – дренен и млаг“. За призовите места се състезават 93 радиопредавания с червенокръстка и балнеоложка тематика.

Привличайки широк кръг от радиожурналисти, фестивалът допринася за още по-широкото разпространение на народополезната дейност на Българския червен кръст.

* * *

Утрешният ден програма „Хоризонт“ на Българското радио посвещава на празника на българските студенти, четем в публикация на БТА на 7 декември. В предаването, което ще започне в 8 часа и ще завърши в 24 часа, ще бъдат включени репортажи, очерци, интервюта, разговори за настоящето и бъдещето на нашата студентска младеж, за техните грижи и надежди, радости и тревоги, ще се осъществят телефонни разговори с ректорите на Московския държавен университет, Карловия университет в Прага и Сорбоната в Париж.

Ще бъдат излъчени предавания от десетте студентски града в България, ще се състои състезание по студентско остроумие.

1977

На 14 януари БТА публикува текст, озаглавен „Радиотеатърът през 1977 година“. „90 премиери спектакъла и 2 200 000 слушатели – тези две цифри красноречиво говорят за дейността и популярността на единствения у нас „театър без сцена“, се посочва в него.

През годината вниманието на творческия колектив е насочено към още по-задълбоченото претворяване на съвременната тема в изкуството. Ще бъдат излъчени пиеси от Орлин Василев, Божидар Божилов, Емил Манов, Цилия Лачева, Лиляна Михайлова, Михаил Величков, Димитър Гулев, Мирон Иванов. За младите слушатели колективът е подготвил над 30 приказни сюжета и научнофантастични радиопиеси.

Част от радиопостановките са реализирани на основата на чуждестранни белетристични произведения. Ще бъдат драматизирани творби на Сол Белоу, Кхан Борген, Габриел Гарсия Маркес, Мигел Анхел Астуриас, Уилям Сароян.

* * *

По случай Деня на радиото и телевизията – 7 май, в столицата се организира тържествено събрание. В рамките на събитието заместник-председателят на Държавния съвет Георги Джазаров прочита указ на Държавния съвет за награждаване на Българското радио с орден „Георги Ди-

митров“ по случай 35 години от първата емисия на радиостанция „Христо Ботев“.

Генералният директор на Българското радио Боян Трайков благодари за високата награда и изразява готовността на служителите за по-нататъшното подобряване на работата. А Йонка Коцева, директор на програма „Христо Ботев“, произнася слово за дейността на радиоработниците.

1978

„Завършиха строително-монтажните работи на телевизионната станция на връх Снежанка. Заедно с антенната конструкция кулата се извисява на 156 метра над върха“, се казва в новина от 27 март.

Модерната апаратура на станцията ще осигурява силен и качествен телевизионен сигнал и излъчването на трите програми на Радио София. Успешно са извършени пробите за първа телевизионна програма, а на 27 март специалистите настройват предавателите за радиопрограмите. Очаква се през идните 15-20 дни станцията да бъде предадена за експлоатация.

* * *

За голям успех на Смесения хор при Българското радио четем в брой 27 на списание „Паралели“. Наскоро съставът с главен художествен ръководител Михаил Милков и гост-диригентът Здравко Михайлов

се завръща от успешното си турне из Швейцария, където е гост на Тригесет и деветия хоров фестивал, състоял се в град Нион, кантона Во, едно от големите музикални събития в живота на тази страна, провеждано ежегодно през втората половина на месец май.

Чест за българския състав е поканата да открие този крупен музикален форум и да изнесе заключителния концерт, както и да концертира в градове като Берн, Каруж и др. Програмата, с която хорът се представя пред швейцарската публика, е съобразена с изключителната зрелост на състава и интерпретационните му възможности. Тя включва произведения от предкласиката, старинната българска музика, класиката, руски и съветски песни, произведения от съвременни български композитори. Програмата е възторжено аплодирана от слушателите и твърде високо оценена от музикалните критици.

„Маестро Михаил Милков и диригентът Здравко Михайлов представиха своя хор в една завидна звучност, която кара слушателя да слуша със затаен дъх. Песните с национален характер, с които швейцарският слушател се среща за първи път, откриха един нов свят на въображение, дариха щедра радост от ритъм, динамика и неповторима емоционалност“, отбелязва вестник „Журнал дьо Нион“.

Смесеният хор при Българ-

ското радио се представя в своите три формации – дамски камерен хор, мъжки състав и смесен хор. Силно впечатление на слушателя прави песента „Гайдар“ от Светослав Обретенов, изпълнена от женския хор с кристална интонация, изразителна фраза, с онава характерно за българската песен напластяване от тонове и динамика. Мъжкият хор представя програма от руски песни, в които показва изключителната си спяност и художествена зрелост. Неповторимо впечатление оставят песните, изпълнени от смесения хор, „Круцификс“ от Антонио Лотти, „Аве Мария“ от Брукнер, „Цъфнало е кокиче“ от Георги Димитров, „Димянинка“ от Филип Кутев, „Хубава си, Татковино“ от Емануил Манолов, „Леле моме“ от Добри Христов и други, които публиката награждава с нестихващи аплодисменти и бисове.

1979

В програмите на Българското радио всеки месец се отделят около 1300 минути за детски предавания, пише в новина от 7 август. Сред тях са рубриците „Хубава си, Татковино“, посветена на 1300-годишнината от създаването на българската държава, „Очаквани срещи“, която запознава децата с нови книги, театрални и куклени постановки, изложби, международната асамблея „Знаме на мира“.

С интерес се посреща поредната предавания, съставе-

Шумен, 3 октомври 1972 г. Новата сграда на районната радиостанция в града.
Снимка: Владимир Иванов, БТА

ни от весели и приключенски сценки, както и научнопопулярната рубрика „Чуден свят“. За постиженията на малките творци в нашата страна във всички области на изкуството редовно информира предаването „Щастливи небеса“.

* * *

Струнният квартет при Българското национално радио е във фокуса на статия от брой 14 от на списание „Паралели“ от април.

„Неговото музициране се радва на признание, извоювано с високия професионализъм на талантливите и всеотдайни в изкуството. 1973 година, когато възниква идеята

за квартета, всъщност не е толкова далеч. Но целеустременият път на израстването, натрупването на майсторството и репертоара изглеждат равни на десетилетия работа.

Четири ярки изпълнителски индивидуалности се обединяват в хомогенната звучност на този „инструмент с 16 струни“. Всички те – възпитаници на Българската държавна консерватория, встъпват в състава със значителен солистичен актив, който продължава да расте и днес“, пише в статията.

В състава са Георги Тилев, Владимир Лазов, Светослав Маринов, Йончо Байров. Първите две години квартетът

се нарича „Тилев“ и е състав на Пловдивската филхармония. През 1975 година идва първото голямо признание в България. Камерната формация се нарежда сред елитните музикални състави на Радио София. Това е израз на огромното доверие към нейните перспективни възможности, но и момент, който поставя нови отговорни изисквания към репертоара и равнището на интерпретацията. Новият български радиоквартет се справя блестящо.

Основната дейност е свързана със записите за фонда на радиото. Но успоредно с нея

се множат събитията в артистичната биография на състава, расте обхватът на концертните му изяви. Гастролите в СССР, Фракция, Австрия, Италия, Чехословакия, Унгария, Полша и Грузи – нерядко на отговорни международни фестивали, участията в българските музикални форуми като „Софийски музикални седмици“, „Варненско лято“, Фестивала на камерната музика в Пловдив – предизвикват спонтанен и единодушен възторг у публиката и критиката. Навсякъде се отбелязват завидният професионализъм на квартета, високата изпълнителска и инструментална култура, лекотата на стиловите превъплъщения, ансамбловостта на музицирането, невероятната изразителност на сценичното присъствие, гъвкавата и пластична моделировка на фразата.

„Паралели“ припомня и че

София, 3 декември 1973 г. Радиотехниците Стефка Маринова и Божидар Пондев осигуряват качествено предаване на програмите. Снимка: Т. Васев, БТА

миналата година радиоквартетът извоюва огромен успех на международния конкурс в Колмар – Франция, където му е присъдена II награда. Изключително високото ниво на тяхното представя не е отбелязано с възторг от журито и критиката.

* * *

Още една изява на музикален състав на радиото е отразена в брой 18 на „Паралели“ от месец май: „Когато Оперно-симфоничният оркестър на Българското радио пристигна на 30 март тази година в Атина, в тази част на Гърция пролетта отдавна бе встъпила в правата си. Пробудил се след необичайни студове и капризи на времето, тримилionenният град живееше под знака на голямо национално и международно културно събитие – традиционния международен конкурс за млади оперни певци и пианисти „Мария Калас-79“. Нашите симфоници пристиг-

наха по покана на организационния комитет и трябваше да съпровождат кандидатите, достигнали до третия тур. Беше ни оказана особена чест, която правеше задачата трудна предвид двете репетиции, с които трябваше да се подготвят съпроводите на осем арии и Концерт за пиано и оркестър №1 от Брамс, Концерт за пиано от Шуман и Концерт за пиано и оркестър № 2 от С. Рахманинов“, пише изданието на БТА.

1980

„Ежедневно работниците от съобщенията извършват над пет милиона услуги, осигуряват излъчването на радио- и телевизионни програми, грижат се вестниците и списанията да стигат навреме до всеки кът от страната. И тази година на 11 май – техния професионален празник, ще бъде отгадено заслужено признание на всеотдайния им труд“, пише в новина

от началото на май. В нея се посочва още, че радио-телевизионната ни мрежа се усъвършенства. Изградените предавателни станции вече осигуряват над 75 на сто покритие на страната с четирите радио- и двете телевизионни програми. За да стигнат те до всеки кът от страната, всяка година ще растат нови модерни радио-предавателни, телевизионни, радиорелейни и ретранслаторни станции. Само през миналата година влизат в действие радио- и телевизионните кули в Толбухин, връх Снежанка, десетки ретранслаторни станции.

* * *

Чрез земната космическа станция ставаме свидетели на важни и интересни събития у нас и в чужбина. Това сложно съоръжение се управлява от колектив, изграден предимно от млади специалисти. За техния труд разказва началникът на станцията Стефан Стойков пред БТА в началото на май.

„Практиката вече е доказала, че спътниковите съобщителни системи са най-ефективните за далечни разстояния. При тях предимствата са много, но най-важното е високото качество, което се постига. Нашата земна космическа станция е снабдена със съоръжения на високо техническо равнище. С тях имаме възможност да приемаме и да предаваме ра-

дио- и телевизионни програми, да осъществяваме бързи международни телефонни връзки“, казва той.

Съюзът на българските журналисти присъжда награди по случай 24 май – Деня на българската просвета и култура, на славянската писменост и на българския печат.

Сред отличените с една от петте втори награди е Божана Димитрова от Радио София – за умелото прилагане на трудните, но ефикасни и живи форми на радиожурналистиката.

На 28 май Съюзът на музикалните дейци присъжда наградите за високи художествено-творчески постижения в музикално-изпълнителското изкуство, музикалната педагогика, хореография, теория и публицистика през 1979 година. Сред наградените е Симфоничният оркестър на Българското радио.

„Български ритми край Рейн“ е заглавие в брой 12 от март на списание „Паралели“. Статията започва с думите: „Концертното турне на Симфоничния оркестър на Българското радио във ФРГ през февруари имаше множество измерения. В територията между три легендарни за немците реки – Рейн, Майн

и Аар, нашите симфоници се срещнаха за трети път с една компетентна, сърдечна и критична публика, част от която доскоро беше свързвала представите си за България с гостоприемството на нашето Черноморие и планинските курорти. Стартият беше успешен. Още при първото съприкосновение с публиката в големия курортен и конгресен център Баг Хомбург, противно на характерното за февруари време, „барометърът сочеше слънце“ – както в преносния, така и в конкретния смисъл. Маршрутът на турнето ни отведе в сърцето на индустриалния Рур.“

Главният художествен ръководител на оркестъра Васил Стефанов споделя, че това трето гостуване на нашите симфоници в Западна Германия може да се окаже като решително „завоюване на терен“. „За всички нас бе известна изненада радушият прием, оказан от публиката на българските пиеси – непознати и с необичайна метроритмика.

Ако някой все още страда от предубеждението за резервираността на немската публика, за някаква пословична „студенина“, той би трябвало да изживее неповторимите мигове на възторг, ентусиазъм, тропане с крака (да, въпреки че това не бе италианска публика!), след които неизменно и при седемте концерта следваха два симфонични биса – „Ръченица“ от П. Стайнов и „Музи-

кален момент“ от Шуберт в изпълнение на щрайха“, пише на страниците на „Паралели“.

1981

На 14 юли в столицата е подписан договор за сътрудничество между Българската телевизия, Българското радио и Министерството на информацията и радиоразпръскването на Индия.

Документът, който обхваща тригодишен период, предвижда задълбочаване на връзките между двете страни в областта на информацията.

Договорът е подписан от генералните директори на Българската телевизия и Българското радио Иван Славков и Боян Трайков и гържавният министър на информацията и радиоразпръскването на Индия Кумуд Джуши.

Споразумение за сътрудничество между Българското радио и Главното управление за телевизия и радио на Ирак е подписано в столицата на 22 септември. Предвижда се двата института да отбелязват националните празници, исторически дати и годишнини, важни събития. Ще се разменят предавания, музикални записи, детски програми. Подписан е и договор с Българската телевизия.

Документите са подписали генералният директор на Българската телевизия Иван Славков, заместник генералният директор на Българ-

ското радио Илчо Бъчваров и генералният директор на Главното управление за телевизия и радио на Ирак Хамид Сауг.

1982

Симфоничният оркестър на Българското радио подготвя богата програма за своите почитатели през март. В нея централно място заема цикълът „Именити гости от чужбина“. На 19 март инструменталистите ще свирят под ръководството на австрийския диригент Файгел, пише БТА по-рано през месеца. А следващия вторник техен гост ще бъде народният артист на СССР Юрий Симонов, чието изкуство вече е познато на българската културна общественост. Солист ще бъде съветският инструменталист Иля Греберт.

Оркестърът ще продължи концертите лектории, които са предназначени за ученици и младежи. Видни наши музиковеди ще запознават слушателите с характерните особености на различните стилове в музиката, след което съставът ще изпълнява подходящи творби от световната класика и съвременността.

Една от вечерите е посветена на творчеството на Панчо Владигеров и ще бъде на 9 март. За първи път ще бъде изпълнена симфонична легенда от именития наш композитор. Ще дирижира заслужилният артист Александър Владигеров, а като

солистка ще се представи певицата Румяна Вълчева-Еврова. Всички изяви ще бъдат в зала „България“.

1983

В брой 51 на „Паралели“ е публикувана новина, озаглавена „Поредният тест за зрялост“. Тя започва с думите: „Симфоничният оркестър на Българското радио и телевизия навърши 35 години – „почтена възраст“ за равносметка и като че ли изключваща съмнения, че нови изпитания няма да бъдат преодолени. И все пак...“

През октомври и ноември оркестърът предприема най-голямото в своята биография загранично турне – 40 дни в Италия, Франция, Люксембург и Испания. Под ръководството на диригентите-титуляри Васил Стефанов и Васил Казанджиев ще бъдат изпълнени редица класически произведения. Откриването на сезона е в италианския културен център Сполето с... две премиери (общо четири спектакъла!) на оперите „Трубадур“ от Верди и „Севилският бръснар“ от Росини под диригентството на Карло Фраезе, артистичен директор на фестивала „Експериментална оперна сцена – Сполето-83“, и на неговия млад колега Лоренцо Мути. След премиерата диригентът Лоренцо Мути-Ричи споделя: „Оркестрантите изкачиха и този връх – интерпретацията на Росини в стил „ала Росини“. Съставът

приспособи своята звучност към изискванията на оперния спектакъл. Искам да благодаря за търпението, проявено от оркестрантите, за сътрудничеството в процеса на работата, за приноса им в творчеството. Не забравям и това, че съставът пристигна в последния момент след тежко пътуване.“

На премиерата на операта от Росини присъства американският диригент Херберт Хънгт. На миналогодишния фестивал в Сполето под негово диригентство радиооркестърът блестящо подготвя „Сватбата на Фигаро“ от Моцарт и той дава много добра характеристика за професионалните качества на оркестъра. Хънгт казва: „За мене бе голямо удоволствие да се срещна отново с оркестъра на Българското радио и телевизия и преди всичко – да чужа един чудесен спектакъл на „Севилският бръснар“.

Най-рисковани са концертите в Париж, Люксембург и Бордо, още повече че оркестърът музицира след дълги тежки преходи и безсънни нощи. В Голямата зала на Френското национално радио, където се е събрала много публика, под диригентството на В. Стефанов прозвучават убедително Патетична симфония от Чайковски, рапсодия „Варгар“ и Концерт от Григ със солист И. Дреников. Концертът е излъчен директно в ефир, а запис от тази забележителна проява се съхранява вече във фонда на Българското радио

благодарение акуратността и великолепната записна техника на френските ни колеги.

1984

На 17 януари са обявени наградите на журналистическия конкурс, който Общонародният комитет за защита на природата при Националния съвет на Отечествения фронт, Комитетът за опазване на природната среда, Министерството на горите и горската промишленост и Съюзът на българските журналисти организират всяка година по случай месеца за защита на природата – май.

Наградени са журналисти и редакционни колективи за убедителни материали или инициативи и рубрики на природозащитна тема, получили широко обществено признание и дали своя принос за решаването на проблемите на опазването и възпроизводството на природната среда.

Сред наградените с грамоти и медал на Общонародния комитет за защита на природата са няколко вестника, както и редакции при Българското радио и телевизия.

На 13 март в зала „България“ прозвучават най-хубавите творби на един от основоположниците и класиците на българската композиторска школа – Панчо Владигеров. С юбилейния концерт нашата общественост от-

белязва 85-годишнината от рождението на именития музикант.

Симфоничният оркестър на Българската телевизия и радио под диригентството на Александър Владигеров изпълнява произведения от бележития творец. Солист е пианистът Теодор Мусев.

1985

По случай Международния ден на радиото – 7 май, честван у нас като ден на телевизията и радиото, в столицата се провежда традиционна тържествена среща на колектива на Комитета за телевизия и радио.

Припомнена е високата отговорност на журналистите за издигането ролята на Българската телевизия и

българското радио. Обявени са творческите награди за ярки постижения в реализацията на радио-телевизионните програми през 1984 година.

А в салоните на грандхотел „София“ е организирана другарска вечер на колектива на Комитета за телевизия и радио.

На традиционното тържество телевизионните и радиоработниците игват с радостно настроение от постигнатото през изминалия период и с очакването за нови професионални завоевания през предстоящата година.

1987

„Детският хор при Комитета за телевизия и радио защити по блестящ начин своя авторитет и спечели нови почитатели на българското

Шумен, 2 февруари 1973 г. Водещите в новинарското студио в новата сграда на районната радиостанция в града. Снимка: Димитър Божинов, БТА

музикално изпълнителско изкуство – такава е единодушната оценка за участието на малките ни певци в Международния хоров фестивал „Песента е разбирателство“, чийто домакин този път бе певческото сдружение на град Кьонигсвинтер (ФРГ)“, пише в брой 50 на списание „Паралели“.

За това, че малките певци на маестро Христо Недялков са показали професионално умение, талант и всеотдайност, разказват не те, а общественици, критици, журналисти. Техните мисли следват под впечатляващи заглавия в печата: „Абсолютно върхови постижения в хоровия концерт на годината“, „Концерт от световна класа“, „Искрата прескочи – възхитителен концерт“, „Музиката действително не познава граници“...

Критикът Ханс Лаймс например пише: „Тук не само се пееше – в истинския смисъл на тази дума. Учудваща е констатацията как човешкият глас може да даде всичко, при това винаги в рамките на красивото. Момчетата и момичетата, облечени в цветните носии на родината си и с превъзходни солисти, са в състояние да пеят по начин, който за повечето немски хорове е непостижим.“ А в изданието „Райн-Зийг цайтунг“ коментират: „Хорът от България получи най-много аплодисменти. Думата „бис“ непрекъснато ехтеше в залата.“

На 4 юни в столицата е подписан протокол за сътрудничество между Комитета за телевизия и радио и Държавния комитет на СССР за телевизия и радио за периода 1988-1990 година. В документа се отбелязва, че главна задача на двете страни в по-нататъшното всеотдайно съдействие за сближаване на народите на България и Съветския съюз, за повишаване ефективността на сътрудничеството и за широкото отразяване на промените във всички области на обществено-политическия и икономическия живот. Протоколът е подписан от председателя на Комитета за телевизия и радио Любомир Павлов и от председателя на Държавния комитет за телевизия и радио на СССР Александър Аксьонов.

* * *

На 7 юни завършва 63-тата сесия на Административния съвет на Международната организация по въпросите на радиоразпръскването и телевизията, която се провежда в столицата. В нея участват ръководители на тринадесет радио- и телевизионни организации.

Обсъдени са ролята и дейността на ОИРТ в международния обмен на новини и програми, проект за нова редакция на устава на организацията; кандидатурите на нови асоциирани членове от Югославия, ФРГ и Испания.

Отделено е внимание на развитието и прилагането на нови техники и технологии в радио- и телевизионното разпространение. Утвърден е календарен план за следващата година. В приетата резолюция се определят направленията и задачите в тях на международното сътрудничество.

* * *

На 13 юни членът на политбюро и секретар на ЦК на БКП Йордан Йотов приема председателя на Комитета за радио и телевизия на КНДР Чу Хьон. Гостът е запознат с процесите на преустройството в нашата страна и е подчертана огромната роля на обществените науки и на телевизията, радиото и печата. Разменени са мнения за по-нататъшното обогатяване и задълбочаване на сътрудничеството между радио-телевизионните организации на двете страни.

На срещата присъства председателят на Комитета за телевизия и радио Любомир Павлов. Тук е и посланикът на КНДР Ха Дон Юн.

1989

На 16 май кореспондент на БТА предава от Ню Йорк и съобщава, че Радио София е носител на международната награда на Асоциацията на американските жени, работещи в радиото и телевизията. Отличието, което се дава за първи път, е за радиокомпозицията „Жените на

Южна Африка“ на дирекцията „Предавания за чужбина“. Тя е посветена на борбата срещу апартейда и за граждански права в ЮАР. Радиокмпозицията получава първа награда за много високи професионални качества. Само още една радиостанция – тази на Швеция, е удостоена с международно отличие.

Наградата на Радио София е връчена на авторката на предаването Ася Чендова и на главната редакторка в Дирекция „Предавания за чужбина“ Йорданка Попова. На тържествената церемония присъства и кметът на Ню Йорк Едуард Кох, както и други публични фигури.

1990

На 8 февруари представители на Българското радио връчват в секретариата на Народното събрание следното искане:

„Щялото досегашно съвместно съществуване на радиото и телевизията в рамките на Комитет за телевизия и радио категорично доказва своята несъстоятелност. Двата института са различни по своя характер, изразни средства, организация на труда и управлението. Те имат и своя различна аудитория. Това логично е водило през годините до няколко разделяния, последвани от изкуствени сливания в услуга на субективно наложени представи за общ комитет. През всичките години струк-

турата на комитета беше тромава и неефективна. Непрофесионални, измъчени бяха многократните опити за съвместни инициативи. Дори оперативната информационна дейност беше подчинена на универсални шаблони, механично „спускани“ и пренасяни върху вътрешната организация на радиото и телевизията, върху социалните проблеми на двата многохилядни колектива.

Затова категорично настояваме:

Да бъде отделено Българското радио като самостоятелен Национален информационен институт, подчинен единствено на парламента.“

Само за няколко часа искането е подписано от повече от 1100 радиоработници.

* * *

На 5 март в рамките на Петнадесетата сесия на Деветото народно събрание е представен доклад на парламентарната комисия за статута на Комитета за телевизия и радио.

А в публикация на БТА от 6 март четем какво е решението на Народното събрание за основните положения на статута на Българската телевизия и Българското радио: Комитетът за телевизия и радио се трансформира в два самостоятелни и равностойни института с общонационален и наднартийен характер – Българска телевизия и Българско радио.

Българската телевизия и Българското радио служат на интересите на народа и в своята дейност изразяват върховните цели и приоритетите на обществото и държавата. Те са едни от основните средства за осъществяване правото на информация на българските граждани.

На основата на изискванията на конституцията двата института служат за укрепването на националното единство, за демократизирането на обществото, за утвърждаване на основните национални и общочовешки ценности, съдействат за хуманистичното възпитание на младежта и децата, уважават човешкото достойнство, моралните мирозгледни и религиозни убеждения на хората, съдействат за осъществяването на външната политика на страната ни за мир и разбирателство между народите.

Председателят на комисията за изготвяне статут на Българската телевизия и Българското радио Людмил Стайков запознава народните представители с дейността на комисията и с внесенения от нея проект за решение.

Подчертано е, че при изготвяне на документа са взети под внимание внесените в парламента подписки, петиции, декларации от обществени организации, институти, колективи, лични становища. Ползван е и опитът на редица други страни в организацията и функциите

на тези две институции.

Въпреки изразеното от някои среди мнение, че се извързва с изготвянето на новия статут на телевизията и на радиото, комисията преценява като неотложно приемането на решение за двата института.

Депутатите приемат, при един въздържал се, решението на парламентарната комисия за статута им. Избрана е парламентарно-обществена комисия за телевизия и радио. Тя се състои от 15 души – 8 народни представители и 7 представители на обществения и на културния живот в страната. За председател на комисията е избран проф. Илчо Димитров, а за негови членове – Георги Стоянов, проф. Димитър Димитров, Леда Милева, Любен Кулишев, Маргарита Дупаринова, Стефан Данаилов, Яна Забунова (депутати) и обществените деятели: Георги Мишев, Ивайла Вълкова, Пелин Пелинов, акад. Петър Динев, Рангел Вълчанов, акад. Румен Цанев и Стефан Цанев.

Народните представители приемат с три гласа „против“ и пет „въздържал се“ предложението на министерския съвет за председател на Българската телевизия да бъде назначен Павел Писарев, а за председател на Българското радио – Александър Владков, при един въздържал се.

* * *

На учредително заседание на 12 март парламентар-

но-обществената комисия за телевизия и радио при Народното събрание разглежда вносените от председателя на Българската телевизия Павел Писарев и от председателя на Българското радио Александър Владков нови структури и предложения за ръководства на двата института.

Парламентарно-обществената комисия утвърждава по принцип структурата и ръководството на българското радио. Новата схема е съобразена с водещата роля на трите национални програми „Хоризонт“, „Христо Ботев“ и „Предавания за чужбина“ и главните обслужващи звена – дирекциите „Музика“, „Техника“ и „Икономика“. В структурата е избегната многостепенната връзка между колективния ръководен орган „Програмен съвет“ и програмите, а необходимата координация между тях се осигурява непосредствено на ниво централно ръководство. Това дава възможност да бъдат избегнати междинни административно-управленски звена – заместник-председатели, председателство и т.н. Координирането на допълнителните дейности (радиореклама, търговска реализация на музикалната продукция, програми и музикални състави) ще се осъществява в общи обслужващи звена под наблюдението на главния секретар.

Парламентарно-обществената комисия за телевизия и радио приема план за работата си до 1 юни 1990 година.

В емисията „Информация за чужбина“ на 9 май БТА публикува статия, озаглавена „Българинът, радиото и телевизията“. В нея посочва, че данните (за населението над 7-годишна възраст) сочат, че 70,5 на сто от хората слушат радио всеки ден, като отделият за него по 13 часа и 32 минути седмично. Най-слушаната от четирите централни програми на Българското радио е „Хоризонт“. Тя е денонощна, с информационни емисии на всеки 30 минути, и покрива с отлично качество 95 на сто от територията на страната на средни и ултракъси вълни. От тази програма най-слушани са блоковете предавания, които търсят пряко взаимодействие със слушателя и се стремят да го превърнат в участник и автор на програмите. Такива предавания са четиричасовият „Разговор с вас“, излъчван в петък следобед. В него се отговаря на всякакви въпроси, поставени от слушателите, музиката е изцяло по тяхно желание. По подобен начин се правят предаванията „Литература, изкуство, култура“ (всеки четвъртък), „Импулс“ – по проблеми на науката и техниката (всеки вторник), „Между обедата и вечерята“ – по проблеми на семейството, дома и бита (всеки понеделник), „Хоризонт за вас“ – за спорт, хоби, отгих (в неделя).

Българското радио излъчва годишно 42 хиляди часа предавания.

Стара Загора, 20 януари 1978 г. Репортаж от радиостанцията в града – Елена Михайлова, редактор към стопанската редакция, заедно с дежурния екип, състоящ се от Стефка Устабаниева и Райна Динева, подготвят в студиото поредното предаване.
Снимка: Е. Иванов, БТА

* * *

Новина от 21 май съобщава, че четири от петте синдиката в Българското радио отново поставят въпроса за оставката на председателя на Комитета за радио Александър Владков.

В декларация на Националния радио-телевизионен синдикат, радиосдружение „Подкрепна“, Синдикат „Радио и телевизия“ и Съюза на артистите в България се предупреждава, че от 1 юни те ще започнат символична, а от 10 юни ефективна стачка, ако не се вземе предвид тяхното мнение по проблема за ръководството на комитета.

Повод за декларацията е проектът за нова структура на комитета, внесен от Владков във Великото народно събрание.

Според синдикатите този акт е нарушение на споразумението от 24 април 1991 го-

дина между синдикалните и професионално-творческите организации в Българското радио и председателят на Комитета за радио.

Без да коментираме поредната неетична постъпка на г-н Александър Владков, се казва в декларацията, гържим да напомним становището, което наведнъж сме изразявали писмено и устно в Комисията за телевизия и радио: нова структура не може да бъде предложена от старото ръководство. Поставя се и въпросът възможни ли са действителни промени в Българското радио, след като е запазена изцяло партийно-комсомолската номенклатура?

* * *

Категорично протестираме срещу водените зад гърба на колектива преговори с радиостанциите „Дойче Веле“, „Свободна Европа“ и БиБиСи за разпродажба на програм-

но време на Българското радио, се казва в декларация на всички творчески и синдикални организации при програма „Христо Ботев“ на Българското радио, получена в БТА на 11 юли.

Засага се започва с програма „Христо Ботев“, продължава документът на радиожурналистите. Това е недопустим опит за излизане от финансовите затруднения, които изпитва държавата и конкретно Българското радио. Не възразяваме за присъствието на чужди радиостанции на самостоятелни честоти чрез свои инвестиции и мощности. Смятаме, че реалната заплаха да бъде разпродадено Българското радио не е наш вътрешен проблем, посегателството върху един национален културен институт с дългогодишни традиции е не само унижително за българския слушател, но е удар срещу духовния живот на България, се посочва в края на документа на радиожурналистите.

* * *

На 25 юли министър-председателят Димитър Попов се среща с колектива на Българското радио. Пред журналистите той прави подробен анализ на общественно-политическата обстановка, спира се на обективните трудности, които кабинетът трябва да преодолее през етапа на прехода от тоталитарно към демократично многопартийно парламентарно общество.

Планира се правителството

да изпрати свой представител в четиричленната парламентарна комисия, която ще преценява след прослушване на вече излъчени репортажи „професионалната пригодност“ на радиожурналистите за работа в общонационални институти като Българската телевизия и Българското радио. Отговаряйки на въпроси, премиерът приема забележката на колегите от радиото, че формулировката „преценка за пригодност“ може би не е най-добре намерената. По думите му отправната точка за правителствения представител в комисията ще бъде дали информацията помага или не на гържавната политика. В никакъв случай обаче не можело да става и дума за цензура и за отстраняване.

А журналистите и инженерно-техническият щаб в радиото запознават министър-председателя с някои специфични проблеми – последица от наследени от миналото отношения с Министерството на съобщенията и от непроменения от 1935 година статут на радиото.

* * *

В новина от 26 юли се посочва, че Дружеството на Съюза на българските журналисти при програма „Хоризонт“, членовете на Националния радио-телевизионен синдикат и членовете на радиосдружение „Подкрепа“ в програмата изразяват категорично

несъгласие с решението на парламентарната комисия за телевизия и радио от 25 юли. В декларация, получена в БТА, те заявяват, че след повече от 9 месеца бездействие на комисията по отношение на проблемите на Българското радио в този национален информационен институт се е създал управленски вакуум, последиците от който сега се приписват като вина на радиожурналистите и по-специално на програма „Хоризонт“. „След решението на парламентарната комисия от 18 юли, което ние приемаме като откровен опит за цензура, сме свидетели на засилени и неаргументирани нападки за работата на Българското радио“, се посочва в декларацията. Журналистите не могат да приемат чиновническия подход на комисията към един творчески институт и опитите по административен път да се налагат решения, включително персонални, които не съответстват на никакви професионални критерии.

1992

В декларация на общо събрание на работещите в радиото, подписана от Националния радио-телевизионен синдикат, радиосдружението „Подкрепа“, СБЖ „Подкрепа“ и Съюза на българските музикални и танцови дейци проектът на парламентарната комисия за телевизия и радио за закриване на Българското

радио и уреждане на трудовоправните отношения на работещите в него като при пълна ликвидация се окачествява като незаконосъобразен, четем в новина от март.

На свиканото на 26 март общо събрание, се казва в декларацията, работещите в радиото са осъзнали и подкрепили необходимостта от радикални промени, но са на мнение, че приемането на проекторешението на г-н Негелчев ще доведе до съкращаването на всички работещи в радиото без никаква възможност за юридическа и синдикална защита. Този подход, се казва в документа, създава нетърпимо социално напрежение, което влияе отрицателно върху трудовите отношения и създава условия за несигурност и хаос.

* * *

Проблемите на радиото и телевизията са стари, с ефира не може да се злоупотребява за изтъкването им, се казва в публикувано на 26 март съобщение до БТА на журналистите от програма „Хоризонт“, членове на журналистическото дружество към СБЖ. За разлика от парламентарната комисия за радио и телевизия на ВНС новото ѝ издание най-сетне се ангажира с някаква конкретна, и то доста радикална реформа в тези две институции, констатира журналистите. Искаме да разсеем съзнателно създаваното заблуждение, че

Всички журналисти, режисьори, оператори, радио- и телевизионни служители са били категорично против идеите на комисията. От такова единство сме далеч, се казва в документа.

Журналистическото гружество на програма „Хоризонт“ към СБЖ настоява да бъде уточнено, че то не е подписвало и не е съгласно с обръщението на синдикални организации в Българското радио и Българската телевизия, разпространено на 25 март 1992 година. „Ние сме удивени от опита за заплахи, че ликвидацията на двата института ще създаде напрежение и хаос в страната“, се казва в съобщението. Напрежение и хаос съществуват дълго време в тази институция, защото промените от повече от две години насам дори не са козметични, защото ниските заплати са се превърнали в социални помощи. В заключение журналистите от „Хоризонт“ изразяват ангажираността си с проблемите на радиото и желанието си истински да работят, знаейки за какво.

* * *

Убедени сме в назрялата необходимост от бързи и радикални промени в сега действащия статут на Българската телевизия и Българското радио, се казва в обръщение от 27 март на ръководителите на радиото до председателите

на Народното събрание и до постоянната комисия за радио и телевизия на парламента. Подходът в проекторешението за радиото и телевизията създава условия за прекратяването на тяхната дейност като класически гържавни институции на пълна бюджетна издръжка и за преминаването им към обществено-правово устройство, се казва в документа.

Според ръководителите на радиото обаче в проекторешенията на парламентарната комисия не са посочени принципите за преобразуването на радиото и телевизията, обществената поръчка към тях, нито пък необходимите критерии за подбор на кадрите. Тези празноти, се посочва в обръщението, са причина за напрежението в радиото.

Статутът на Българското национално радио да се определи като обществено-правово радио предлагат и синдикатите на СБЖ в радиото. Новите структури да се разработят с тяхно участие, се казва в декларацията. За незабавно откриване на процедура за избор на нов ръководител на радиото настояват синдикатите.

* * *

Четири концепции за бъдещето на националното ни радио са внесени в парламентарната комисия за радио и телевизия: една от сегашното му ръководство, а оста-

налите – на колегите Ясен Инджев, Николай Лалковски и Розита Попова. На заседанието на комисията на 14 май е изслушано експозето на Александър Владков по платформата на Програмния съвет на радиото. В нея се предлага разбиране на „мастодонските“ дирекции на по-малки технико-програми екипи, което според авторите на платформата естествено ще отстрани излишните хора в радиото и ще направи по-гъвкава системата на управление.

* * *

Парламентарната комисия по радио и телевизия реши да продължи процедурата във връзка с промяната на статута на Българското радио като национален обществен културно-информационен институт, се казва в съобщение на комисията, получено в БТА на 18 май.

Парламентарната комисия напомня на всички желаещи да представят своите платформи писмено до 20 май в обем до пет страници. Те трябва да бъдат обвързани с личности, които имат желание да ги реализират като ръководители на радиото.

Кандидатите за този пост трябва да предложат структура на Българското радио, да бъдат запознати с неговата дейност, с масовите комуникации, информацията, културата и мениджмънта.

София, 12 май 1980 г. Репортаж от радиостанция „Младост“ при Българско национално радио – моменти от предаване на живо. Снимка: Петър Жеков, БТА

1993

В отдел „Справочна“ на БТА се съхранява съобщение от Държавен вестник, публикувано на 5 февруари, в което се посочва, че на 27 януари от 36-ото народно събрание е прието изменение на Решението за приемане на Основни положения на временния статут на Българската телевизия и на Българското радио, прието от Великото народно събрание на 22 декември 1990 година. Прието е навсякъде в текста на решението думите „Българската телевизия“ и „Българското радио“ да се заменят съответно с „Българската национална телевизия“ и „Българското национално радио“, а думите „председатели“ и „председателите“ се заменят с „генерални директори“ и „генералните директори“.

1994

Втори ден двете програми на националното радио „Хоризонт“ и „Христо Ботев“

не може да се приемат на средновълновия обхват на радиоприемниците в цялата югоизточна част на страната, потвърждава на 29 септември пред кореспондент на БТА началникът на радиоопредавателния център край Стара Загора Стоян Петров. И на следващия ден от 9 до 17 часа програмата на Радио Стара Загора на програма „Хоризонт“ няма да се приемат от населението в Хасковска и Бургаска област на средни вълни. Причината за изключване на радиоразпръскването на регионалното радио и националната програма на „Хоризонт“ в този район от ефира на най-добре приемания обхват е планиран ремонт, уточнява началникът.

Сто и двадесет часа годишно е съгласуваната програма за профилактични спирания на радиоразпръскването в старозагорския предавателен център. Поне един път месечно по пет часа една от

програмите на националното радио „мълчи“ в Югоизточна България заради техническа профилактика, казва г-н Петров. Националното управление на радио-телевизионните станции към Българската телекомуникационна компания съгласува изключванията на радиоразпръскването с националното радио. Вярно е, че и техниката, и комуникационните кабели са остарели, но в основата на тези прекъсвания лежи финансов проблем, смята г-н Петров.

„По-рано за една-две секунди прекъсване по технически причини ни държаха строга отговорност и ни се искаше обяснение“, припомня техническият началник, който работи в радиоразпръсквателя от 30 години.

1995

На 4 май в залата на Националния политехнически музей в София се открива изложба „Из историята на радиото“. Тя е посветена на 100-годишнината от провеждането на първите опити за предаване и приемане на електромагнитни вълни, 65-годишнината на българското радиоразпръскване и 60-годишнината на Българското национално радио.

В експозицията може да се види действаща възстановка на опита на Хайнрих Херц, пръв доказал съществуването на радиовълните. Показани са апаратите на Александър Попов и Гулиелмо Маркони, предизвикващи и до момента

оживени спорове кой е изобретател на радиото.

Много атрактивни са едни от първите внесени в България радиоапарати (през 1924 година по държавна поръчка от френската фирма „Радио-ла“) и първия приемник, внесен от Париж за нуждите на точното време в Астрономическата обсерватория през 1925 година.

Голяма част от експозицията е посветена на българското производство. Може да се видят почти всички радиоприемници, произведени у нас до 1948 година – „Тулан“, „Бралт“, „Хериц“, „Ира“, „Адмирал“, „Капрони“, „Радиовести“ и други.

По повод 60-ата годишнина на Българското национално радио на 5 май в столицата има тържествен концерт, на който присъстват президентът г-р Желю Желев, министри, депутати, дипломати, радиоработници. Концертът е излъчен директно по Канал 1 на БНТ и по програмите „Хоризонт“ и „Христо Ботев“ на радиото. Участват музикалните колективи от „Старата къща“, както наричат Националното радио работещите в него.

БТА припомня, че от няколко години БНР е член на Европейската асамблея по радио – бившия Международен радиотелевизионен съюз. За вицепрезидент на организацията преди две седмици е избрана заместник генералният директор на БНР Райна Константинова.

На 10 май председателят на Комитета по пощи и далекосъобщения Любомир Коларов и генералният директор на Българското национално радио Иван Обретенов подписват протокол за съвместна работа през тази и следващата година по доузграждането и развитието на Националната радиомрежа в модерния зорен УКВ обхват.

Двама заместник генерални директори вместо един и ново звено „Секретариат“ се предлага в новата структурна схема за управление на Българското национално радио. На 27 юли тя е представена от генералния директор Вячеслав Тунев на депутатите от Комисията за радио, телевизия и на БТА и е одобрена по принцип.

Друга новост за националното радио според структурната схема е създаването на Обществен консултативен съвет към него. Това ще бъде помощен колективен орган към ръководството, който ще работи на обществени начала и ще се занимава с качеството на културните, научните и развлекателните програми, пояснява г-н Тунев в отговор на депутатски въпрос. За този вид редакционен съвет в БНР ще бъдат поканени видни общественици и интелектуалци, както и експерти по различни проблеми.

С обсъждането на преходните и заключителните разпоредби в проектозакона за радио и телевизия на 25 март приключва разглеждането му от медийната комисия и след още няколко промени във вече приети глави той ще бъде готов за пленарната зала.

С влизането на закона за радио и телевизия в сила ще отпадне необходимостта от Временен съвет по радиочестотите. Временният статут на радиото и телевизията също ще отпадне, тъй като в текстовете от закона са залегнали всички правила за дейността на електронните медии, гласувани в последната глава от медийния проектозакон.

1997

По инициатива на форум „Свободно слово“ журналисти от БНР организират на 28 януари протестен митинг пред сградата на Националното радио на бул. „Драган Цанков“. С виковете „Цензорите вън“ и „Оставка“ събралите се журналисти изразяват своя протест. Към тях се присъединяват и студенти от Факултета по журналистика към СУ „Св. Климент Охридски“ с плакати „Не на страха, не на цензурата“.

„Искаме амнистия на свободата на словото и оставка на ръководството на БНР и едва след това ще представим социалните си искания“, казва журналистът Димитър

Димитров. На митинга журналистите са призовани да запазят и да съхранят магнетофонните ленти, върху които са записани обещания за „плавен преход“ и хляб.

След това радиожурналистите организират шествие до сградата на БНТ. Там към тях се присъединяват техни колеги от Националната телевизия.

Новините на БТА проследяват развитието на случая и различните гледни точки и мнения по въпроса – както от страна на протестиращите, така и на ръководството на медията и на обществените институции.

„Проблемите на националното радио не може да се решат за ден-два, независимо че то има и ще има и за в бъдеще подкрепата на служебния кабинет“, е било становището на министър-председателя Стефан Софиянски, изразено на срещата му с генералния директор на БНР Вячеслав Тунев и представителите на Стачния комитет на 18 февруари.

На 28 март генералният директор на БНР и Стачният комитет в националното радио подписват споразумение по исканията на синдикатите, с което спорът се счита за приключен, това се казва в предоставения на БТА текст на документа.

За да се прекратят и да не се допускат всякакви опити за цензуриране, страните се споразумяват всички нареждания на ръководството за

промяна на емисии, събеседници, предавания и др. да стават само с писмено разпореждане.

* * *

В 23 страни едновременно ще слушат концерта на Симфоничния оркестър на БНР на 10 ноември в Първо студио на радиото, научава БТА на 29 октомври от диригента на оркестъра Милен Начев. Темата на концерта е „Танцът в музиката“. В програмата са „Хоро стагато“ от Динику-Владигеров, „Кармен сюита“ от Бизе-Щедрин и Сюита из балета „Ромео и Жулиета“ на Прокофиев.

Концертът ще бъде повторен на 11 ноември в зала „България“. Там ще са и концертите на Симфоничния оркестър на БНР по случай неговата 50-годишнина.

Честването започва през март, когато преди половин век съставът е изнесъл първия си концерт под диригентството на своя основател и дългогодишен ръководител Васил Стефанов. Първи концертмайстор на оркестъра е била прочутата наша цигуларка Недялка Симеонова, припомня Милен Начев.

Фотозложба в зала „България“ ще проследява дейността на радиооркестъра от 1948 година до днес.

* * *

Гласовете на Айнщайн, Лев Толстой и Рабиндранат Тагор ще звучат на галаспектакъ-

ла „Мигове в звуци“ по случай 40-годишнината на „Златния фонд“ към БНР на 17 декември в първо студио на радиото. Записите са предоставени от Централния руски звуков архив и от Шведското радио. Това научава по-рано през декември репортер на БТА от Стефан Джамбазов, директор на програма „Христо Ботев“, която ще излъчва пряко концерта.

В програмата са също записи на наши писатели, музиканти, оперни и оперетни певци, актьори: Симеон Радев, Елин Пелин, Елисавета Багряна, Недялка Симеонова, Васко Абджиев, Тодор Мазаров, Мими Балканска, Асен Русков, Кръстьо Сарафов, Апостол Карамитев и груги.

В политическия блок на програмата са включени звукови ефекти от исторически събития като присъединяването на Южна Добруджа към България през 1940 година, откъси от парламентарни дебати от различни периоди, звукови картини от митинги.

Близо 13 500 сигнатури има в трите картотеки на „Златния фонд“ – обществено-политическа, за изкуство и музикална, казва за БТА шефката на фонда Катя Пунева. По нейните думи записите са много повече, тъй като за икономия на една лента се правят по няколко записа. Материалите в „Златния фонд“ проследяват историята на българското кино, театър, опера, оперета, цирк. Във фонда са съхранени гласовете на пионерите Васил Гендов, Агриана Бudevска,

Константин Михайлов-Стоян, Лазар Добрич, казва г-жа Пунева. Тя припомня, че още през 30-те години тогавашният директор на радиото Сирак Скитник започва да събира плочи. От средата на 50-те години във фонотеката се съхраняват ленти с особена стойност според тогавашните критерии – речи на Георги Димитров, Васил Коларов и т.н. От ноември 1957 година датира първият дневник, в който са заведени материали за „Златния фонд“, обособен като отдел през 1970 година.

1998

След тайно гласуване на 17 януари Националният съвет за радио и телевизия избира Иван Попйорганов за генерален директор на БНТ, а Александър Велев за шеф на БНР. Александър Велев е избран при повторно гласуване.

В новина от 18 януари се посочва, че изборът на шеф на националното радио става причина шестима души от ръководния екип на БНР да заявят, че подават оставки. Това са главният секретар на радиото Асен Матеев, директорът на програма „Хоризонт“ Светла Петрова, директорът на програма „Христо Ботев“ Стефан Джамбазов, заместник главните редактори на „Хоризонт“ Гита Минкова и Галина Спасова и заместник генералният директор на БНР Мартин Минков.

Преди медийният съвет да реши кой ще заеме поста генерален директор на БНР, сред работещите на „Драган Цанков“ битува убеждението, че НСРТ ще предпочете Лиляна Попова. Тя е избрана от парламента за шеф на радиото на 10 юли миналата година и заема поста до 6 ноември, когато Конституционният съд отменя избора на генералните директори на БНТ и БНР. Преди да стане шеф на националното радио, Лиляна Попова е редактор във вестник „Демокрация“.

Заявилите, че подават оставки, се солидаризират с Лиляна Попова и смятат, че изборът на медийния съвет е несъстоятелен. Те заемат постове, от които са се отказали, когато Лиляна Попова е била шеф на БНР.

На 19 януари новите генерални директори на националното радио и на националната телевизия Александър Велев и Иван Попйорганов влизат в директорските кабинети на „Драган Цанков“ и на „Сан Стефано“. Членовете на Националният съвет за радио и телевизия ги представя официално на подчинените им в двете медии.

Александър Велев поздравява подчинените си в голямото музикално студио на БНР и представя вижданията си за отделните програми. Той смята да обърне по-голямо внимание на модеризирането на програма „Христо Ботев“ и на програмите на регионалните станции.

* * *

До края на месеца БНР ще отвори страница в интернет за новините на програма „Хоризонт“ и на Радио „България“. Това е съобщено от УС на БНР на срещата им на 16 март с Националният съвет за радио и телевизия, казва пред журналисти говорителят на медийния съвет Стефан Данаилов.

Новините на „Хоризонт“ в интернет ще се актуализират три пъти на ден, а Радио „България“ ще пуска новини на български език два пъти на ден.

До края на седмицата ще бъде обявен конкурс за нови радиоводещи, съобщават на НСРТ шефовете на държавното радио.

* * *

Управителният съвет на БНР взема решение да разкрие нов кореспондентски пункт на националното радио в Белград от октомври тази година. Предстои обявяването на конкурс за кореспондентската длъжност, съобщават от БНР на 22 юли.

Процесите в бивша Югославия превръщат столицата ѝ в балкански център на новините. Събитията там пряко засягат България. Кризата в Косово е поредното доказателство за нуждата от обективна и навременна информация от Белград, се подчертава в съобщението.

* * *

Към края на август следващата година програмите на БНР ще разполагат със система за автоматизирано радиопроизводство и сградата на радиото в столицата ще е модернизирани. Това съобщават пред журналисти на 5 октомври от ръководството на БНР. Проектът е одобрен от Управителния съвет на медията.

Този месец по програма „Хоризонт“ тръгва ново пазарно предаване „Пари в брой“. То ще се излъчва от 15.00 до 16.00 часа.

В началото на октомври по програма „Христо Ботев“ стартира предаването „Европа без граници“. То ще върви от понеделник до петък между 18.00 и 19.00 часа.

От началото на месеца БНР има пресслужба. Главната ѝ задача е да информира работещите в медията за решенията на ръководството.

* * *

Двадесет и четири часови програми на БНТ и БНР ще се разпространяват чрез спътниковата система „Ютелсат“, решава на 30 ноември кабинетът. Предвижда се разпространението да започне към средата на следващата година.

Програмите ще покриват България, по-голямата част от Европа и европейската територия на Русия, съобщава председателят на Коми-

тета по пощи и далекосъобщения Антоний Славински.

Трябва да бъде оборудвано телевизионно студио, което да подготви 24-часовата програма. Националното радио и сега има готовност за излъчване на денонощна програма, посочва г-н Славински.

* * *

На 7 декември ректорът на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ проф. Иван Лалов връчва Почетен знак първа степен на СУ на директорите на националните медии по повод 110-годишнината от създаването на университета. С почетното отличие са удостоени генералният директор на БТА Панайот Денев, генералният директор на БНР Александър Велев, бившият генерален директор на БНТ Иван Попйорданов, директорката на Радио „България“ Райна Константинова и ръководителят на продуцентския център на БНТ Стефан Горанов.

1999

Договор за сътрудничество между Българското национално радио и Македонското радио е подписан на 23 март в Скопие от генералния директор на БНР Александър Велев и директорът на Македонското радио Антон Серечи. Съгласно документа двете институции ще си сътрудничат при подготовката и реализацията на програми във всички области, както и ще си

разменят готови радиопродукти. Предвидено е организирането на съвместни концерти, гостуване на солисти и дириженти, изпълнения на произведения от страната домакин и др.

БНР и македонското радио ще си оказват техническа помощ при необходимост.

* * *

Споразумение за сътрудничество между БНР и БиБиСи подписват на 25 юли в Лондон генералният директор на БНР Александър Велев и Ендрю Тауциг, програмен директор на Световните служби на БиБиСи. Документът предвижда БиБиСи да предоставя на БНР образователни програми, политически анализи, материали с икономическа насоченост и интервюта на спортни теми. БНР ще излъчва материали, свързани с дейността на Световните служби на БиБиСи и на БиБиСи – Център, София.

* * *

Българското национално радио спечели Голямата награда „Най-добра европейска радиодрама на годината“ и 6000 евро на Фестивал номер 1 за радио- и телевизионна граматургия PRIX EUROPA. Това съобщава на БТА пресслужбата на БНР на 27 октомври.

Редакция „Драматургични форми“ на програма „Христо Ботев“ се е представила с „Атолтът“ на Георги Тенев, Явор Гърдев и Асен Аврамов с

Русе, 8 август 1985 г. Любен Антонов, кореспондентът на БНР за Русе и Силистра, който е един от най-опитните и дългогодишни радиожурналисти в страната.
Снимка: Димитър Викторев, БТА

процент Даниела Манолова, съобщават от БНР.

Във фестивала, приключил на 23 октомври, са участвали 33 страни с 487 програми. Организатори на форума са Съветът на Европа, Европейската комисия, Европейската културна фондация АРТЕ.

Международен семинар „С поглед към новите технологии в радиото“ ще се проведе на 2 и 3 декември в София. Това съобщават за БТА от пресслужбата на БНР на 29 ноември.

За форума ще пристигнат 11 лектори от Босна и Херцеговина, Естония, Латвия, Македония, Полша, Русия, Румъния, Словакия, Турция, Украйна, Унгария.

Семинарът е част от Паневропейската програма на Европейския съюз за радио и телевизия, предназначена за страните от Източна Европа. Целта на семинара е обществените радиостанции в този

район да се запознаят с развитието на радиотехнологиите и да постигнат по-голяма ефективност и качество, сравними с критериите в Западна и Централна Европа, информират от пресслужбата на БНР.

Европейският съюз за радио и телевизия за втори път през тази година предоставя домакинство на БНР, подчертават от националното радио. През май е проведена Техническата асамблея в София, припомня пресслужбата на БНР.

Основен мотив да бъде одобрена българската кандидатура е желанието да се подпомогне предстоящата технологична модернизация на БНР, информират от националната медия.

Българското национално радио спечели първа награда и приза „Абсолютен победител“ на състоялия се в края на но-

ември международен конкурс за млади музиканти „Концертино Прага“, се посочва в новина от 3 декември. Призът носи името на основателката на конкурса Хелена Караскова.

В тазгодишното 34-то издание на конкурса са оценени 29 записа (дуо, трио и квартети) от Беларус, България, Чехия, Украйна, Германия, Словакия, Латвия, Русия, Австрия и Румъния. България е участва със запис на дуото Антония Ламбова – пиано, и Валя Деревенска – цигулка. През юни 2000 година победителите ще изнесат концерт в зала „Дворжак“ в Прага и няколко концерта на фестивала „Концертино Прага“.

2000

Няколко месеца ще продължат проявите за 65-годишнината на БНР, съобщават от медията на 19 януари. Началото на културната програма ще бъде на 28 януари в Сатиричния театър със спектакъла „Ретро – парад или усмивки от старите ленти на звезди със собствен блясък“, режисиран от Рашко Младенов.

Сред участниците са Георги Калоянчев, Татяна Лолова, Стоянка Мутафова, Никола Анастасов, Стефан Данаилов, Асен Кисимов, Константин Коцев.

През март Детският радиохор ще навърши 40 години, а през април същата годишнина ще отбележи и Биг бендът към радиото.

Програмата на Симфоничния оркестър на БНР включва концерт в зала „България“ идния месец. Ще прозвучат творби от Григ, Прокофиев, Родриго. В мартенския концерт са включени Симфония номер 5 на Шостакович и Концерт за тромпет на Хумел. През април са планирани два концерта, посветени на 250-годишнината на Бах.

Тържественният концерт за 65-годишнината ще бъде през май с участието на Смесиения хор на радиото и солисти. Същия месец симфониците ще свирят и на концерт, организиран с Корейското посолство у нас и „Софийски музикални седмици“.

На 25 януари водещите на „Хоризонт“ ще променят традиционното си амплоа и ще разменят местата си. Специален клип ще бъде сигнал за мненията и оценките на държавни мъже, хора на изкуството, слушатели.

Програма „Христо Ботев“ ще припомни историята на радиото със записи от „Златния фонд“. На 30 януари ще бъде излъчено едно от най-старите съхранени предавания „Къдрава антена“ от 1966 година. Слушателите ще чуят гласовете на Георги Парцалев, Григор Вачков, Стоянка Мутафова, Богдана Карагочева, Борислав Грънчаров.

* * *

Ирина Недева от БНР и Станислава Кодева от бургаския вестник „Черноморски фар“ са лауреатите на журналис-

тическия конкурс „Насилието срещу децата“, се посочва в новина от средата на март. Конкурсът е обявен от УНИЦЕФ по случай 10-годишнината от приемането на Конвенцията на ООН за правата на детето.

Радиожурналистката е наградена за материала „Децата на улицата и детската просия“, излъчен в предаването „Хоризонт до обег“ на БНР на 18 февруари миналата година.

* * *

БНР, Гръцкото радио и Турската радио-телевизионна компания ще си сътрудничат в обмена на радиопрограми между регионалните радиостанции в Пловдив, Орестиада и Истанбул. За това са се споразумели на трестранна среща в Орестиада, Гърция, ръководителите на трите медии, съобщават от БНР на 5 юни.

Слага се началото и на годишни срещи за развитие на сътрудничеството между обществените медии на трите страни, се уточнява в съобщението.

От 1 юли 2000 г. Радио Пловдив, Радио Истанбул и гръцката Радиомрежа на Източна Македония и Тракия ще започнат да излъчват обща рубрика „Песните на съседите“. Ще започне и интернет сътрудничество за обмяна на новини с обществен и културен характер, бизнес, икономическа и пътна информация.

* * *

Още няколко отличия съпътстват кадри на радиото до края на годината. Сред тях са:

Съюзът на българските журналисти определи носителите на годишните си награди, четем в новина от 9 юни. Наградите в категорията за радиожурналистика са за Олга Камбурова от програма „Хоризонт“, Весел Цанков от „Христо Ботев“ на БНР и Емил Рафаилов от радио „Експрес“.

А на 30 октомври на Лилия Големинова от телевизия „7 дни“ и Явор Дачков от БНР е връчена наградата за млади български таланти. Отличие то се присъжда за първи път и на журналисти от фондацията „Млади български таланти“. Дачков получава наградата за „най-точно отразяване на идеите на млади български творци в предаванията „Нощен хоризонт“ и „12 плюс три“ в Българското национално радио.

* * *

На 9 ноември съпругата на посланика на САЩ у нас 2-жа Шарън Майлс връчва на пет български медии сертификати за толерантност по време на международния семинар „Толерантност към различията“. За помощта им в кампанията за промяна на отношението към хора с ментални или физически увреждания грамоти получават БНТ, БНР, телевизия MSAT, Дарик радио

и радио „Мая“, както и изданието „Жълти страници“.

2001

Иван Бориславов, 54-годишен, е новият генерален директор на БНР, научава БТА от Националния съвет за радио и телевизия след завършилото на 6 февруари заседание на съвета с представители на номиниращите организации.

Кандидатурата на Бориславов е издигната от Сдружението на българските писатели и Съюза на преводачите в България.

„Хоризонт“ да има два часови пояса – дневен и нощен, предлага Бориславов по време на двучасовото събеседване с членовете на НСРТ. Сред идеите му е и БНР да създаде журналистическа школа от хора, които вече не са в радиото.

„Не с меч, а с гълъб в ръце“, каза поетът Иван Бориславов в отговор на въпрос от член на НСРТ дали, ако стане генерален директор, ще прояви реваншизъм поради това, че е уволняван два пъти от БНР през 30-годишния си стаж в него.

„Заявяваме, че няма да допуснем Иван Бориславов да поеме функциите на генерален директор на БНР и че отговорността за неизбежните последици от този избор е изцяло на медийния съвет, който доказва обществената си несъстоятелност“, се казва в декларация на служители на

Българското национално радио, предоставена на БТА на 6 февруари.

Протестираме срещу решението на НСРТ за избор на генерален директор и настояваме всички членове на съвета да подадат незабавно оставките си, се казва в подпункта.

Изборът на Бориславов е в грубо противоречие с предварително заявените намерения за професионален и обективен критерий. Той не защити виждането за развитието на БНР като съвременно обществено радио, той няма професионален авторитет сред колегията и ще се ползва с нулев кредит на доверие, пише в декларацията.

Следват седмици на протести и споделяне на различни мнения „за“ и „против“ избора на ново ръководство и посоката на развитие на БНР, изказвани както от служители в

радиото, така и от различни обществени и политически фигури, които са отразени в емисиите на БТА.

Журналистката от БНР Лили Маринкова получи статуетката „Истина“ на Шестия международен фестивал по журналистика „Вяра, надежда, любов“ в Трускавец, Украйна, съобщават на 21 февруари от Съюза на българските журналисти.

Фестивалът е една от идеите на Харковския организационен комитет, чиято цел е да анализира и да поощрява журналистическите изяви.

Маринкова получава статуетката „Истина“ и диплом за политическото предаване „Неделя 150“.

София, 22 февруари 2001 г. Служители на радиото изразяват недоволството си от избора на ново ръководство с протест. Снимка: Мартин Георгиев, БТА

Върховният административен съд отменя на 4 април решението на Националния съвет за радио и телевизия (НСРТ) за избор на Иван Бориславов за генерален директор на БНР, съобщиха на БТА от ВАС.

В мотивите за отмяната съдът е приел, че решението на НСРТ от 6 февруари 2001 г. е незаконосъобразно, тъй като е взето въз основа на предложения, които не съответстват на изискванията на Закона за юридическите лица с нестопанска цел и на уставите на Сдружението на българските писатели и на Съюза на преводачите в България. Двете

организации издигнаха кандидатурата на Бориславов.

Решението подлежи на касационно обжалване пред петчленен състав на ВАС в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, уточняват от съда.

* * *

На 16 май НСРТ избира Поля Станчева за временно изпълняващ длъжността генерален директор на БНР, съобщава на БТА Светлана Божилова, член на медийния съвет, след днешно заседание на съвета. „Освобождаваме членовете на УС на БНР и пристъпваме незабавно към избор на генерален директор“, казва още Божилова.

Ден преди това Върховният административен съд потвърждава съдебното решение, че изборът на Иван

Бориславов за генерален директор на Българското национално радио е незаконосъобразен. Избраният за генерален директор на БНР Иван Бориславов не е имал номинация от овластените за това управителни органи на Съюза на преводачите в България и на Сдружението на българските писатели. НСРТ е допуснал съществени нарушения на административно-производствените правила, като е допуснал го събеседване и е избрал кандидат, който не е номиниран.

* * *

Националният съвет за радио и телевизия избра с консенсус Поля Станчева за генерален директор на БНР, съобщават на 28 май от медийния съвет.

„Поля Станчева беше предложила концепция, която ние познавахме още от първия конкурс за избор на шеф на БНР и дадохме висока оценка за нея“, казва Светлана Божилова, член на НСРТ.

„Ситуацията в радиото е тревожна, защото царят страх и недоверие, а програмата е във вид, в който трудно може да бъде слушана“, смята Поля Станчева. Тя съобщава, че първото, което ще направи, е да конституира органите на управление на БНР съгласно антикризисната програма за управление на радиото, приета от НСРТ – програмен съвет, редколегия, арбитражна комисия, съвети за стопанско и техническо

развитие, както и оценка за развитие на програмите.

* * *

Божана Димитрова, водила дълги години едно от най-популярните вече бивши предавания на БНР – „Разговор с вас“, оглавява Обществения съвет на БНР, се посочва в новина от 25 октомври.

„Нямаме намерение да даваме акъл на никого“, казва Божана Димитрова. Мотото на съвета – „Волята да успееш е само твоя“, е предложено от един от неговите членове – Капка Панайотова от Центъра за независим живот. Божана Димитрова казва, че би продължила да работи в съвета и при друго, следващо ръководство. „Преживяла съм 22-ма директори и съм свързана с БНР не само заради 35-те си години стаж в него“, обяснява тя.

„Създаването на Обществен съвет е последната стъпка от изпълняването на приетата на 26 април тази година от НСРТ антикризисна програма за управлението на БНР“, казва генералният директор на радиото Поля Станчева.

Програмата, която фигурира към управленския договор на генералния директор и на управителния съвет, предвижда създаването на обществен съвет, включващ представители на неправителствени организации, институции и академични структури в областта на медиите; програмен съвет с представители от всички програми на БНР и

външни медийни експерти, редколегии, избрани на общи събрания; арбитражна комисия, включваща работещи в БНР, управителния съвет и външен юрист; съвет за техническо развитие, който да отговоря за започналата в радиото технологична реформа; съвет за стопанско развитие, отговорен за реализацията на интелектуалната собственост на БНР.

* * *

Детският радиохор на БНР с диригент Христо Недялков е избран за „Културен посланик“ на Европейския съюз и на Европейската общност за три години напред, съобщава на 25 октомври Момчил Георгиев, директор на музикалните продукции и състави на радиото. Изборът е станал по предложение на European Federation of Choirs of the Union – федерацията на хорове на ЕС.

В момента Детският радиохор е на 15-дневно турне в Япония, включващо 12 концерта в осем града на северния, южния и централния остров. Два от концертите са в новооткритата Оперна зала в Токио. За първи път хорът концертира на малкия остров Окинава в град Наха. Българчетата ще пеят и в музея на създателя на токийската образователна система проф. г-р Шигеоши Муцамае в близост до родното му място.

София, 24 януари 2003 г. Музей на историята на радиото в България се открива в сградата на БНР. Снимка: Тихомир Пенов, БТА

* * *

На 1 ноември Министерският съвет приема предложението на ДКД за издаване на индивидуален лиценз за изграждане, поддържане и използване на обществена галекосъобщителна мрежа за радиоразпръскване с национално покритие на Българското национално радио. Лицензът се дава за 15-годишен срок.

2002

„От утре програма „Христо Ботев“ на Българското национално радио се качва на сателит, съобщават от медията на 24 януари. На следващия ден се отбелязва и 67-годишнината на БНР. По този повод само тогава по „Хоризонт“ след няколкогодишно отсъствие отново ще звучат сигналите на „Ранобудното петленце“ – в 6,50 часа, и на рубриката „България – дела и документи“ (в 7,15 часа), в която ще бъде направен преглед на печата. В

студиото ще гостува дългогодишната водеща на „Преди всички“ Румяна Червенкова.

В „12+3“ слушателите ще чуят създателите и бившите водещи на обедния блок Петко Георгиев, Чавдар Стефанов, Йордан Лозанов.

От 16 до 17 часа зад микрофона ще бъде Божана Димитрова в предаването „Разговор с вас“. През този един час за нея отново ще работи един от най-добрите ѝ репортери Иван Обретенов. Ше има интервюта с Желю Желев, ген. Михо Михов, министъра на енергетиката Милко Ковачев.

От 9 до 11 часа по програма „Христо Ботев“ водещ на предаването „Добър ден“ ще бъде Паулина Новакова, а нейни гости – бившите генерални директори на БНР Александър Владков, Боян Трайков, Иван Обретенов и Богомил Нонев.

В „Арт ефир“ ще може да се чуят записи от „Златния фонд“ на имена като Георги Калоянчев, Татяна Лолова, Стоянка Мутафова, Петър

София, 24 януари 2003 г. Мартин Калистров дарява на БНР лични вещи, принадлежали на Сирак Скитник, за Музея на историята на радиото в България, който се открива в сградата на БНР. Снимка: Тихомир Пенов, БТА

Увалиев.

Поля Станчева, Александър Авджиев и Антон Митов са сред поканените бивши водещи на младежки предавания в рубриката „Вещи в занаята“.

* * *

На 25 януари президентът Георги Първанов присъства на празника на БНР в НДК. Държавният глава поздравява ръководството на радиото, което отбелязва 67-ия си рожден ден. А председателят на Съвета за електронни медии Маргарита Пешева връчва официално лиценз на БНР. До този момент националното радио беше без лиценз за излъчване на програми.

* * *

За намерението на БНР да открие свой регионален център във Видин съобщава на 27 февруари на медийната ко-

мисия генералният директор на радиото Поля Станчева. Тя обяснява, че в крайдунавския град има изградена база с 15 студиа, която в момента е замразена. Станчева припомня, че Северозападна България остава единственият непокрит от националното радио район на страната. БНР има регионални центрове в Благоевград, Варна, Пловдив, Русе, Стара Загора, Шумен.

С откриването на регионален център във Видин програмата на БНР ще може да се приема и в Западните покрайнини, казва Поля Станчева.

* * *

Споразумение за сътрудничество между Българското национално радио (БНР) и Сирийското радио е подписала Поля Станчева, генерален директор на БНР, съобщава на БТА пресцентърът на медиата в средата на април.

Станчева е в Сирия по покана на Генералната дирекция за радиопредавания и телевизия (ГДРТ) на страната.

Споразумението предвижда двете медии да си сътрудничат в обмена и подготовката на радиопрограми и в оказването на техническа помощ на постоянно акредитираните кореспонденти и журналисти в съответната страна.

На среща с шефовете на ГДРТ и на Сирийското радио от българска страна е заявен интерес към обмена на радиопрограми и материали във връзка с предвиденото от БНР възобновяване на излъчването на програми на арабски език по Радио „България“.

* * *

Половинвековен юбилей ще чества оркестърът за народна музика на Българското национално радио идния понеделник в зала 2 на НДК, съобщава на 4 юни музикалната редакция на БНР.

Оркестърът за народна музика на БНР е основан по модел на Държавния ансамбъл за фолклорни песни и танци, сформиран по същото време от Филип Кутев. След 1960 година оркестърът на БНР утвърждава традицията да изпълнява автентични и обработени образци на вокалната и инструменталната фолклорна традиция от етнографските области на България.

Много популярни народни певци и инструменталисти са

записвали или са концертирали с оркестъра, като повечето от тях са станали известни чрез него.

* * *

Светла Върбанова, експерт от отдел „Международно сътрудничество“ на БНР, е избрана за вицепрезидент с двегодишен мандат на Европейския съюз за радио и телевизия (ЕВУ), съобщават на 19 септември от радиото. Изборът е бил направен на приключилата осма финансова асамблея на ЕВУ.

Като вицепрезидент Върбанова ще отстоява интересите на организациите-членки на ЕВУ и най-вече на тези от Централна и Югоизточна Европа. В съюза членуват 71 обществени радио- и ТВ организации от 52 страни. БНР и БНТ са негови пълноправни членове от 1993 година.

* * *

Програма „Христо Ботев“ на Българското национално радио основава наградата „Златен будилник“ за будителски гук и ярко присъствие в националния ефир на програмата, съобщават от пресслужбата на радиото в края на октомври.

За първи път отличието ще бъде връчено на 1 ноември във Военния клуб. За първия „будилник“ са номинирани именити български интелектуалци.

От тази година програма „Христо Ботев“, следвайки

своята културна насоченост, ще чества Деня на будителите като свой празник.

Записи на БНР са наградени на международния радиоконкурс „Концертино Прага“.

* * *

Записи, продуцирани от Българското национално радио, спечелиха втора награда и почетен диплом на завършилия 37-и международен радиоконкурс за млади изпълнители „Концертино Прага“, съобщават на БТА от пресслужбата на радиото на 23 ноември.

През тази година конкурсът е бил за камерни ансамбли. Участвали са 22 младежки ансамбъла, съставени от деца на възраст до 17 години от Чехия, Дания, Латвия, Германия, Русия, Испания, Украйна и България.

2003

Музей на историята на радиото в България открива на 24 януари генералният директор на БНР Поля Станчева. Музеят е първият по рода си в България и се помещава в централното фоайе на БНР.

„Идеята за музей се роди миналата година, когато за рождения ден на БНР получихме стар радиоприемник“, казва Поля Станчева.

С подарък се открива и музееят – Мартин Калистров подарява ваза и икона, принадлежащи на първия директор на радиото Сирак Скитник (Панайот Тодоров).

„Сирак Скитник и неговата връзка с радиото са акцент в изложбата“, обяснява Божана Димитрова, автор и водещ на първото в България предаване „на живо“ – „Разговор с вас“. Тази година се навършват 120 години от рождението и 60 години от смъртта на Скитник, а на рождения ден на БНР ще бъдат раздадени за първи път радиожурналистически награди на негово име.

Наградата „Сирак Скитник“ за цялостен принос към българското радио ще получи деканът на факултета по журналистика и масова комуникация на СУ „Св. Климент Охридски“ проф. Веселин Димитров, който е автор-основател на „Разговор с вас“ заедно с Божана Димитрова.

Проф. Димитров е автор и на цялостната история на радиото в България, чиито два тома са изложени в музейната сбирка.

Всички документи от създаването на радиото в България – царските укази, уставът на Съюза „Родно радио“, първата програма на радиото, първият Закон за радиото от 1927 година, снимки, шаржове и портрети на основателите, сред които са Асен Златаров, Димитър Чолаков, и първите говорители – Мария Попова и Петър Витанов, са изложени в музея. Сред експонатите са стари радиоприемници, буквопечатач апарат, първият микрофон в радиото и гонгът, с който ръчно са се отброявали секундите, преди да се съобщи точният час.

Предметите, документите и снимките в сбирката са от „Златния фонд“ на БНР, Националния военноисторически музей, Националния литературен музей, Политехническият музей.

* * *

На 20 юни постоянният представител на Програмата на ООН за развитие (ПРООН) Марта Рудас и генералният директор на Българското национално радио Поля Станчева подписват меморандум за разбирателство между двете институции. Документът регламентира сътрудничеството между БНР и ПРООН за популяризиране на Целите на хилядолетието за развитие и на глобалните инициативи на ООН.

С помощта на конкретни проекти в рамките на меморандума ПРООН ще съдейства за осъществяването на комуникационната стратегия на БНР за адаптиране на националната идентичност към глобалния свят. Семинари за журналисти, радиодискусии, регионални и местни форуми за представяне на Целите на хилядолетието и принципите на устойчивото развитие са част от конкретните проекти в рамките на меморандума.

* * *

Детският радиохор на БНР с диригент маестро Христо Недялков заминава на 13 юли на поредното си турне в Япония, научава БТА от медията.

Този път концертите ще бъдат в Токио, Ямагата, Кацуура, както и в пристанищните градове Акита, Ниизама, Каназава, Йокогама и Хирошима, до които хорът ще плава на супермодерния 1777-тонен кораб „Босей мару“, собственост на университета „Токай“. Президентът на Токайската образователна система проф. д-р Тацуо Мацумае и син на основателя на Токайския университет лично е поканил директора на БНР Поля Станчева да води хора на 16-ото му турне в Япония.

Приятелството започнало с първото гостуване на детския хор през 1967 година по покана на проф. Шигеоши Мацумае – президент и основател на престижния университет „Токай“. За тези години хорът е изнесъл над 300 концерта в Япония, пъл е пред хиляди почитатели, включително и пред императорското семейство.

В стремежа на японците за музикално естетическо възпитание на техните ученици и студенти малките певци влизат периодично на концерти в градовете, където „Токай“ има свои гимназии и факултети. А в японските учебници по музика има три песни от репертоара на детския радиохор.

От създаването му през 1960 година до днес радиохорът има над 100 турнета, над 1000 песни и хорови пьеси, като от тях 16 изпълнява на японски език, над 2000 представления в Европа, Америка, Азия и Африка. Изпъл-

ненията на малките певци многократно са взривявали най-престижните зали в Париж, Лондон, Ню Йорк, Токио, Бон, Виена, Прага, Стокхолм, Мексико, Кайро и други градове в над 30 страни.

* * *

Кандидатурата на Българското национално радио по проект за финансова помощ на японското правителство е била обсъдена на разговор между генералния директор на медията Поля Станчева и посланика на Япония Ясуйоши Ичихаши. Това съобщава пресслужбата на БНР на 8 август, като уточнява, че става въпрос за купуване на нови инструменти за Симфоничния оркестър на БНР и на нова звукозаписна техника.

Двамата събеседници са обсъдили и проект за обновяване на някои от студиата на БНР, преподавателите и възможностите за отпускане на заем от японска страна. Разговорно е и относно плановете на българската страна за приватизация и дигитална стратегия за развитие на преподавателната мрежа в България.

Японският посланик е видял най-големите студиа за музикални записи и театрални продукции в БНР. Поля Станчева е запознала японския посланик с току-що завършилото турне на детския хор на БНР, осъществено благодарение на поканата на президента на Токийската образователна система професор Шигеоши Мацумае.

София, 17 май 2004 г. Генералният директор на БНР Поля Станчева показва сайт, с който радиото се включва в общонационалната кампания за спасяване на осъдените български медици в Либия. Снимка: Петър Кръстев, БТА

* * *

Българското национално радио ще има ново лого, нова интернет страница и нови студиа за служителите от програма „Хоризонт“. Това съобщава генералният директор на медията Поля Станчева на 23 декември при откриване на обновеното фоайе на радиото и на новата приемна на БНР.

Във фоайето са изложени пет антични паметника на културата от римската епоха от II-III век. Те са предоставени за пет години на БНР от Археологическия институт с музей към БАН и от Националния исторически музей. Паметниците са от Видинско, Чирпанско и Монтанско, като най-ценен е част от релеф на тракийски конник.

„Идеята е фоайето на БНР да се превърне в изложбена

зала“, обяснява Божана Димитрова от Обществения съвет на БНР. Първите експозиции ще представят табла на Сирак Скитник и картини от Сливенската художествена галерия.

2004

70-годишнината на Радио Варна е тържествено отбелязана на 7 май с празник, на който присъстват генералният директор на БНР Поля Станчева, председателите на Програмния съвет Веселин Димитров и на Обществения съвет Божана Димитрова.

БТА припомня, че Радио Варна излъчва от 9 декември 1934 година. През 1936 година то влиза в структурата на Българско радио (по-късно

БНР) заедно с Радио София и Стара Загора.

Във Варна е създаден първият за България радиооркестър, поставено е началото на радиотеатъра с пиесата „Крилата помощ“, за първи път в ефира на града звучат предавания на чужд език.

* * *

От 17 май БНР предава в реално време текст, звук и образ на 11 езика. Това обявява генералният директор на радиото Поля Станчева на представянето на сайта bnr.bg.

Според Станчева това е първата стъпка от мултимедийното развитие на БНР. Новият интернет продукт предлага информация в текст, звук и образ от и за България на български, английски, френски, немски, испански, руски, сръбски, гръцки, турски, албански и арабски език.

Страницата се подготвя от екипите на Радио България, чиито програми се предават от над 50 радиостанции в повече от тридесет страни по света.

През 2004 година Радио България излъчва дневно близо 60 часа програми за Европа, Азия, Африка, Северна Америка и Южна Америка на къси и средни вълни на български, английски, френски, немски, испански, руски, сръбски, гръцки, албански и турски.

* * *

Поля Станчева получава втори тригодишен мандат

като генерален директор на БНР. Това решават шестима от членовете на СЕМ на тайно гласуване на 21 май в присъствието на журналисти.

Развитие на предавателната мрежа и максимално покритие на страната е приоритет в концепцията на Поля Станчева. На публичното ѝ представяне тя заявява, че БНР трябва да покрива повече малки и големи градове, както и пътните артерии в страната. В момента „Хоризонт“ покрива 64 на сто от територията на България, а „Христо Ботев“ – 46 процента.

Поля Станчева представя проект за цифрово наземно радиоразпръскване, което според нея е стъпка в създаването на софтуерно радио. Тя съобщава, че предстои пускане на нови предаватели в Кюстендил, Гоце Делчев, Русе, Бургас и Шумен. Предстои качването на Радио България на сателит, което ще позволи програмата да стига до Европа и Северна Америка.

В концепцията на Станчева се предвижда въвеждане на воден знак за защита на авторските права на аудиопродукцията и цифровия аудиоархив на „Златния фонд“ на БНР.

* * *

В началото на юни програма „Христо Ботев“ на БНР взема голямата награда на радиофестивала „Сребърната вълна“ в Албена. Отличието е за най-добре представила

се радиостанция на фестивала според броя на получените награди.

Програма „Христо Ботев“ е победител в три категории – разследване и репортаж, предаване за култура и специализирано музикално предаване.

А програма „Хоризонт“ е фаворит в категорията за обзорно информационно предаване.

* * *

Трийсет години от създаването на първото българско студио за електронна музика в БНР са отбелязани на 28 октомври. Концертът е посветен и на 70-годишнината на БНР и се организира в рамките на международния форум-фестивал „Вселената на компютърната музика“ – Електроакустична есен – София 2004.

Участват композиторите Симо Лазаров, Димитър Николов, Румен Балъзов и Любомир Велев, музиковедът Любомир Кавалджиев, пиано дуо Полина Антонова и Фани Куцарова, оперните певици Албена Кехлибарева, Албена Сарангова, Камена Балканска, студенти от специализация „Компютърно музициране“ и преподаватели от Нов български университет. Водещ е Божана Димитрова.

* * *

Делегация на Радио Китай за чужбина посещава БНР в периода от 31 октомври до 4

ноември. Сред гостите са Чен Минуи – вицепрезидент на Радио Китай за чужбина, както и директори на руската, унгарската и българската редакция на медията.

БНР и Китайското национално радио ще развият мултимедийно сътрудничество, ще създават взаимни линкове на интернет страниците си и ще разменят програми и специалисти. На 1 ноември двете медии подписват споразумение за сътрудничество. Китайското радио е една от най-големите радиостанции в света, излъчваща програми на 43 езика.

* * *

Интернет радио, посветено на културни теми, започва излъчване от тази седмица на адрес www.heritage-radio.net, съобщават от БНР на 17 ноември. Радиото обединява станции от Югоизточна и Централна Европа, сред които БНР, хърватското, словашкото и унгарското радио, Радио Краков и радио „Лоте“ във Ваймар, Германия. В мрежата почитателите на културни теми, говорещи английски език, могат да прочетат информации и статии по културни въпроси от тези страни, както и да слушат интервюта и репортажи. Интернет радиото предлага и 24-часова музикална програма – компилация от различни музикални жанрове от страните участнички.

2005

Новата сграда на БНР на бул. „Драган Цанков“ 4 ще бъде опакована в цветовете на радиото – бяло и синьо, по повод 70-годишнината на медията. Това съобщава програмният директор на БНР Стефан Радованов на 13 януари.

Традиционните награди на БНР „Сирак Скитник“, за които пет категории има по 10 номинации, ще бъдат връчени на 24 януари на концерт в Народния театър. Стоянка Мутафова, Татяна Лолова и петте музикални състава на БНР ще участват в тържеството.

За първи път на сцена радиотеатърът ще постави на живо пред публика „Не аз“ на Семюъл Бекет. Режисьор е Иван Добчев. Ролите се изпълняват от Жорета Николова, Снежина Петрова и Вяра Табакова.

Джаз на живо в изпълнение на формация „Булгара“ от Първо студио на БНР на 29 януари.

По повод годишнината на радиото ще има представяне на пощенска марка, откриване на бюст-паметник на първия директор на БНР Сирак Скитник във файето на радиото и изложба на първите микрофони, на първия гонг за точно време, книги с автографи на хора, работили в радиото.

* * *

Татяна Лолова е била съсана на конкурс за водещи на емисията за нивото на река Дунав, а Стоянка Мутафова е свирила в един от музикалните състави на БНР и е водила през 1940 година предаването „Врабчо депутат“. Тези факти обявява през януари Любомир Пеевски, член на Управителния съвет на радиото, по повод предстоящия концерт за 70-годишнината на медията.

Пеевски припомня и че почти всички големи български писатели, художници и журналисти са свързани с БНР. Сред тях е и Петър Увалиев, който през 1937 година води емисиите на Радио България на италиански.

* * *

Вили Казасян получава наградата „Сирак Скитник“ за цялостен принос към БНР, научава БТА на 24 януари от председателя на Обществения съвет на БНР Божана Димитрова.

Казасян е един от най-популярните български дириженти и композитори. Повече от 20 години ръководи Биг бенда на БНР, а от няколко години със своя бенд концертира в цялата страна и съпровожда едни от най-известните джаз и поп певци.

* * *

Съветът за електронни медии ще лицензира седем от програмите на Българското национално радио – „Хори-

зонт“, „Христо Ботев“, Радио Варна, Радио Шумен, Радио Пловдив, Радио Благоевград и Радио Стара Загора, съобщават от СЕМ на 24 януари.

„БНР подаде документите си за лицензиране още през 1999 година и тогава те не бяха приети, но не по негова вина“, казва Райна Николова, член на СЕМ.

От СЕМ съобщават, че Радио България ще бъде лицензирано до две седмици.

Има предложения за лицензиране на Радио Видин и Радио Плевен, както и за възобновяване на националната програма „Орфей“, но те все още не са разгледани. Новината от геня припомня, че специализираната музикална програма „Орфей“ е открита на 18 март 1974 година и е закрита през 1993 година.

* * *

Съюз на българските национални електронни медии учредяват на 6 април „Болкан нюз корпорейшън“ ЕАД, БНТ, БТА, БНР, „Дарик радио“ АД и „Нова телевизия – първи частен канал“ ЕАД.

Учредителният протокол е подписан от Люба Ризова (bTV), Уляна Пръмова (БНТ), Максим Минчев (БТА), Поля Станчева (БНР), Радосвет Радев (Дарик радио) и Силва Зурлева (Нова телевизия).

Целите на съюза са да защитава независимостта на българските национални електронни медии, да защитава и издига техния престиж пред

София, 16 януари 2005 г. Новата сграда на БНР на бул. „Драган Цанков“ 4, която е във формата на обвърната пресечена пирамида, е опакована в цветовете на радиото – бяло и синьо, по повод 70-годишнината на медията. Снимка: Тихомир Пенев, БТА

обществеността и да представява общите им интереси пред държавните и общинските органи, стопанските и други субекти в страната.

* * *

Съветът за електронни медии е взел решение за издаване на програмни лицензи за програмите „Хоризонт“ и „Христо Ботев“ на БНР, съобщават от съвета на 10 октомври.

Издадени са лицензи и на регионалните радиостанции в градовете Шумен, Стара Загора, Пловдив, Благоевград и Варна.

* * *

Генералният директор на БНР Поля Станчева участва в Световния форум на ООН от 15 до 18 ноември в Тунис, посветен на информационното общество и включения в него Световен форум на електронните медии. Поканата към

Станчева е лично от Жан Ревейон – генерален секретар на Европейския съюз за радио и телевизия и президент на организационния комитет, уточняват от радиото.

За работата на форума пристигат държавни ръководители и представители на бизнеса и индустрията от целия свят. Организатори са ООН, ЮНЕСКО, Европейският съюз за радио и телевизия, Арабският съюз за радио и телевизия, Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество, Международната федерация на журналистите, Федерацията на радио- и телевизионните архиви.

2006

В края на януари бившият директор на Радио България Райна Константинова получава наградата „Сирак Скитник“ за цялостен принос в развитието на БНР като обществена институция.

Отличието за радиожурналистика за открояващо се присъствие пред микрофона, оригинални идеи, които утвърждават авторитета на националното радио като обществена институция, получават Таня Милева и творчески екип на програма „Христо Ботев“. За заслуги в областта на музикалното радиотворчество е отличен Димитър Николов от Радио България. За принос в техническото развитие и обновление на радиото наградата е за Здравко Славоф. Специална награда получава българската секция на БиБиСи.

По традиция общественият съвет на БНР номинира предложените от регколегиите имена за награди в пет категории.

* * *

Първа копка на православен параклис „Св. Йоан Златоуст“ в двора на БНР е направена на 28 август. Полагането на основния камък е извършено от архимандрит Йоан от Софийската света митрополия.

Главен проектант на параклиса е г-р арх. Галина Генова. Над олтара ще бъде изписано началото на Светото евангелие от Йоан: „В началото беше словото, и Словото беше у бога, и Бог беше Словото.“

Параклисът трябва да е готов за 72-рия рождения ден на радиото – 25 януари 2007 година. Изграждането е дарение на БНР.

* * *

София, 5 октомври 2006 г. Заместник министър-председателят и министър на Външните работи Ивайло Калфин и посланикът на Япония Коичиро Фукуи в присъствието на генералния директор на БНР Поля Станчева и представители на радиото подписват и разменят ноти за отпускане на помощ от 430 хиляди долара на БНР. Средствата се предоставят за купуване на музикални инструменти на симфоничния оркестър на радиото. Снимка: Елена Дикова, БНР

* * *

Генералният директор на Българското национално радио Поля Станчева е в Китай по покана на Китайското радио за чужбина, което предава на 43 езика, включително и на български, съобщават от БНР на 21 септември.

Станчева и заместник генералният директор на Китайското радио за чужбина Чен Мини подписват споразумение за сътрудничество. То предвижда обмен на програми, обучение на специалисти, стажове за журналисти, мултимедийно сътрудничество.

Акцент в договора е съдействието на туристическия обмен чрез популяризиране забележителностите на двете страни. Особено активно ще бъде сътрудничеството при отразяването на Олимпийските игри през 2008 година в Пекин.

Българското национално радио взе престижно отличие в Москва, съобщават от медиата на 14 декември. Кoresпондентът Чавгар Стефанов е сред журналистите, отличени със „Златен глас“ на руския „Медиа-съюз“, който се присъжда на чужденци, пишещи за Русия. Стефанов е отличен за поредица репортажи за Волжка България и за фотоизложбата „По следите на Волжка България“. През октомври тя е открита в Археологическия музей в София, а в момента е в Кърджалийския исторически музей.

2007

Скулптура „Походът на съницата“ на Красимир Тренгафилов ще бъде открита пред сградата на БНР по повод 72-годишнината на радиото,

съобщава през януари генералният директор на медиата Поля Станчева.

Умалено копие на пластика ще представлява призьм за цялостен принос, който ще бъде връчен на Годишните награди за журналистика „Сирак Скитник“. Номинираните са трима – проф. Владимир Аврамов, създател на първия радиоквартет, и звукорежисьорите Боби Бобчев и Георги Недялков.

* * *

Генералните директори на БНР – Поля Станчева, и на Румънската радиокорпорация – Мария Тогина, подписаха споразумение за сътрудничество, съобщават от БНР на 26 януари.

Споразумението е в духа на действащото досега и предвижда продължаване на добротото сътрудничество между двете радиоорганизации. Освен това ще се правят повече съвместни радиопрограми и радиомостове по теми от общ интерес с цел по-доброто взаимно опознаване на аудиторията на двете страни и за решаването на проблемите по пътя в ЕС. Нов момент в сътрудничеството между двете медии е, че ще си партнират и ще обединят усилията си при кандидатстване за проекти, финансирани от програмите на ЕС, както и за привличане на други партньори от региона.

* * *

София, 25 януари 2007 г. Изложба „Неизвестните шедьоври“ е открита в галерия „Академия“. Организатори на събитието са БТА, БНР и БНТ, чиято собственост са произведенията. Снимка: Тихомир Пенов, БТА

На 27 февруари се провежда първата среща на българските и румънските обществени радио- и телевизионни оператори с представители на ЕС в Брюксел. Генералните директори на българските и румънските оператори, членки на Европейския съюз за радио и телевизия (EBU), са се срещнали с висши представители на ЕС. Целта на срещата е била да се представят обществените медии в новите страни-членки на ЕС, да се обменят мнения и опит и да се създаде мрежа от контакти между заинтересуваните страни.

Презентацията на БНР пред представителите на ЕС включва специално заснет 3-минутен клип за програмите на радиото, за историята и настоящето на националната медия.

* * *

Първата цифровизирана централна апаратна в България е открита на 17 април в БНР. Оборудването е на германската фирма „Лаво“, работила с БиБиСи, Мюнхенското радио и други радиостанции в Германия и Франция. Благодарение на модерното оборудване радиото ще замени аналоговия с цифров режим на работа, което ще подобри значително качеството на звука на всички програми. Новата техника гарантира техническото качество на програмата, което е от изключителна важност, тъй като в рамките на 24 часа от денонощието БНР реално работи 106 часа, обезпечавайки технически трите си програми – „Хоризонт“, „Христо Ботев“ и Радио България.

Цифровизирането на апаратната, наричана още „сърцето на радиото“ заради функцията си да подава сигнал към всички предаватели на БНР, е само началото на цялостна

цифровизация. След въвеждането в експлоатация на модерната техника в близката половина година с аналоговия режим на работа ще се раздели „Хоризонт“. Същото предстои и на програмата за образование и култура „Христо Ботев“. Радио България вече е цифровизирано.

От БНР припомнят, че централната апаратна на радиото е изградена през 60-те години на миналия век.

* * *

Валерий Тодоров е избран за генерален директор на БНР през май. В новия управленски договор на Тодоров, изработен от СЕМ, ще влязат части от концепцията, с която той кандидатства в конкурса. БНР да открие пет нови регионални центъра – в София, Плевен, Бургас, Видин и Кърджали, и да се възстанови музикалната програма „Орфей“, прегла-

за Тодоров на събеседването с членовете на СЕМ. Да се създаде нова рекламно-издателска къща, която да популяризира дейността на музикалните състави и продукцията на радиото, и да започне издаването на периодично списание за култура на БНР, са част от акцентите в концепцията на Тодоров. Идеята му е БНР да издаде „Звуков буквар“ с глаговете на най-големите българи, „Детска музикална енциклопедия“ и „Звукова нотна тетрадка“ с най-популярните песни за деца.

По думите на Тодоров радиото трябва да се отвори повече към аудиторията между 15- и 40-годишна възраст, която според социологическите проучвания най-слабо реагира на програмите на БНР. Да се открият нови кореспондентски пунктове в чужбина съвместно с БТА и БНТ, предлага също той.

* * *

Програмата на БНР Радио България празнува 70-годишен юбилей, съобщават на БТА от медията на 11 декември.

„Радио България извайва образа на страната ни по света и доказва, че няма граници за езика на творчеството“, отбелязва в поздравителната си реч по повод годишнината министърът на културата Стефан Данаилов.

Програмата излъчва предавания на десет езика – български, английски, руски, френски, немски, испански, гръцки, сръбски, албански и турски.

Предстоящото европейско турне на Симфоничния оркестър на Българското национално радио (БНР) ще премине под патронажа на министъра на културата Стефан Данаилов. Това съобщава пресцентърът на министерството на 11 януари. Първият концерт на Симфоничния оркестър ще бъде на 20 януари в „Херкулесзал“ в Мюнхен, Германия. На 22 януари оркестърът ще изнесе концерт в културния център Miguel Delibes във Валядолид, Испания. На 25 януари Симфоничният оркестър на БНР ще изнесе концерт в Konzerhaus в Дортмунг, Германия, а на 27 януари – в „Концертгебау“, Амстердам.

* * *

На 25 януари са връчени традиционните годишни награди „Сирак Скитник“ за принос в развитието на радиото като обществена институция. Специалната награда за забележителен принос в развитието на културата и медиите получава Посолството на Япония у нас за подкрепата за купуване на инструменти за Симфоничния оркестър на БНР. Програма „Хоризонт“ е отличена с награда за оригинален принос в развитието и внедряването на нови предавания и програмни направления.

* * *

Българското национално радио получи Голямата награда

„Златната кобилица“ на Българската национална секция на Съвета на организаторите на фестивали за фолклор и традиционни изкуства (CIOFF) при ЮНЕСКО, се посочва в новина от 19 април.

Наградата е връчена на програмния директор на БНР Стефан Радованов от президента на българската секция на международната организация Емил Павлов при откриването на национална среща на фолклористи във Велико Търново.

С решение на управителния съвет на CIOFF-България отличието е присъдено на националното радио за неговата обществена дейност и изключителен принос за съхраняването и популяризирането на българското нематериално културно наследство. Със специални грамоти на организацията са отличени и журналисти от БНР, сред които са водещите на фолклорни предавания Цвети Радева и Юлия Цанкова.

* * *

С откриване на паметна плоча в село Нови хан на 22 май започва кампанията „10 дни на БНР“. Когато през 1944 година бомба събаря половината от сградата на радиото, в продължение на година излъчванията на Радио София се осъществяват от сградата на ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ в Нови хан. На 22 май в двора на училището в присъствието на кмета на Нови

хан Сашка Ненова-Николчова и членове на Управителния съвет на БНР напомнят за това историческо събитие.

Жители на селото, съвременници на онези дни, са разказали спомени за работата на евакуираните от София редактори, тонрежисьори, говорители и актьори, а стаите, в които са работили, днес са учебни.

В селото все още са живи и спомените за актьорите Владимир Трандафилов и Олга Кирчева, за говорителите Невена Куманова и Нейчо Попов, за писателите Орлин Василев, Тодор Генов, Валери Петров.

* * *

На 24 май, в Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост, програма „Христо Ботев“ открива постоянен Салон за изкуство и култура.

„Ние възстановяваме традиция – присъствие на културата, като смятаме това да става по-организирано, в един истински салон за култура и изкуство“, казва за БТА директорът на програма „Христо Ботев“ Паулина Новакова. По думите ѝ радиото е било такова средище, в него са работили най-големите ни поети и писатели и това трябва да се усети наново. Тук те присъстват с духа и с поезията си, а ние ще събираме нови и нови поколения и ще търсим път към общуване, добавя Новакова.

В централното фоайе на БНР е открита експозицията „Цветове в ефира“ – картини и

Видин, 22 януари 2009 г. Генералният директор на БНР Валерий Тодоров в присъствието на областния управител на Видин Кръстьо Спасов и кмета Румен Видов, открива технологичния и студийен комплекс на най-новата регионална станция на БНР. Снимка: Ирена Данаилова, БТА

мисли за изкуството. В нея са творби на първия директор на БНР – Сирак Скитник, както и на 24 български художници, участници в предавания на програмата.

В централното фоайе на радиото е открита и паметна плоча – израз на благодарността на БНР към японското правителство за помощта от 50 700 000 йени, с които са закупени музикални инструменти за Симфоничния оркестър на БНР. Паметната плоча е открита от посланика на Япония у нас Цунехару Такега.

* * *

Единствената нототека в системата на електронните медии у нас е в БНР и е създадена преди 70 години, съобщават от радиото в края на октомври. В нототеката се съхраняват оригинални партитури на композиторите Димитър Ненов, Парашкев Хаджиев, Панчо Владигеров, Марин Големинев, Йоско Йосифов.

Всяка от творбите е звучала първо в радиоефира и е писана специално за гържавното радио на България, основано през януари 1935 година.

Заслугата да може днес да се разгърнат авторските партитури на големите български композитори е на музикалните уредници на Радио София от началото на миналия век – Димитър Ненов и Боян Икономов. Идеята за музика, написана специално за радиото, се ражда, когато средствата на медията за купуване на грамофонни плочи се оказват недостатъчни. Тогава Димитър Ненов решава да привлече български композитори да пишат музика, а премиерата ѝ да е в ефира.

* * *

В края на декември СЕМ връчва на ръководството на БНР лиценз за регионална радиостанция за Северозападна България с обхват на покритие в областите Видин, Вра-

ца и Монтана. Това се посочва в съобщение от СЕМ.

На връчването са присъствали генералният директор на БНР Валерий Тодоров и Управителният съвет на медията. Тодоров заявява, че това е втората регионална радиостанция, която БНР открива за по-малко от година и половина.

2009

На 22 януари най-модерно оборудваният технологичен и студийен комплекс на Българското национално радио е открит във Видин. Лентата на новата придобивка прерязват генералният директор на БНР Валерий Тодоров, областният управител Кръстьо Спасов и кметът на града Румен Видов.

Комплексът е оборудван с най-модерните технологии в радиопроизводството и е направен с простота, много вкус, оригинални технически решения и високо качество на звука, казва при откриването Валерий Тодоров.

Програмата на Регионалната станция на БНР във Видин ще покрива три области – Видин, Враца и Монтана. Комплексът е изграден за рекордно кратък срок – 10 месеца, и разполага с най-съвременни цифрови технологии за обработка на звука и музиката.

Програмата на Радио Видин ще е информационно-музикална и ще започне на 1 март.

* * *

През пролетта на 2010 година БНР ще бъде домакин на Осмата регионална среща на телекомуникационните компании от Югоизточна Европа и на производителите на техника за радиоразпръскване, съобщават от националното радио в началото на юни.

Към този професионален форум интерес проявяват и инвеститори от Западна Европа и САЩ, отбелязват от БНР.

На тазгодишната среща, която се провежда във Виена в края на май, водещи теми са били новите технологии за цифрово излъчване и изграждането на цифрови платформи. На нея за първи път е било представено Българското национално радио. „Програмното и технологичното обновление, ускореното внедряване на цифрови технологии и новият тип партньорство в телекомуникациите са предизвикателствата пред БНР в цифровата ера“, е заявил пред участниците в срещата във Виена генералният директор на БНР Валерий Тодоров.

* * *

Новото лого на БНР съчетава визуална игра между кирилицата и латиницата, казва генералният директор на медията Валерий Тодоров на пресконференция на 31 август, на която представи новия облик на логото на БНР. Авторът на проекта Стойчо Чакъров посочва, че на ново-

то лого е изписана абривиатурата БНР на кирилица и на латиница.

Проектът за логото включва и вариации за всяка от регионалните станции на БНР, както и за трите основни програми – „Хоризонт“, „Христо Ботев“ и Радио България, като те ще бъдат обединени под тази обща визия, допълва Чакъров. Според Валерий Тодоров идеята за новото лого на БНР отговаря на общата тенденция в европейското медийно пространство – за най-модерната графика в тази област.

„От 1 октомври се очаква Българското национално радио да има нов сайт“, съобщава на пресконференция генералният директор на медията Валерий Тодоров. По думите му по технически възможности страницата може да си съперничи не само с най-добрите европейски сайтове, но и с най-добрите в САЩ, които в момента са на пазара.

„Това ще бъде изключително интересен като техника, технология и визия сайт – казва генералният директор на БНР. – Ще запазим характеристиките на радиото и няма да правим „снимано радио“, както правят госта колеги“, заявява Валерий Тодоров.

* * *

Премиера на документалния филм „Славеите на Българското радио“ е на 4 ноември в концертната зала

на Националното музикално училище „Любомир Пипков“ в София. Филмът е посветен на 75-годишнината на Българското национално радио и на 50 години от създаването на Детския радиохор с диригент акад. Христо Недялков.

2010

На 25 януари президентът Георги Първанов връчва Почетния знак на държавния глава на БНР по повод 75-годишнината от създаването на медиата.

Първанов посочва информационната роля на радиото, което се утвърждава през годините като изключително бърза медия. Той отбелязва и ролята на БНР в културен план, както и за връзката със сънародниците ни по света. Георги Първанов казва, че с Радио България БНР продължава да бъде важен фактор в обогатяване-

то и показването на автентичния образ на страната и на обществото ни. „БНР е една голяма журналистическа школа“, добавя президентът.

Генералният директор на БНР Валерий Тодоров отбелязва, че днес в българския ефир има много радиостанции, но по гумите му гласът на БНР остава най-силният, най-авторитетният, най-търсеният. „Това признание ни ангажира изключително много и се надявам, че ще продължим да оправдаваме високото доверие“, посочва Тодоров.

За своята 50-годишнина Детският радиохор към БНР има над 80 задгранични турнета в 32 страни. Пет десетилетия Детският радиохор разпръсква магията на хоровете изкуство по света, из-

насяйки близо 2000 концерта с повече от 800 песни в репертоара, се посочва в съобщение от националното радио от 12 март.

На 15 март в зала 31 на БНР ще се състои пресконференция за юбилея на Детския радиохор с диригент акад. Христо Недялков. На пресконференцията ще бъдат показани уникални филмови кадри от първите гостувания на Детския хор в Япония и САЩ.

БНР започва да цифровизира звуковия архив, съхраняван в „Златния фонд“, съобщава на 12 май във Варна генералният директор на националното радио Валерий Тодоров. По гумите му съхраняването на данните ще бъде два вида, единият от които в интернет пространството. Достъпът до записите ще бъде платен.

Според Тодоров работата по цифровизацията на архива ще бъде много трудоемка и ще продължи поне 7-8 години.

БНР продължава да внедрява най-новата софтуерна версия на програмата „Далет“, допълва директорът на радиото. Той уточнява, че предстои внедряването ѝ в програма „Христо Ботев“ и Радио България. Тодоров каза още, че до края на годината ще стартира нова регионална програма на Радио в Бургас.

ЛИК 2025 София, 13 октомври 2010 г. На откриването на фотоизложбата „Творчеството на възрожденския първомайстор Никола Фичев“ с музикално изпълнение се включва Детският радио хор на БНР с диригент акад. Христо Недялков – дряновец и потомък на Колю Фичето. Снимка: Петър Кръстев, БТА

На 28 май с 8 гласа „за“ СЕМ избира Валерий Тодоров за генерален директор на БНР. Той ще бъде на този пост втори мандат.

До избирането му за генерален директор на Българското национално радио на 11 май 2007 година е директор на „Радиоразпространение“ в БНР и изпълняващ длъжността директор на Радио Благоевград.

* * *

Биг бендът на Българското национално радио отбелязва своята 50-годишнина с концерт в Първо студио на БНР на 11 ноември. Дириженти са Милчо Левиев, Янко Миладинов и Антони Дончев.

Основната дейност на Биг бенда на Българското национално радио е да прави записи за музикалния фонд на радиото. От създаването си през 1960-а до днес бендът е записал над 1000 поп и джаз пиеси от български и чужди автори. Много от концертите му са пряко предавани по телевизията. В периода 1962-1966 година диригент на биг бенда е известният джаз пианист и композитор Милчо Левиев. Оркестърът е носител на златен медал от Фестивала в Хелзинки през 1962 година. В продължение на 35 години ръководител на състава е Вили Казасян, с когото музикантите осъществяват богата концертна дейност, както и редица участия в български и международни форуми като „Златният Орфей“, „Мелодия на годината“ и др.

София, 25 януари 2010 г. Заместник-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Първан Русинов и генералният директор на Българското национално радио Валерий Тодоров валидират пощенска марка, посветена на 75-годишнината на радиото. Генералния директор на медиата подарява на заместник-министъра ретрорадио. Снимка: Петър Кръстев, БТА

2011

На 25 януари голямата награда „Сирак Скитник“ за цялостен принос в развитието на радиото получава екипът на програма „Хоризонт“. Отличието е във връзка с 40-ата годишнина на програмата и заради безспорното ѝ лидерство в националния радиоефир. „Хоризонт“ е запазена марка, която съчетава добрата традиция с непрекъснато обновяване. През последните години се появиха и заглавията на десетки нови предавания, които съответстват на възникващите нови вкусове и нови интереси.

* * *

За един месец БНР може да осигури цифрово излъчване на десетте си програми, заявява генералният директор на медиата Валерий Тодоров на кръгла маса на тема „Ра-

диосредата: 2001-2010 г. Аудитория, поведение, реклама, цифровизация“. Форумът се провежда в националното радио на 22 март.

„Надявам се, че радиото няма да се превърне в лошо снимана телевизия. Дори в издателската си дейност използваме новите технологии – аудио- и видеоизданията са с възможност за пренос в цифрови формати“, посочва Тодоров. Той припомня, че цифровизацията на БНР е започнала през 2008 година и България е единствената страна в проекта „Евранет“, която излъчва цифрово на четири езика.

Според директора на БНР цифровата ера ще доближи технологично медиите, но и ще подчертае различията между тях, нещо като ЕС – обединение на гържави, но всяка работи от своята територия.

Създаването и разпростра-

няването на културни ценности и разширяването на достъпа на всички граждани с българска културна идентичност до програмите на радиото ще продължи да бъде приоритет в дейността на БНР като обществена медия – такива са и европейските критерии, отбелязва Валерий Тодоров.

* * *

Българското национално радио ще отбележи Международния ден на радиото и телевизията с фотоизложба пред Народния театър „Иван Вазов“. Тя е озаглавена „Радиото – хората и времето“ и ще бъде открита на 26 април в 17.00 ч. с изпълнение на Биг бенда на БНР с диригент Антони Дончев, съобщават от медията по-рано през месеца.

Снимките представят живота на радиото в архивни кадри и съвременни снимки от 1935 година до днес. Ретроспективата напомня за личности и факти, които всеки ден са прибавяли и прибавят редица в историята на българската радиожурналистика – обективно, безпристрастно и отговорно пред многобройните слушатели.

2012

„До месец БНР ще открие регионална станция в Бургас“, съобщава директорът на радиото Валерий Тодоров преди началото на гласуването за специалната награда на музикалната гилдия на конкурса за

нова поп и рок музика „Златна пролет“ на 28 март.

Идеята е чрез новата станция да бъдат показани творчеството и лицата, които символизират този край. От новите проекти на БНР Тодоров допълва, че предстои да започне да работи и интернет радиото.

* * *

Оркестърът за народна музика на БНР отбелязва своята 60-годишнина с концертно турне в страната, съобщават от радиото през пролетта. Петдневното турне ще започне с концерт в обновеното студио на Радио Благоевград на 24 април.

В програмата са включени едни от най-известните песни от репертоара на оркестъра на БНР. Те ще бъдат изпълнени под диригентството на Димитър Христов. Сред солистите са Ваня Вълкова и

Денислав Кехайов. Гостите ще чуят и любимия си изпълнител Георги Гоцев, поканен специално за концерта от Радио Благоевград. Той ще изпее последните си песни, записани в Българското национално радио и съхранени в музикалния фонд на обществената медия.

Оркестърът за народна музика на Българското национално радио изпълнява както оригинална, така и обработена вокална и инструментална народна музика от всички етнографски региони на страната.

* * *

На 23 май генералният директор на БНР Валерий Тодоров получава наградата на Съюза на българските журналисти „Златно перо“ и „Златен плакет“ за създаването на три регионални станции като част от националната мрежа на радиото – в Бургас,

Отличията „Журналистика за хората“ са връчени в Първо студио на БНР. Наградите са учредени от едноименния Фонд „Валя Крушкина“ към Фондация „Работилница за граждански инициативи“ в памет на обичаната българска журналистка.
Снимка: Владимир Шоков, БТА

Видин и София.

„Много е важно, че Радио Бургас и Радио Видин покриват най-югоизточните и най-северозападните райони на България, които са атакувани от най-различни радиостанции“, казва на церемонията в СБЖ Любомир Пеевски, председател на Комисията по професионално-творческите въпроси на съюза.

„Особено се радвам, че наградата е за осъществяването на проект отпреди 40 години – да се развие БНР като национална мрежа чрез създаването на регионални радиостанции“, посочва Розита Попова от УС на СБЖ, която връчва наградата на Валерий Тодоров.

На церемонията генералният директор на БНР казва, че наградата е много ценна, защото е от най-голямата и авторитетна журналистическа организация, и допълва, че отличието е и за екипа, с който работи от четири и половина години.

Той изрази надежда, че и новите регионални станции на БНР ще се превърнат в културни центрове, както и съществуващите досега, и ще допринасят за осъществяването на обществената функция на националното радио.

* * *

Оркестърът за народна музика на Българското национално радио получи престижната награда „Кристална лира“, съобщават от БНР на 2 ноември. За шестнадесе-

та поредна година Съюзът на българските музикални и танцови дейци и Класик ФМ радио присъждат отличията си за ярки върхови постижения в музикално-изпълнителското и танцовото изкуство.

Съставът завоюва приза в категория „Музикален фолклор“ за цикъла концерти, посветени на 60-годишнината си, състояли се в София и страната през април тази година. Националното турне дава възможност на стотици радиослушатели да чуят на живо част от най-известните пиеси от репертоара на оркестъра.

На 7 ноември е планирано да се състои юбилейният концерт на Оркестъра за народна музика. Днес в Народния оркестър на БНР свирят 18 инструменталисти, като сред тях има изявени композитори и аранжори.

* * *

Биг бендът на БНР ще изнесе на 15 ноември концерт, който ще бъде асоцииран в рамките на два фестивала в Лондон – Фестивала за българска култура и London Jazz Festival, съобщават от радиото в началото на месеца.

Преди гастролата си в Обединеното кралство джаз музикантите ще свирят на 8 ноември в памет на своя приятел и колега Георги Борисов – тромбонист, композитор и аранжор, един от най-известните джаз музиканти у нас.

През творческия сезон 2012-2013 Биг бендът на БНР ще

прогължи програмната линия на създаването на концертни събития, посветени на български изявени музиканти.

2013

През април ще започне работата европейската радиомрежа „Евранет плюс“ (продължение на проекта „Евранет“), в която участва и БНР. Това става ясно на брифинг в БНР в началото на февруари с участието на Ангжей Шежневски – генерален директор на Полското радио и член на Изпълнителния съвет на Европейския съюз за радио и телевизия, Ерленс Калабюи – главен изпълнителен директор на „Евранет плюс“, и Валерий Тодоров – генерален директор на БНР.

В рамките на новата европейска радиомрежа „Евранет плюс“ ще се разменят и излъчват новини и информация за събития на 23 езика от общоевропейското пространство. Медийният проект ще бъде с продължителност пет години.

* * *

Българското национално радио се включва в честванията на Световния ден на радиото – 13 февруари, организиран за първи път по идея на ЮНЕСКО. По този повод през целия ден БНР излъчва в ефира си аудио-клипове с поздравления и послания от радиостанции от целия свят.

Първоначалната идея за създаването на такъв ден

Статуетката, съпътстваща наградата „Сирак Скитник“. Снимка: Христо Касабов, БТА

е на Испанската радиоакадемия и е внесена за обсъждане в световната културна организация на ООН – ЮНЕСКО. След няколкогодишни проучвания и дебати 13 февруари е провъзгласена като рождената дата на радиото на Организацията на обединените нации през 1946 година.

* * *

Генералният директор на Българското национално радио Валерий Тодоров е избран за вицепрезидент на европейската радиомрежа „Евранет

плюс“, съобщават от радиото на 19 февруари. Решението е взето на конференция на Генералната асамблея на организацията в Лисабон.

Началото на европейската радиомрежа „Евранет плюс“ ще бъде дадено през април тази година. Медийният проект е петгодишен, като обединява 14 радиостанции с обща аудитория над 26 млн. души. Новините ще се разменят на 23 езика, а БНР ще излъчва за своите партньори 75 минути продукция всяка седмица.

Европейската комисия ин-

вестира в „Евранет плюс“ повече от 25 млн. евро, като основната цел е да бъдат създавани и излъчвани радиопрограми, свързани с дейностите на Европейския съюз, разпространявани чрез ефир и дигитални платформи посредством мрежа от радиостанции. БНР ще има водеща позиция в този общоевропейски проект.

* * *

На 23 май е избран генерален директор на радиото. „Аз съм се формирал като човек с радиото, живял съм с него, то ми помогна да израсна и сега дойде моментът, в който трябва аз да му се отблагодаря“, заявява за БТА новоизбраният генерален директор на Радослав Янкулов. Той посочва, че в концепцията си за бъдещето на радиото е заложил около 10-ина нови неща, които ще помогнат то да стане по-интересно и по-модерно. Хората, които работят в радиото, са талантливи, знам, че работят със сърцето и възможностите си, трябва и ще им създадем условия да се чувстват щастливи, удовлетворени от труда си и да бъдат по-спокойни за днешния и утрешния ден, обещава новият генерален директор на БНР.

2014

Ще направим всичко възможно БНР да има свой истински Музей на радиото, който да пресъздава по най-добрия на-

чин неговата история. Това е посочил генералният директор на БНР Радослав Янкулов на открит урок по радиоистория с ученици от Националното училище за изящни изкуства „Илия Петров“ на 18 януари. Радиоурокът е в навечерието на 79-ата годишнина на БНР и се провежда в Музейната експозиция за историята на радиото във ФЖМК на СУ „Св. Климент Охридски“.

* * *

Българското национално радио започва проект „Училище за радио“ съвместно с Медийната академия на Европейския съюз за радио и телевизия – EBU, съобщават от радиото на 18 февруари.

Първият етап на обучението е 4-дневен семинар. През това време 11 опитни и активни журналисти и редактори от БНР ще се научат как най-ефективно да предават своите професионални знания и опит на колегите си. Лектор е Фредерик Франц, преподавател в Медийната академия на EBU, който вече е осъществил подобен успешен проект в Алжирското радио през миналата година.

Проектът „Училище за радио“ на БНР е част от управленската концепция на Радослав Янкулов и ще се развива в шест етапа.

* * *

През март генералният директор на БНР Радослав Янкулов е избран за вицепрезидент

на европейската радиомрежа „Евранет плюс“. Решението е взето на заседание на Генералната асамблея на организацията в Маракеш, Мароко.

Радиомрежата „Евранет плюс“ се състои от 15 водещи обществени и частни оператори в рамките на Европейския съюз, достигащи до аудитория от над 20 милиона слушатели ежедневно.

2015

Ръководителите на радиото от 1935 до 2013 година са носители на Голямата награда „Сирак Скитник“ за 2014 година. Призът е присъден на 80-ия рожден ден на Българското национално радио на церемония на 25 януари в НДК.

Над 20 известни българи са били начело на радиото през годините – хора на изкуството и културата, общественици, журналисти. Хронологията започва със Сирак Скитник, а сред многото мъже има и две жени.

Осемдесетгодишнината на радиото е под мотото „Властелинът на ефира“.

Държавният глава Росен Плевнелиев удостоява Българското национално радио с Почетния знак на президента за изключителен принос в утвърждаването на високи професионални стандарти в българската журналистика, както и по повод 80-годишнината от основаването на медията. Почетното отличие е прието от генералния директор на БНР Радослав Янкулов.

„През изминалите десетилетия журналистите в Българското национално радио демонстрираха обективност и воля да стоят заг позициите си независимо от конюнктурните промени във властта“, посочва президентът Плевнелиев в поздравителния си адрес до обществената медия. Държавният глава припомня стремежа на първия главен редактор на БНР – Сирак Скитник, да пази неговата автономия и упорито да гържи радиото далеч от политиката. „И днес политическата независимост на медиите е един от основните фундаменти за качествената журналистика“, посочва президентът.

* * *

През май журналисти от БНР излизат на протест пред сградата на радиото заради намалени почти наполовина хонорари и допълнителни възнаграждения.

Според закона за държавния бюджет за 2015 г. обществената медия трябва да съкрати 10 процента от разходите за персонал.

Журналистите носят плакати с надписи „Не съм процент. Не съм персонал“, „Ми нус 43 процента качество“ и празна паничка като символ.

Новините, публикувани в емисиите на БТА, проследяват казуса и неговото развитие, както и различните гледни точки по темата – на ръководството на медията,

София, 25 януари 2015 г. В НДК се провежда тържественият концерт по повод 80-ата годишнина на БНР. Снимка: Владимир Шоков, БТА

на КНСБ, на СЕМ, на стачкуващите.

В публикация от 29 юни се посочва, че „до края на юли ще бъдат прецизирани правилата и критериите, по които се определят и изплащат хонорарите в БНР. Това е решил днес Управителният съвет на радиото с назначаването на специална комисия, която да ги изготви на базата на вече постъпили от отделните директори в БНР предложения за оптимизация“.

Българското национално радио внесе в Съвета за електронни медии документи за получаване на програмен лиценз на регионална радиостанция в Кърджали, съобщават от радиото на 22 юли. Планирано е Радио Кърджали да заработи от 1 януари 2016 г. Програмата, която ще излъчва, ще се прави от местни журналисти и ще обхваща и ще акцентира на проблемите в региона. Това

ще е деветата регионална радиостанция на обществения оператор след София, Благоевград, Бургас, Варна, Видин, Пловдив, Стара Загора и Шумен.

БНР предвижда създаването на програма за българските общности в чужбина. Това съобщава през ноември Христин Стрижлев, член на Управителния съвет на БНР, по време на дискусия в рамките на Единайсетата световна среща на българските медии, организирана от БТА и АБМС в гръцката столица Атина.

Време е вече БНР да покаже самочувствие на сериозна обществена медия, тоест да намери начин да разшири територията си на покритие и извън страната – в тези региони, държави и населени места, където има компактно българско население, заявява Стрижлев.

Той обяснява, че това може да стане, като се наемат или

получат лицензи за излъчване в съответните места, или се наеме време от вече съществуващи радиостанции. Като груг важен аспект на тази идея той откроява създаването на съдържание, което да е интересно за общностите в чужбина.

2016

На 17 май е съобщено, че Александър Велев е новият генерален директор на БНР. Той е избран на редовно заседание на Съвета за електронни медии. Мандатът на досегашния директор на радиото Радо-слав Янкулов изтича в края на месеца.

От СЕМ коментират желанието на Александър Велев веднага да започне работа за решаването на проблемите в БНР, готовността му да води диалог с работещите в радиото и да защитава техните интереси – „да е боксова круша“, по собствените му думи, между журналистите и претенциите към радиото „отвън“, независимо откъде идват, професионализма му и неговия опит – и като протестиращ, и като генерален директор.

От 7 юни в ефира на програма „Хоризонт“ спира да звучи хидрологическият бюлетин за нивото на река Дунав. Той се е излъчвал всеки ден на три езика след новините на „Хоризонт“ на Българското национално радио в 15,00 ч. От

Всички членки на Дунавската комисия единствено България и Сърбия са продължавали да информират за нивото на река Дунав чрез радиоефира.

* * *

Детският радиохор отправя колежен поздрав към депутатите в Европейския парламент. Концертът е на 7 декември и е част от десетдневното турне в Белгия по покана на генералния секретар на Федерацията на европейските хора към Европейския съюз Жан-Пиер ван Авермаат. Талантливите български певци са избрани като посланици на българската култура и като ярки представители на постиженията на хорското изпълнителско изкуство и нашата композиторска школа.

„С разнообразния репертоар, който сме подбрали, ще направим музикална обиколка на света, показвайки различните коледни традиции“, казва диригентът Венеция Караманова.

2017

Автентични записи от „Златния фонд“ на БНР разкриват в аудиоизложба историята на София в началото на ХХ век. „Звук като картина“ е открита на 9 май в Регионалния исторически музей в София.

В Деня на Европа архивни записи от „Златния фонд“ на Българското национално радио представят европейско-

мо измерение на културата, традициите и обществения дух на столицата от първата половина на миналия век. Специално изработена инсталация, съчетала старите и новите технологии, дава възможност да се чуят автентичните гласове на Александър Теодоров Балан, Васил Гендов, Елисавета Багряна, Панчо Владигеров, Петър Райчев, Дико Илиев и други. Записите разкриват как са създадени известните персонажи Пижо и Пенда, къде в столицата е сниман първият български филм „Българан е галант“, кой е първият запис на химна на България.

* * *

Над 80 делегати от 42 медийни организации от 28 държави ще участват в XIV правна асамблея на Европейския съюз за радио и телевизия (EBU) на 12 и 13 октомври в хотел „Хилтън“ в София. Домакин е Българското национално радио, а водеща тема в програмата на срещата е „Управлението на обществените медии в цифровизирания свят“ и включва няколко презентации – „Цифрови промени в обществените медии“ – Жан Филип де Тендер (EBU), „Добри практики в управлението на обществените медии“ – Михаел Вагнер (EBU), „Прилагането на нов модел във Великобритания“ – Жак Хюс (OFCOM), „Българският пример“ – Милен Митев (БНР).

Друга важна тема е за единния цифров пазар, който ще

бъде разгледан в контекста на Европейската директива за аудио-визуални медийни услуги, авторското право, телекомите и електронната търговия, се посочва в съобщението.

2018

Музикалните редактори в БНР получават голямата награда „Сирак Скитник“ – „за проявения висок професионализъм и отстояването на обществения престиж на БНР в условията на безпрецедентен натиск в началото на 2017 година“.

Годишните награди на името на първия директор на радиото са връчени на тържество на 25 януари по случай 83-годишнината на медията.

С наградата за радиожурналистика е удостоен Пламен Коцев от Радио Вигин. Отличието е за открояващо се присъствие пред микрофона, за отстояване на идеи и позиции, които утвърждават авторитета на БНР като обществена медия.

Наградата за радиопредаване/радиопроект/мултимедийен проект, музикален проект на БНР – колективна награда за професионализъм и оригинални идеи, е за дирекция „Архивен фонд“ – Сайт: archives.bnr.bg – първи етап на уеббазирана система от данни на Архивния фонд на БНР.

Николай Петров от програмата „Хоризонт“ е отличен със „Златен глас“ – наградата в памет на Надежда Дженева.

София, 18 октомври 2018 г. Детският хор на БНР изнася концерт в аулата на СУ „Св. Климент Охридски“, посветен на културните връзки между България и Япония. Събитието е част от програмата на 29-ите Дни на японската култура в България. Главен диригент на хора е маестра Венеция Караманова. Снимка: Цветомир Петров, БТА

* * *

Музейната експозиция за историята на радиото в България към Софийския университет „Св. Климент Охридски“ от 19 май е наименувана на нейния създател – проф. Веселин Димитров.

Проф. Веселин Димитров (19 май 1938-25 юни 2009) е дългогодишен преподавател и декан на Факултета по журналистика и масова комуникация на СУ. Автор е на 17 монографии и над 130 научни студии и статии. Създател е на две научни дисциплини – „История на радиото в България“ и „Радиопрограмиране“, и на университетското радио „Алма Матер“. Съавтор е на концепциите за две популярни радиопредавания – „България – дела и документи“ и „Разговор с вас“, както и на прототипа на днешната програма „Хоризонт“ на БНР с предаването „От 6 до 8“ – 1966 година.

Носител е на голямата награда на БНР „Сирак Скитник“, орден „Св. св. Кирил и Методий“ – озърлие, първа награда

на СБЖ за история, теория и критика, на почетния знак на СУ първа степен, два пъти носител на почетния знак със синя лента на СУ. Почетен доктор е на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“.

2019

„Днес във времена на заливаща ни буквално отвсякъде информация особено голяма е отговорността на обществените медии, на вас разчитаме, за да се ориентираме в океана от новини, да различим истината от дезинформацията, да чуем всички гледни точки към едно или друго събитие, да видим всички нюанси и полутонове в една среда, която някой ни представят като черно-бяла. Това отбеляза еврокомисарят Мария Габриел във видеоприветствие от Брюксел по време на конференцията на тема „Бъдещето на обществените медии в цифровата ера“, организирана на 25 януари в НДК от БНР в партньорство с БНТ.

Габриел поздравява БНР, което чества 84-годишнина. „Вашата работа се превръща в мисия, която, сигурна съм, ще продължите да изпълнявате в една все повече проникваща навсякъде цифровизация“, казва Габриел.

„Трябва да бъде създадена стратегия за развитие на обществените медии“, отбелязва генералният директор на БНР Александър Велев по време на конференцията. По думите му Законът за радиото и телевизията е остарял, защото е правен в друго време, коренно различно от настоящето. „През последните 20 години има коренно променена среда, особено след появата и бурното развитие на смартфоните“, казва Велев и допълва, че толкова динамично се променя ситуацията, че те вървят след промените. „На Запад влагат огромни средства в дигитализацията, създават цели екипи, които се занимават с разработване нови модели за медията, като мозъчни тръстове са“, отбелязва той и допълва, че те на този етап това не могат да си го позволят с определено в момента финансиране. Според него медията трябва да има стабилност за развитието си и прогнозируемост за бъдещето.

* * *

На 28 юни Съветът за електронни медии (СЕМ) избира Светослав Костов за генерален директор на Българското национално радио. Това става

при първото гласуване в медийния регулатор. Станислав Костов, който е досегашен директор на Радио София, получава три гласа, а Митко Димитров, също от Радио София – два.

Комисията за регулиране на съобщенията извършва обстоятелствена проверка на всички факти и обстоятелства по отношение на излъчването на сигнала на БНР, съобщават от комисията. След приключването на проверката КРС ще излезе с официално становище, се посочва в новина от 13 септември. Тогава програма „Хоризонт“ спира излъчване от 6:00 до 11:00 ч.

„Поради предварително планирана техническа профилактика предавателите на програма „Хоризонт“ на БНР спират излъчване на 13 септември 2019 г., петък, в часовата зона между 06:00 и 11:00“, се казва в съобщение на сайта на БНР от предния ден.

Новини, публикувани в емисиите на БТА, отразяват случая и неговото развитие, както и изказванията на политически фигури, на държавния глава, на регулатори и на ръководството от медията. По случая текат проверки, организират се и комисии, за да изяснят фактите за прекъсване излъчването на програма „Хоризонт“.

Съветът за електронни медии прекратява предсрочно мандата на генералния директор на БНР Светослав Костов. Решението е взето единодушно с пет гласа „за“ на заседание на съвета, което се провежда на 17 октомври. За временно изпълняващ длъжността генерален директор на БНР СЕМ избира Антон Митов, директор на „Архивен фонд“ на БНР.

София Владимирова, председател на СЕМ, заявява, че така и не е получила обяснение защо е спряна програма „Хоризонт“ в продължение на пет часа на 13 септември. Според членовете на СЕМ това представлява грубо нарушение на Закона за радио и телевизия и е безпрецедентно. От СЕМ са категорични, че е нарушено основно право, гарантирано и в конституцията – правото на информираност. Като „утежняващи обстоятел-

ства“ са изтъкнати непропорционалното отстраняване на журналист от ефир и неубедителните и взаимно противоречащите си обяснения на Светослав Костов.

„СЕМ даде време, и за съжаление, той не се възползва от него, за да преодолее тази криза“, казва Владимирова.

На пресконференция същия ден в отговор на решението на СЕМ за неговото отстраняване Светослав Костов отрича да е наредил спирането на програма „Хоризонт“ на 13 септември. Костов отрича да е бил упражняван натиск върху него относно решенията и действията му като генерален директор на БНР. Добавя, че не е получавал заплашителни обаждания и „съвети“ от никого.

Светослав Костов обявява решението на СЕМ за несъстоятелно и заявява, че другата седмица завежда дело срещу СЕМ.

София, 16 септември 2020 г. БНР представя новата си концепция и мобилно студио на Радио София в Градската градина. Снимка: Минко Чернев, БТА

2020

Андон Балтаков е новият генерален директор на Българското национално радио. Той е избран на заседание на Съвета за електронни медии на 22 януари.

БТА припомня, че до избора на нов генерален директор на БНР се стигна, след като през октомври миналата година СЕМ прекратява предсрочно мандата на Светослав Костов.

* * *

На 16 септември (БНР) представя пред журналисти новата си концепция и мобилно студио на Радио София. Новото мото на медията е „Гласът на столицата“.

„Новото е може би добре забравеното старо, защото през 2007 година Радио София стартира като местна радиостанция, казва пред БТА директорът на радиото Ива Дойчинова. Новото е, че локални радиостанции в София вече няма. В момента ние се връщаме към сърцето и корените си да бъдем радиото на София и на региона.“ Радио София има излъчвания в Самоков, Боровец, Своге и Ихтиман.

„Другото ново е, че няма да следим толкова официалните институции, а това, което интересува и вълнува хората, техните предизвикателства и удоволствието да бъдеш столичанин – добавя Дойчинова. – През ефира ни трябва да си личи голямото удоволствие да живееш в София“, казва още тя.

София, 1 октомври 2020 г. Заместник-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Андереана Атанасова, главният диригент на Детския хор на БНР Венеция Караманова и Деян Дънешки – директор на „Български пощи“, пред Регионалния исторически музей в София валидират специална пощенска карта и печат „60 години Детски хор на БНР“. Снимка: Асен Тонев, БТА

Екипът планира посредством ново мобилно студио да отразява актуалните теми на града от горещите им точки. Репортерите стават „агентите на София“ и региона.

* * *

Генералният директор на Българското национално радио Андон Балтаков е поискал от СЕМ да прекрати предсрочно договора му, с който е поел управление на БНР, считано от 1 ноември, съобщават от програма „Хоризонт“ на общественото радио на 21 октомври. „Изключително съм възмутен от липсата на управленска воля за промяна в българската нормативна уредба, която да гарантира независимо и напълно свободно от политически вмешателства обществено Българско национално радио“, подчертава Балтаков пред БНР.

На следващия ден Министерството на културата коментира позицията на генерал-

ния директор на БНР относно медийния закон, а в отворено писмо до различни институции служителите от БНР настояват да бъде оттеглен предложението от Министерството на културата законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията.

На 22 октомври СЕМ провежда среща с Андон Балтаков, на която генералният директор на БНР да изложи мотивите, довели до подаване на оставката му. На срещата е изразено съгласие, че медийното законодателство има необходимост от цялостна ревизия.

На 30 октомври от ПР отдела на радиото съобщават, че генералният директор на БНР Андон Балтаков е оттеглил подадената от него оставка. Сигнал е до това решение, след като е получил подкрепа от екипа на ръководената от него медия.

БНР организира обществена дискусия по промените в Закона за радиото и телевизията, съобщават от радиото

на 11 ноември. Дискусията ще продължи онлайн до 18 ноември. На специално създаден сайт всеки може да представи позицията си.

От БНР предоставят онлайн два документа – съществуващия Закон за радио и телевизия, предлаганите промени и премахнатите норми, както и законопроекта, съгласуван от експертната група.

2021

На 28 юни президентът Румен Радев удостоява Детския радиохор на БНР с плакет „Св. св. Кирил и Методий“ за изключителен принос към развитието и популяризирането на българското изкуство и култура и по повод 60-годишнината от създаването му. Събитията, посветени на годишнината, се провеждат под патронажа на държавния глава.

Президентът посочва в приветствието си, че отличито е за българския талант и гръзновение, гали духовен простор на не едно поколение българи, изпълнили ни с национална гордост, превзели престижни сцени на четири континента. Румен Радев изтъква още, че награждаването е знак на обществената гордост и признателност към таланта на Детския радиохор, неговите невероятни постижения, отдаденост на музиката и на България, към едно от националните културни съкровища.

* * *

Генералният директор на БНР Ангон Балтаков е депозирал оставката си в Съвета за електронни медии, казва на 2 август на БТА София Владимирова – един от членовете на медийния регулатор.

„Депозирах молба за предсрочно прекратяване на договора ми за управление на БНР, считано от 6 август 2021 г. Мотивите са дълбоко лични, поради което искрено моля за въздържаност от анализи и коментари“, съобщава генералният директор на БНР Ангон Балтаков в писмо до служителите, цитирано по-рано през деня от сайта на БНР. „За мен беше и привилегия, и невероятна възможност да управлявам БНР в един толкова повратен момент в историята на организацията. Заедно постигнахме много в програмен, административен и финансов аспект“, допълва директорът в писмото до своите служители.

На 4 август (СЕМ) приема оставката на Ангон Балтаков като генерален директор на Българското национално радио. За временно изпълняващ длъжността СЕМ е избира Милен Митев.

* * *

Българската телеграфна агенция ще популяризира концертите на музикалните състави на Българското национално радио. Това става след подписания на 1 октомври договор за сътрудничество между двете медии.

„БНР има забележителни състави – това са симфоничен оркестър, биг бенд, оркестър за народна музика, смесен хор, детски радиохор, вокалната формация „Радиогеца“. БТА ще популяризира събитията и инициативите на тези музикални състави – на страницата на БТА, а със своето видео студио ще заснема

София, 1 октомври 2021 г. Генералният директор на БТА Кирил Вълчев, и.д. генерален директор на БНР Милен Митев и Теодосий Спасов при подписването на договор за партньорство между БТА и БНР. Снимка: Цветомир Петров, БТА

ЛИК 2025

концертите на съставите на БНР, както и други техни събития и мероприятия“, казва генералният директор на БТА Кирил Вълчев. По думите му на практика БТА ще стане съпродуцент с БНР в съотношение 30 към 70 процента на тези продукти, които ще се разпространяват по всички възможни канали. „Договаряме се, че концертите или части от тези концерти е възможно да издаваме заедно и да популяризираме по други канали като телевизии или интернет сайтове. Искаме да гадем пример как можем да работим заедно – БТА, БНР, както и БНТ, с която БТА има отлични връзки. Ние сме трите медии, на които българското общество е възложило да осигуряват достоверната информация, да популяризират и да съхраняват паметта за българската култура“, казва Вълчев.

БТА разчита на БНР за популяризиране на свой продукт в сферата на културата – възстановеното списание ЛИК.

„Надявам се, че въпреки това да е годината на многото избори и на временните неща, ние полагаме началото на нещо, което ще остане стабилно във времето. Всички ние, които се финансираме и от обществения бюджет, разполагаме с ограничени ресурси, затова трябва да се опитваме да оползотворяваме тези ресурси максимално ефективно – казва генералният директор на БНР Милен Митев. – Радвам се, че започваме с популяризиране на музикалните състави на радиото, чие-

София, 25 януари 2022 г. Голямата награда „Сирак Скитник“ е присъдена на Радио България за програмата „България днес“ на 9 езика. Отличието приема Красимир Мартинов, главен редактор на Радио България, а наградата е връчена от Милен Митев, генерален директор на радиото. Снимка: Владимир Шоков, БТА

то качество през годините е било многократно оценявано, но определено има нужда от допълнително популяризиране сред аудиторията“, добавя Митев.

* * *

На 27 октомври Съветът за електронни медии избира Милен Митев за генерален директор на Българското национално радио. За Милен Митев гласуват четирима от членовете на медийния регулатор – председателят Бетина Жотева, Галина Георгиева, Соня Момчилова и София Владимирова.

2022

Детският радиохор на Българското национално радио изнася тържествен концерт в Брюксел на първи май. В съвместно изпълнение с Детския оперен хор на Ла Моне децата стъпват пред многобройна публика в църквата „Сен Жулиен“, Одергем, където предста-

вят разнообразна програма от произведения, включващи Дебюси, Верди, Астор Пиацола и Фреди Меркюри. Концертът е по покана на българо-белгийското културно сдружение ОРФЕУС с ръководители Анета Тодорова и Калин Велчев.

Българските деца пеят под ръководството на маестра Венеция Караманова, главен диригент на Детския хор на Българското национално радио, а Детския оперен хор към Ла Моне, Брюксел, ръководи маестро Беноа Жио.

В новина от май се посочва и че „Ода на радостта“ в изпълнение на Детския хор на БНР с диригент Венеция Караманова е специалният поздрав на Държавния културен институт към министъра на външните работи за Деня на Европа 9 май.

Видеопоздравът включва кадри от концерт на радиохора в Европейския парламент в Брюксел, както и от други техни участия в европейската столица.

Изборът на детския радио-

хор не е случен. Тяхното изпълнение на „Ода на радостта“ традиционно звучи на официални събития и тържествени церемонии у нас. През 2020 година хорът за втори път (след 2002 г.) е удостоен със званието „Посланик на европейската култура“.

* * *

„Новините са едно от най-важните неща, които правим. Заради тях ни вярват слушателите. Заради тях БНР продължава да бъде медията с най-високо обществено доверие в България. Трябва да запазим тази позиция и да я надградим. Трябва да се борим за това доверие всеки ден и е важно да знаем как. Само ако имаме ясно виждане къде искаме да бъдем, ще можем да следваме този път.“ С тези думи генералният директор на БНР Милен Митев открива в средата на юни двудневен семинар за организацията на новинарското съдържание и актуалната информация в БНР с цел създаване на интегриран съвременен национален нюзрум.

Специален гост-лектор на събитието е Том Макзуайър – журналист, продуцент и награждаван документалист, дългогодишен ръководител на информационната програма RTÉ Radio 1 на ирландското обществено радио. „RTÉ Radio 1 и БНР имат почти същия брой служители и почти същите отговорности. Най-важното и общото между нас

обаче е, че ние сме служители на обществото. Такива трябва да бъдем“, така Том Макзуайър се обръща към присъстващите на семинара.

* * *

Оркестърът за народна музика на БНР с диригент Димитър Христов празнува 70-годишен юбилей, съобщават от радиото през октомври.

Гост-солисти от различни фолклорни области ще има в програмата, чийто откриващ концерт е на 14 ноември в зала „България“. Ще бъдат представени музикално-фолклорни традиции от Родопите, Тракия, Странджа, Северна България, Добруджа и Шоплука.

Заедно с музиканти от оркестъра на сцената ще се излявят Данислав Кехайов, Тодор Кожухаров, Цветанка Варимезова и Галина Дурмушлийска, Жечка Сланинкова, Дарина Славчева, Цонка Димитрова, Христина Анастасова, Нели Андreeва, Христо Косашки, Димитър Лукарски, Димитър Арнаудов и Петя Панева. Гост ще бъде асът сред акоргеонистите Петър Ралчев – музикант с огромно влияние в жанра през последните няколко десетилетия, допълват от БНР. По думите им кулминацията на вечерта ще бъде съвместното изпълнение на оркестъра и хор „Мистерията на българските гласове“.

* * *

Българското национално радио (БНР), Европейският институт (ЕИ) и Европейският фонд за медии и информация (European Media and Information fund – EMIF) обединиха усилия в инициативата „Пилотни радиопроверки на факти за по-надеждна медийна среда“, съобщават от БНР на 21 ноември.

По думите им целта е да се надгради работата и да се повиши капацитетът на първия специализиран екип за проверка на факти на БНР, да бъде разширен спектърът на проверките на факти, да се увеличи тяхната видимост сред радиоаудиториите и по-специално сред най-уязвимите към дезинформация социални групи.

Сред лекторите в първото обучение са били Мая-Ане Ятажен – лектор по набавяне и анализ на информация в Sciences Po в Париж и експерт-обучител във френското журналистическо училище Център за обучение и развитие на журналисти, Анджо Станифордж – директор „Иновации“ в SAHER Еигоре, глобална консултантска компания в сферата на сигурността, изследванията и професионалната квалификация, и Георги Костадинов – оглавяващ направление „Изкуствен интелект“ (AI) в IT компанията Imagga Ltd.

2023

Българското национално радио ще представя новините си на жестов език за хората

София, 13 декември 2023 г. Генералният директор на БНР Милен Митев и ректорът на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ проф. д-р Георги Вълчев. Снимка: Благой Кирилов, БТА

с увреден слух, съобщават от медията в началото на март. Всеки понеделник, сряда и петък БНР ще публикува на сайта си и в социалните медии видео с новините от обедната емисия в 12:00 ч. Проектът се реализира съвместно от БНР и дружеството „Стрей шийп“. „Заг компанията за жестов превод стоят двама успешни млади българи, вече познати не само на хората с проблеми със слуха. Борис Бъндев и Александър Калинов са на 27 години и са част от селекцията на Форбс „30 под 30“, разказват от БНР.

„Като национално отговорна медия БНР дава своя принос чрез нови аудио-визуални формати да бъде в полза на своята аудитория, включително на българите с увреден слух, Убеден съм, че сътрудничеството с Борис и Александър ще стане неразделна част от нашите усилия да покажем, че днес в дигиталния свят радиото не е само звук, а и картина, и това не е самоцел“, коментира директорът на дигитални програми в БНР Иво Тодоров.

* * *

Милен Митев е избран за член на радиокomiteта на Европейския съюз за радио и телевизия (EBU). Генералният директор на БНР е с двегодишен мандат (2023-2025). Изборите са по време на редовната сесия на радиоасамблеята на съюза, състояла се в Атина, Гърция, на 27 и 28 април.

Радиокomiteтът на EBU е основният орган, който изработва политиките на организацията в аудиосектора – определя стратегическите приоритети, за да подпомага радиоорганизациите членки в процесите на трансформация и иновации, разработва стратегии за развитието на радиото в контекста на европейските тенденции в сектора, подпомага сътрудничеството между членовете и обмена на радиосъдържание.

* * *

Конфедерацията на независимите синдикати в България съвместно със синдикалните организации и професионалните обединения в БНР организират протестен митинг с наслов „За достойно заплащане на работещите в Българското национално радио“. Той

е планиран за 17 май на кръстовището между пресечките на бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ и бул. „Драган Цанков“.

„С годините се е натрупал все по-голям проблем с финансирането на Българското национално радио (БНР), който лека-полека води до това, че възнагражденията изостават сериозно от средното ниво за София. Същото важи и за колелите ни в страната, в регионалните програми“, казва пред БТА генералният директор и председател на управителния съвет на БНР Милен Митев.

БТА проследява в своите публикации протестите и исканията на протестиращите, както и преговорите, които се водят по темата.

* * *

На 19 май Българското национално радио (БНР) и Радио Румъния сключват споразумение за сътрудничество. Документът е подписан от генералния директор на общественото радио у нас Милен Митев и генералния директор на Румънското национално радио Разван Динка.

„Винаги съм вярвал, че сме по-силни заедно. И смятам, че Българското национално радио трябва да си партнира повече с институции, с неправителствени организации и с други медии“, казва Милен Митев. Според него отношението както между двете държави, така и тези между Българското национално радио и Радио Румъния винаги са

били добри и приятелски.

* * *

Българското национално радио (БНР) е медията, в която българите имат най-голямо доверие според годишния доклад за 2023-та на института за изследване на журналистиката „Ройтерс“ към университета в Оксфорд, съобщават от БНР на 14 юни.

По думите им БНР заема тази позиция за шеста поредна година. 59 процента от българите се доверяват на новините на националното радио. Със същия резултат е и Българската национална телевизия (БНТ), при която делът на недоверие е по-голям, допълват от БНР.

В класацията за достигане до публиката общественото радио е на осмо място, а сайтът на БНР – на 12-о, съобщават още от БНР.

* * *

Българското национално радио и Радио „Гласът на Виетнам“ ще си сътрудничат с радиопрограми, подкасти и видеокласти, както и с обмен на кадри. За това се договарят ръководствата на двете медии по време на посещение на виетнамска делегация у нас, съобщава общественото радио на 15 септември.

Според Тран Мин Хунг, вице-президент на Радио „Гласът на Виетнам“, двете медии имат „чудесни връзки“ в миналото и общи неща помежду си. „Имаме подписано спора-

зумение за сътрудничество през 2008 година, но нашето желание е след тези разговори да обогатим това сътрудничество, да го разширим и наградим. Замисляме се за връзки в сферата на културата, за съдържание като музика и подкасти. Има какво да споделяме“, коментира той.

* * *

На 22 октомври БТА представя в Сливен броя на списание ЛИК, посветен на 140-годишнината на Сирак Скитник – първия директор на радиото. „Сътрудничеството между БНР и БТА започва преди повече от 80 години“, казва тогава генералният директор на националното радио Милен Митев. Той добавя, че обществото ни има дълг към личността на Сирак Скитник. А с новия брой на списание ЛИК, посветен на него, частично изкупуваме този дълг. „Това списание отваря вентилото на неговите таланти. Нещо, което ме прави щастлив, е, че реализирането на това списание става в партньорство с Българската телеграфна агенция. Още в първите години на националното радио Сирак Скитник разбира колко ползотворно би било едно такова сътрудничество. Във времето, когато в радиото работи само един репортер, той назначава специален помощник, отговарящ само за бюлетина на БТА. Така новините на агенцията достигат не само до печатните издания, но и до българите в

цялата страна. Още през 1940 година започва ползотворното сътрудничество между БНР и БТА, което продължава и до днес“, посочва генералният директор на Българското национално радио.

* * *

Генералният директор на Българското национално радио Милен Митев е избран за член на Управителния съвет на Европейския съюз за радио и телевизия. Това става по време на 91-вата сесия на Генералната асамблея на организацията, провеждана на 30 ноември и 1 декември в Женева.

За първи път България има представител в управителния орган, уточняват от БНР.

Единадесет ръководители на обществени медии участват в Управителния съвет, който определя стратегията и политиките на Европейския съюз за радио и телевизия.

2024

На 29 февруари детските хорове на Българското и на Румънското национално радио пеят за първи път заедно на една сцена в Букурещ. „Емоцията ни е голяма, защото точно преди 61 години именно на тази сцена е пял за първи път в чужбина Детският хор на БНР. Тогава е бил само на 3 години“, заявява за БТА непосредствено преди събитието главният диригент Венеция Караманова. Тя изразява надежда музикалните ко-

лаборации между двата хора да се превърнат в традиция.

По време на концерта в залата на Румънското национално радио Детският хор на БНР се изпява с произведения от български композитори, както и с произведение от австрийския композитор Франц Шуберт, танго от аржентинския музикант Астор Пиацола, аранжимент по „Бохемска рапсодия“ на Фредо Меркюри и традиционна японска песен от композитора Хидео Кобаяши.

„Детският хор на Българското национално радио с пълно право може да бъде наречен посланик на България“, казва пред БТА генералният директор на БНР.

* * *

На 20 май БНТ, БНР и БТА обявяват съвместна инициатива, наречена „14 века България в Европа“.

„Инициативата тръгва от БНТ и нейния обществен съвет по повод предстоящата през 2031 година 1350-годишнина от основаването на Първата българска държава, което помним, че беше отбелязано с 13 века България през 1981 година“, отбелязва на пресконференцията генералният директор на БТА Кирил Вълчев. По думите му тази предстояща годишнина е станала повод трите медии да обсъдят развитие на инициативата.

„Надяваме се тези ключови дати в нашата история,

които са елемент на българската държавност, с които всички ние се гордеем и които са допринесли за европейската култура и цивилизация, да бъдат чествани, отбелязвани и развивани както трябва“, казва генералният директор на БНТ Емил Кошуков.

„Неслучайно обявяваме тази инициатива точно сега. Аз също благодаря на Обществения съвет на БНТ за това, че я погледна, тъй като живеем във време, в което с лекота чертаем разделителни линии. Но има също така и теми, и инициативи, които имат силата да ни обединяват. Аз вярвам, че това, което започва сега, има потенциала да бъде именно такава инициатива“, казва генералният директор на БНР Милен Митев.

* * *

Всеки месец списание ЛИК, издание на БТА, ще има свой радиовариант в ефира на БНР. Това казва генералният директор на БТА Кирил Вълчев по време на представянето на изданието в рамките на 40-ото издание на Празниците на изкуствата „Аполония“ в Созопол на 7 септември.

Според генералния директор на БНР Милен Митев представянето на списанието едновременно във всички пресклубове в страна и чужбина кореспондира с политиката на БНР за разпространяване на култура.

„Вярвам, че заедно ще можем още повече да популяризира-

ме това, което се случва на страниците на списанието, но също така и какво се случва извън тях по време на работата на екипа“, казва Милен Митев. Предаването ще бъде излъчвано всяка последна неделя на месеца. В него директорът на дирекция ЛИК в БТА доц. Георги Лозанов и неговият екип ще представят списанието и подготовката му.

* * *

На 17 октомври Милен Митев е избран за втори мандат като генерален директор на БНР по време на заседание на Съвета за електронни медии.

„Смятам, че господин Митев показва силен характер и способност да ръководи радиото в ключови моменти на предизвикателства, свързани с разрешаването на редакционни въпроси в програмата на БНР и отстояването на свободата на словото, като гарантираше плурализъм на гледни точки и работата на БНР за цялото българско общество“, казва Габриела Наплатанова, изпълняващата длъжността председател на СЕМ.

2025

На 25 януари държавният глава Румен Радев връчва Почетния знак на президента на Република България на Българското национално радио – на неговия генерален директор Милен Митев, по време на тържествения концерт в Со-

фийската опера и балет, посветен на 90-ата годишнина от създаването на обществената медия. Наградата е връчена „по повод 90-ата годишнина на БНР и за последователно изпълняваната обществено значима мисия, и за цялостния му принос във формирането и утвърждаването на съвременния облик и авторитет в национален и световен мащаб на българската журналистика и на българската култура“.

„За мен е удоволствие да ви поздравя с 90-ата годишнина на БНР и заедно да изразим своята признателност към труда на поколения журналисти и технически сътрудници на националното ни радио – казва президентът Румен Радев. – Устояло на множество изпитания, на исторически превратности и на политически натиск през годините, радиото успя да съхрани своята най-важна мисия – да достигне до всеки български дом, да предоставя навременна и обективна информация и да налага високи стандарти в журналистиката. Затова и се превърна в истинска институция, която успя в най-важното – да спечели доверието на българите. Затова и съм тук, за да благодаря на всички вас – за вашия професионализъм, всеотдайност и гражданска смелост“, посочва в приветствието си държавният глава.

Генералният директор на обществената медия Милен Митев казва, че 90 години е голяма цифра и голяма отговорност: 90 години, през

които хиляди наши колеги са оставили своя труд, своето сърце и душа в Старата къща, за да бъде днес БНР една от най-авторитетните и уважавани медии в страната и да стои достойно в голямото семейство на европейските обществени медии. „90 години, през които БНР се е развивало благодарение на духа на хората в него, а те през цялата тази история винаги са се отнасяли с уважение към обществото и към микрофона, който ги свързва с него. Микрофонът е един много интересен инструмент, благодарение на който опитните майстори могат да изваят един по-добър свят, да разкажат истории, да събвдат мечти, да създават надежди. За мястото на радиото днес свидетелства най-много пълната зала на Софийската опера и балет – вашето отнoшение, уважение и доверие

е това, което ни дава усещане за смисъл и удовлетворение от свършената работа“, заявява Митев към всички присъстващи на концерта. В словото си той говори и за бъдещето на радиото.

„Най-голямото богатство на Българското национално радио са хората, които работят тук – казва вицепрезидентът Илияна Йотова преди началото на церемонията по връчването на наградите „Сирак Скитник“. – От него получаваме не само новините, а по този начин виждаме динамиката на обществото – как се развива тук и в света, виждаме как ние живеем, как животът преминава, осмисля го, дава ни надежда – това е за мен Българското национално радио“, допълва Йотова.

Тя връчва голямата награда „Сирак Скитник“ за 2024 година на Цвети Радева от програмата „Хоризонт“.

София, 25 януари 2025 г. Президентът Румен Радев връчва Почетен знак на държавния глава на генералния директор на БНР Милен Митев по повод годишнината на обществената медия. Снимка: Никола Узунов, БТА

Боян Добрев, автор на мултимедийна изложба за историята на БНР:

Радиото се променя

Проф. д-р Боян Добрев
Снимка: Асен Тонев, БТА

През януари Българското национално радио стартира инициативите за отбелязване на 90-ата си годишнина с представяне на 22 януари на мултимедийна изложба за своята историята. Проектът съчетава звука на радиото, визуалната памет за неговите създатели, разказ за домовете на първата електронна медия у нас и истории от лентохранилището.

Проф. Боян Добрев е автор на дизайна и на реализацията на проекта, който е осъществен със съдействието на Архивния фонд на БНР, Държавна агенция „Архиви“, Българската телеграфна агенция и Музея на радиото.

Това е вторият подобен про-

ект на Добрев. През 2023 година той представи виртуална изложба за Сирак Скитник, а повод беше 140-годишнината от рождението на първия директор на Радио София.

Боян Добрев е художник, възпитаник на Националната художествена академия, където през 1983 година завършва „Стенопис“.

Пред списание ЛИК творецът разказва подробности около работния процес при подготовката на мултимедийната изложба за юбилея на радиото, споделя кои са неговите лични „находки“ – любопитни открития, и кои са положителните страни на представянето на проекти в подобен виртуален формат.

Проф. Добрев, през януари представихте новата мултимедийна виртуална изложба-разказ, посветена на 90-годишнината на БНР. Как изглеждаше работният процес по нея?

– Аз от много време се занимавам с това да изчистя или да разширя възможностите, които предоставя мултимедията. Тя съчетава в себе си както образ, така и движение

ние, така и всички видове изкуства, особено звук, а също и множество гледни точки. Мултимедията съединява възможностите на зрителя да търси сам интерактивност, както и стремежа му да разгледа нещата по свой собствен начин и да добие свое впечатление за нещо, което обикновено в една публикация е статично.

Имам много реализации преди това в мултимедията, но тук специално в тази реализация се

възползвах от възможностите, които радиото ми предоставя – радиото е „Къщата на звуците“. Използването на звука е може би най-активното нещо, което досега не бях правил и което съчетах в това произведение. Възможността човек да съчетае образ и звук е винаги нещо, което дава сила и на образа, и на звука. Това е нещото, което отличава тази публикация от другите, които съм правил досега.

Кои бяха сътрудниците и институциите, с които работихте заедно по проекта?

– Когато човек прави мултимедийна публикация като тази, той не може да знае и да е толкова близо до логиката на създаването на тази институция, особено когато е институция като радиото. Аз съм изключително благодарен на хората, които ми помагаша от самото радио – това са Кин Стоянов, Милена Димитрова, Марио Ангелов, Антон Митов. Появиха се помощници и от страна на Националния музей на радиото, който е към Софийския университет – Димитър Василев, Симеон Хинков, Антоанета Радославова-Доичева. Това ми даде възможност наистина да ползвам всичко, което беше, първо, като зву-

ков фонд, така и като съвети – кое какво да бъде и точно къде да бъде.

Как се спряхте на личностите и моментите от историята, които да включите в проекта?

– Началото на една институция винаги е много важно. То в много голяма степен формира впоследствие нейното развитие.

Естествено, първи фокус бяха основателите на радиото. Някои от тези хора даже нямаха биографии. Издирването и създаването на такива общодостъпни биографии беше един от процесите, които се случиха в рамките на тази мултимедийна публикация. Те са били много значими всеотранни личности и

безспорно водещи в културния живот на България по това време. Носейки своите индивидуални отличителни черти, те също са и особено значими в обществен план. Безспорно те са били лидерите на обществото.

От друга страна, радиото е, както споменах, „Къща на звука“ и всички състави, които са в рамките на тази къща, са едни от най-важните съвременни черти на радиото. Така че включването на тези състави, създаването на представа за тях беше втора много важна част от това, за което говорим.

Но като цяло целта ни беше да извадя важните неща, които ни интересуват днес, и тези неща да станат общодостъпни в тяхната медийна цялост. Имам предвид – съче-

София, 14 ноември 2023 г. Генералният директор на БНР Милен Митев, председателят на Обществения съвет на БНР Милена Димитрова, Водещата Милена Лекова, директорът на програма „Христо Ботев“ на БНР Кин Стоянов и проф. Боян Добрев при представянето на мултимедийната изложба, посветена на Сирак Скитник. Снимка: Цветомир Петров, БТА

София, 14 ноември 2023 г. Директорът на програма „Христо Ботев“ на БНР Кин Стоянов и проф. Боян Добрев в изнесеното предаване „Да питаме Сирака“ в Първо студио на БНР. Снимка: Цветомир Петров, БТА

таване на звука с образи, виртуалната разходка в радиото, реализирах я със система от сферични панорами, която също е уникална, доколкото знам, досега не е създавано подобно произведение.

Имаше толкова много снимки, факти и информация. А тя имаше нужда да бъде структурирана. А това, което е хубавото на мултимедийната публикация, е, че тя може да бъде надграждана неограничено може да се прибавят актуализирани неща безболезнено към всяка от зоните, които са засегнати. Би било хубаво, ако в бъдеще информацията нарастват и стават все повече в рамките на същата публикация, защото радиото е близо до обикновените потребители и въобще до всеки, който иска да живее като нормален човек.

Кои бяха най-големите „находки“ за Вас, които открихте от историята на БНР?

– Аз съм човек, за когото гухът е много важен. Като художник, понеже аз съм основно художник, мултимедийните си реализации третирам като художествено произведение. Художественото произведение има за цел да осмисли проблематиката, да осмисли живота на хората и да осмисли конкретните проблеми.

Попаднаха ми много интересни неща. Например един звук, свързан с Петър Увалуев, в който той казва: „Аз не съм само българин. Аз съм професионален българин, защото моите не ти дават професията. Аз двадесет и няколко години съм се учил да бъда професионален българин.“ Този звуков файл беше много инте-

ресен за мен. Много привлекателно ми беше делото на Сирака, изказано посмъртно от неговия помощник Есто Везенков на самото му погребение. Но това е един текст, който е толкова общоосмислящ, че учуди и колегите от радиото, когато го извадихме и го сложихме. Защото той осмисля целия път на Сирак Скитник по много топъл, много чист начин и с много ясно изказани гуми, но също така създаващи една широта на проблематиката, в която се откроява образът на създателя на радиото.

Интересно ми беше също, че говорителят на радиото Петър Витанов е и автор на текстовете на вероятно най-популярните за времето си песни – като „Егелвайс“, „Само ти, сърце, си ми приятел“. Не коментирам колко те са значими от наша гледна

точка в момента, но със сигурност са били важна част от всекидневие на общността тогава.

В този ред на мисли успяхме да сглобим т.нар. пъзел за миналото на радиото в една доста по-ясна структура. Хубаво е, че тази структура в настоящия момент наистина е общодостъпна – всеки, който има желание, може да отиде на съответния дигитален адрес и да се докосне до нея, без значение къде е в момента – в чужбина или в България.

Това е Вторият мултимедийен проект, който подготвяте за медията. Първият беше за Сирак Скитник. С какво този проект се различава и как наtrupаният вече опит ви помогна днес?

– Тази мултимедийна публикация за мен беше по-сложна като тематика, защото в голяма степен осмислянето на целия процес – тези 90 години, свързани с радиото, бяха по-сложни, отколкото да намериш мястото само на Сирак Скитник. Сирак Скитник, първо, ми е близък поради това, че и той също е художник, при това е един от много значимите художници за времето си. Начинът му на мислене също е като този, с който говорят художниците – с повече смисъл, без излишни думи. При този проект имах възможност да ползвам много спомени, които има в радиото на тема „Сирак Скитник“, и нещата бяха по-лесни. При втория проект имах нужда от по-об-

общаващи текстове. По-голям беше спектърът, но за сметка на това пък звуците ги включихме още по-активно. За първи път в тази публикация създадох свързване на виртуалните панорами с осмислящи ги звуци, и то много и възможности най-качествените.

Много съм благодарен на Марио Ангелов от музикалния отдел на радиото. Реално той създаде концепцията – когато правих виртуалната разходка, аз я създадох на базата на важните неща, които са в радиото – Първо и Второ студио, фоайетата и т.н., а Марио Ангелов решаваше в кое студио кои звуци са подходящи и намери тези, които и като качество, и като смисъл отговаряха. Това е много важно.

Имах голяма помощ от хората от радиото. Иначе просто беше невъзможно да се справим.

А аз съм работил по различни теми. Преди време имах едно DVD, казваше се „България“, което Министерството на външните работи продаваше като официален документ за страната ни. Там автори на текстовете бяха Божидар Димитров и много изтъкнати историци. Темата беше огромна. Но аз, разбира се, се консултирах със специалистите.

Темата за радиото също беше много голяма и безспорно имах нужда тя да бъде осмислена правилно. Голяма благодарност изказвам на всеки един от хората, които споменах, защото без тях това нямаше да бъде възможно.

Как изглежда радиото през Вашите очи – след като сте имали шанса да го опознаете през разказа за него и неговата дълголетна история?

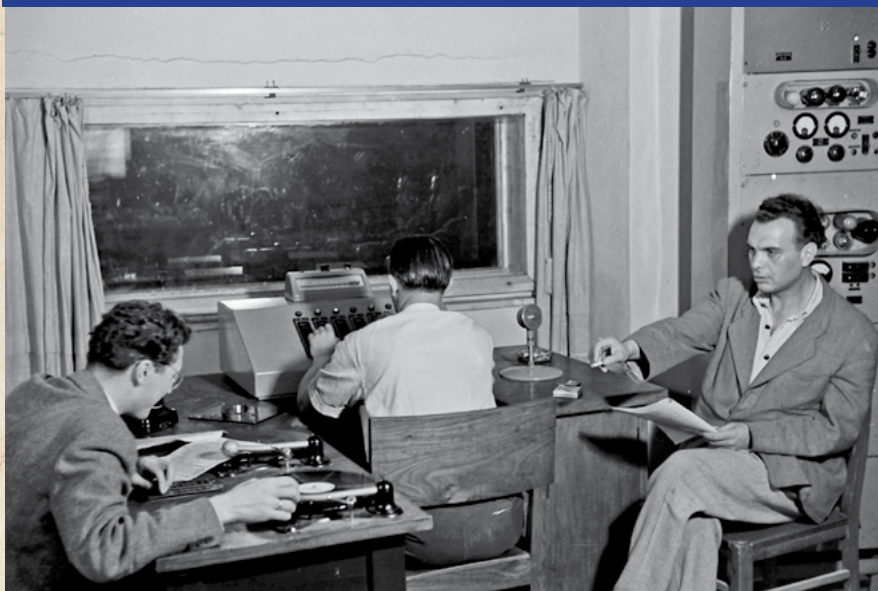
– Радиото се променя, както се променя и всичко в света, в който живеем. Преди години хората са слушали радио, без да се движат – заставали са пред радиопарата и това е било като присъствие на концерт. Даже ми беше интересно, че първите говорители са се явявали пред микрофоните с официални грехи.

В наше време имаме много информация на много нива – например аз работя и слушам радио заедно с това, говоря си за нещо друго. Това е нормално. Ние живеем в един медийен свят. А само по себе си радиото има много голяма възможност веднага да достигне до теб – със звук. Този звук е важен и може да бъде много въздействащ – в чисто музикалните параметри, но и като новини, като всичко.

Безспорно без радиото обществото ни би било осакачено.

Сканирайте QR кода и разгледайте мултимедийната изложба за 90-годишнината на БНР

София, 19 юни 1952 г. Народният артист Владимир Трендафилов записва пиеса пред микрофона на Радио София.
Снимка: Г. Викентиев, БТА

Шумен, 3 декември 1972 г. Репортаж от окръжния радиоклуб в града – в час по радиотелеграфия учениците от Осмо основно училище „Трайо Симеонов“ усвояват работата с телеключ.
Снимка: Димитър Божинов, БТА

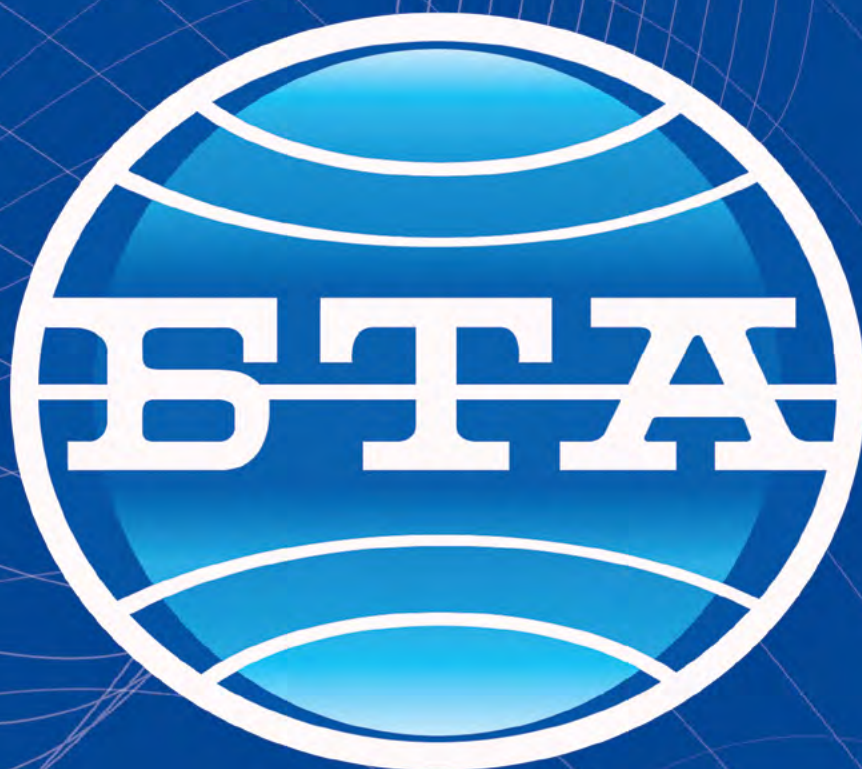
София, 31 август 1987 г.
20% от собствениците на леки автомобили решават да участват в идеята на радиопредаването „Хоризонт за Вас“ – „Ден без автомобил“. Тази акция на Радио София е част от борбата за опазване на природата.
Снимка: Емил Иванов, БТА

Очаквайте през март броя на списание ЛИК,
посветен на

*ПЪТУВАЩОТО
КУЛТУРНО
НАСЛЕДСТВО НА
БЪЛГАРИЯ*

ЛИК
Литература Изкуство Култура

ИСТИНСКИТЕ НОВИНИ

- www.bta.bg
- Bulgarian News Agency
- [bta.bg](https://www.instagram.com/bta.bg)
- [bta.bg](https://twitter.com/bta.bg)
- Bulgarian News Agency
- [BTAnewsBG](https://x.com/BTAnewsBG)
- Bulgarian News Agency (BTA)
- [bta.bg](https://open.spotify.com/track/bta.bg)